

ŽELEZAR

TEDNIK – GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SZ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 23. DECEMBRA 1976

ŠTEVILKA: 51. LETO: XXV

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl – Naslov: Uredništvo Železarja, SZ – Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

Srečanje sedanjih in nekdanjih, že upokojenih sodelavcev, ob ukinitvi obrata šamotarna, 18. decembra 1976

Z MANJ ZNOJA IN ŽULJEV, VEČJI USPEHI

Število tehničnih in tehnoloških inovacij se iz leta v leto veča v vseh TOZD. Pri tem pa je še mnogo bolj razveseljiva ugotovitev, da se, vzporedno z večjim številom izboljšav, veča tudi vrednost in korist inovacij.

Iz večletnih analiz, ki jih sestavlja in vodi oddelček za zaščito industrijske lastnine pri sektorju za ekonomiko in organizacijo, lahko ugotovimo, da so naši iznajditelji in novatorji ustvarili:

leta	inovacijskega dohodka
1971	2.115.000 din
1972	3.787.000 din
1973	2.667.000 din
1974	8.319.000 din
1975	4.871.000 din
1976	23.716.868 din

To je vsekakor lep in velik dosežek, s katerim se lahko upravičeno ponašajo naši iznajditelji, novatorji in racionalizatorji, skupaj s številnimi avtorji malih, toda nadvse koristnih obratnih izboljšav, v boju za večjo storilnost in produktivnost, za stabilizacijo, večjo poslovnost in rentabilnost posameznih temeljnih organizacij podjetja kot celote.

V letošnjem letu so v posameznih TOZD dosegli naslednje rezultate:

(Nadaljevanje na 2. strani)

IZOBRAŽEVANJE IN DELOVNA MESTA V ŽELEZARNI

Vsaka raziskava ali analiza ima navadno nekaj stranskih produktov, ki jih nismo načrtovali, vendar so prav tako uporabni. Ob analizi »obremenitve direktorjev in obratovodij z neposredno in posredno odgovornostjo za vodenje in organizacijo«, smo dobili hkrati zanimive podatke o izobrazbeni strukturi delavcev Železarne; nekaj rezultatov nameravamo objaviti v dveh nadaljevanjih. S tem želimo tudi nekoliko dopolniti in pojasniti sklepe 26. seje odbora za kadre pri DS Železarne.

RAZLIKE MED POZICIJAMI IN USTREZNO IZOBRAZENIMI DELAVCI

Najprej o pojmu »pozicija«. To je pravzaprav nov izraz, ki ga uvajamo zlasti zato, ker v eni besedi izrazi precejšnjo vsebino, ki je doslej z drugimi pojmi nismo ustrezno zajeli. Pozicija je skupina delovnih nalog, ki jih delavec opravlja na delovnem

mestu in je torej pozicij toliko, kolikor je delavcev. V naših razmerah je pozicija kombinacija delovnega mesta in zasedenosti na teh delovnih mestih; v idealnih pogojih, ko je zaseden celotni normativ, je pozicija produkt delovnega mesta in normativa. Poenostavljen primer:

— delovno mesto A ima normativ 12 oseb,

(Nadaljevanje na 7. strani)

NEKAJ VPRAŠANJ V ZVEZI Z UVAJANJEM RAČUNALNIKOV V NEPOSREDNO PROIZVODNJO

V razvitem svetu potekata razvoj in uporaba računalniške, ter spremljajoče tehnike, z nesluteno hitrostjo in zagrizenostjo. Vodilni v industriji so že zdavnaj spoznali, da človek pri ponavljajočih, natančnih in hitrih opravilih, le ni več kos vse bolj avtomatiziranim strojem. Novi tehnološki, in včasih edino rentabilni postopki, pa zaposlujejo le visokoavtomatizirane naprave, pri vodenju teh pa je človek preveč pod vplivom raznih motenj in kaj lahko napravi napake, ki so za stroj ali izdelek nepopravljive.

Tudi mi železarji ugotavljamo, da imamo vse več novih naprav in da bi morali še marsikateri stroj prenoviti, če že ne zaradi boljšega izkoriščanja materiala in časa, pa zaradi delovnih razmer in skrbi za okolje v katerem živimo.

KADRI SO? Z nekaj izjemami se pri uvajanju nove tehnike nemalokrat znajdemo pred številnimi vprašanji, saj se v skrbi, da bi ne zaostajali za drugimi, ob nakupih odlo-

(Nadaljevanje na 7. strani)

VALJARNA ŽICE JE DOSEGLA LETNI DRUŽBENI PLAN SKUPNE PROIZVODNJE

V petek, 17. decembra, so sodelavci v valjarni žice na nočni izmeni dosegli z družbenim planom predvideno letno skupno proizvodnjo 115.000 ton. To je do zdaj tudi največja dosežena letna skupna proizvodnja in predvidevamo, da bo do konca leta ta znašala okoli 119.000 ton.

Takšen uspeh je lahko ta valjarna dosegla predvsem zaradi dobrega dela, prizadevanja in sodelovanja, tako proizvodnih kakor tudi vzdrževalnih delavcev. Letni remont, ki traja 12 dni, letos ni bil opravljen. Vendar valjarna ni obratovala zaradi okvare 520 kW motorja na progi 320 Ø 160 ur v avgustu, zaradi popravila dna ogrevne peči v juniju 96 ur, v septembru 155 ur in decembru 50 ur. Skupno torej 461 ur ali dobrih 19 dni, oziroma sedem dni več, kot traja remont. Zato vsem, ki so prispevali k temu lepemu uspehu, iskreno čestitamo!

Za ilustracijo v spodnji razpredelnici navajamo podatke od leta 1969, oziroma 1971 dalje, ko je pričela ta valjarna normalno obratovati. Iz nje so razvidni letna skupna proizvodnja, skupno zastoji na obratovalni čas, tehnična proizvodnost naprav v tonah na obratovalno uro in proizvodnost dela v kilogramih na uro in moža. Podatki kažejo, da je bil po letu 1973, ko so se znižali skupni zastoji pod 40 %, dosežen v vsakem pogledu največji napredek v letošnjem letu.

Leto	Proizvodnja, ton	Zastoji, %	t/h	kg/h, m
1969	72.203	49,10	—	—
1970	84.542	48,10	—	—
1971	100.594	43,40	12,07	375
1972	101.467	42,56	12,49	394
1973	114.869	38,10	13,23	423
1974	113.521	36,30	13,66	435
1975	111.952	37,57	13,30	422
1976*	119.000	33,10	14,48	452

* ocena

DOPOLNITEV ZAHVALE ZA SODELOVANJE

V zadnji številki našega glasila, štev. 50/XXV, z dne 16. decembra, smo objavili zahvalo odbora za pripravo otvoritve hladne valjarne Bela za sodelovanje ob otvoritvi te valjarne in proslavi dneva republike. Pri naštevanju, komu se izreka zahvala, je povsem iz tehničnih razlogov, oziroma pri prepisovanju izpadel:

Mladinski pevski zbor Blaž Arnič – gimnazija Jesenice in zborovodja Janko Pribošič, ki je s šestdesetimi pevci sodeloval pri izvedbi programa.

Zboru, zborovodju in bralcem se oproščamo.

OBSEŽNI DNEVNI RED NA SEJAH ZBOROV OBČINSKE SKUPŠČINE

V torek, 28. decembra, sklicujejo predsedniki Boris Bergant, Franc Žerjav in Teodor Kreuzer ločene seje zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora skupščine občine Jesenice. Vsem trem zborom so poleg potrjevanja zapisnikov zadnjih sej in delegatskih vprašanj, predložena v razpravo in sprejemanje naslednja vprašanja:

POROČILO O DELU IZVRŠNEGA SVETA

Izvršni svet skupščine občine Jesenice tokrat že drugič vsem trem zborom poroča o svojem delu in to v času od 31. avgusta 1975 do 8. decembra letos. Poročilo zajema obdobje, oziroma čas, v katerem je izvršni svet moral premoščati mnogo začetnih težav in oblikoval ustrezno ustaljeno delovanje. Ta čas pa še vedno predstavlja neke vrste dozorenje in iskanje ustreznih formalno-pravnih izhodišč, da bi organ, ki je predlagatelj, oziroma posredovalec večine gradiva vsem trem zborom, zaživel v pravem ustavnem bistvu. Ta čas pa pomeni tudi uvažanje številnih novih ustavnih kvali-

tet, med drugim uveljavljanje samoupravnega planiranja, čemur je izvršni svet namenil precejšnjo pozornost.

Delo izvršnega sveta poteka po programu, ki pa se dopolnjuje s tekočimi zadevami. V tem času se je sestel na 54 sejah in obravnaval 41 zadev ter pri tem sprejel 911 sklepov oziroma odločitev.

PREDLOG SOGLASIJ ZA USTANOVITEV SIS ZA VARNOST PRED POŽAROM

V občini se ustanavlja, v smislu republiškega zakona o varstvu pred požarom, občinska samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požarom. (Nadaljevanje na 7. strani)

SLOVO TEŽKO – TODA NEIZOGIBNO

Šamotarna je letošnji 11-mesečni plan, ki je predvideval 14.200 ton proizvodov, izpolnila 7. decembra. Že nekaj dni prej so zaključili delo na glavnih napravah. In sicer 24. novembra sta Fanika Pajič in Šerifa Mujezinović zadnjič upravljali Pauker stiskalnico, zadnjo opeko so žgali 2. decembra, ko je žgalec Hasan Pazič dokončno ugasnil peči, ki so toliko let nepretrgoma gorele. V tem mesecu bodo oddali pretežni del opek v jeklarno.

V bodoče bodo obratovali le mlino na eno drino, in sicer za izdelavo plavžne mase ter za mase za livno jamo in za žlebove. Ob teh nameravamo povečati mletje odpadnih opek, grafitnih elektrod, rude in podobno.

Ob slovesnosti, ki jo je priredil sindikalni odbor šamotarne, dne 18. decembra, so bili v obratu zbrani nekdanji delavci – upokojenci in delavci, ki so bili letos zaposleni v šamotarni. Med upokojenci sta bila tudi tov. Kalan in Praprotnik, ki sta delala v obratu že leta 1936, ob samem začetku.

Večji del naprav in sama hala so bile prestavljene iz opuščenih tovarne elektrod z Blejske Dobrave. Mlini so še iz tistih časov, novejša naprave, kot so: stiskalnica Pauker, nabavljena leta 1952, vakuumska stiskalnica Handle leta 1971, šele

pred kratkim pa smo nabavili več električnih vozičkov. Stočlanski kolektiv obrata je s skromnimi mi preskrboval jeklarne in valjarne s potrebnimi šamotnimi in silika izdelki.

Predlogi za obnovo naprav, katere smo pripravljali že deset let, niso bili uresničljivi, zaradi premajhne kapacitete in velikih stroškov. Tudi krožna peč je dotrajana, pa tudi moderna tunelska peč za 12.000 ton opek letno ni več rentabilna.

Kakor je rasla količina jekla na Jesenicah, tako so se večale potrebe po šamotnih izdelkih. Obrat je oskrbel vse za vlivališče, valjarniške peči in elektro oboke, medtem ko smo siliko za valjarne že dobivali iz Gostivara, kakor tudi gredelno opeko za komore SM peči. Tako je tudi šamotarna v letu 1974, ob

(Nadaljevanje na 2. strani)

DELAVCEM V DS SKUPNE SLUŽBE IN DRUŽBENE PREHRANE

V današnji številki Železarja v posebni prilogi objavljamo vzorec predloga samoupravnega sporazuma o združevanju delavcev v delovno skupnost za kadrovske in splošne zadeve ter informiranje in predlog statuta. Vsaka od treh novih delovnih skupnosti bo namreč imela svoje samoupravne akte, zato še sedaj opozarjamo delavce, da v javni razpravi poudarijo tiste posebnosti, v katerih se njihova delovna skupnost razlikuje od objavljenih vzorcev. Vodje samoupravnih delovnih skupin bodo o tem dobili še posebne informacije.

Prosimo, da objavljena akta shranite in se z njima seznanite, ker bo razprava na zborih delavcev bodočih delovnih skupnosti že v začetku prihodnjega tedna.

Hkrati obveščamo družbene prehrane, da bodo samoupravne akte pravočasno prejeli za javno razpravo.

Center za proučevanje samoupravljanje in informiranje

POMEMBEN PRISPEVEK JUGOSLOVANSKE LJUDSKE ARMADE PRI OBNOVI DOMOVINE

Skupaj z ostalimi družbenopolitičnimi skupnostmi, delovnimi ljudmi in občani, so pripadniki Jugoslovanske ljudske armade — ljubljanskega armadnega območja v letu, ki ga sklepamo, dali pomemben prispevek pri izgradnji domovine. Ta pomoč je še posebno prišla do izraza pri nudenju hitre in učinkovite intervencije prizadetemu prebivalstvu Posočja, ki ga je letos močno prizadel potres, kakor tudi pri številnih drugih aktivnostih, ki so v splošnem družbenem interesu.

Z namenom, da se kar najhitreje sanirajo posledice potresa v Posočju, so pripadniki JLA ljubljanskega armadnega območja, med prvimi priskočili na pomoč. Le-ta se je nanašala na skrb za prebivalce porušenihi, postavljanje šotorov, prikolic, kuhanja hrane, dovoz pitne vode in gradnjo improviziranih objektov. Specializirani odred JLA, opremljen z inženirskimi stroji, je s helikoptersko enoto delal več mesecev pri izgradnji montažnih hiš in drugih pomembnih objektov na Tolminkem ter prevažal gradbeni material na težko dostopna mesta.

Pri pomoči in saniranju posledic potresa v Posočju so enote ljubljanskega armadnega območja, opravile prek 69.000 delovnih ur, v skupni vrednosti del 1.995.000 dinarjev. Sodelovale pa so tudi pri izgradnji drugih pomembnih objektov kot na primer: pri izgradnji cestne mreže s 40.000 delovnimi urami, v vrednosti 1.556.000 dinarjev, pri izgradnji mostov v vrednosti 797.000 dinarjev, vodovodne mreže v vrednosti 8.708.000 dinarjev, pri gašenju požarov v vrednosti 2.591.000 dinarjev in elektrifikaciji naselij, v vrednosti 397.000 dinarjev.

V akcijah prostovoljnega darovanja krvi so pripadniki JLA darovali 1.845 litrov krvi, nenadomestljivega in dragocenega zdravila. V ambulantah in zdravstvenih organizacijah so za civilno prebivalstvo opravili 26.280 ambulantno-specialističnih pregledov in zanje zabeležili 22.588 oskrbnih dni. Za potrebne kmetijske dejavnosti je v JLA usposobljenih 2.500 vojakov različnih strokovnih profilov.

Pomemben prispevek dajejo pripadniki JLA tudi pri delu družbenopolitičnih skupnosti. Tako deluje v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti 225 delegatov — starešin in civilnih oseb v službi JLA, v organih družbenega samoupravljanja 463, v SZDL 156, Zvezi komunistov 183, Zvezi socialistične mladine 108, Zvezi sindikatov 136 in na področju telesne kulture in rekreacije 888 starešin in civilnih oseb v službi JLA.

V skupnih manifestacijah z družbenopolitičnimi organizacijami na terenu so pripadniki JLA v letu, ki ga zaključujemo, dali 297 različnih prireditev, 418 športnih tekmovalj, 75 kviz-srečanj, 65 obiskov, 16 priložnostnih proslav in še vrsto drugih aktivnosti v pogledu negovanja in razvijanja tradicij narodnoosvobodilne borbe, krepitve sistema splošnoljudske obrambe in uresničevanja koncepta SLO in družbene samozasčite. V priznanje in zahvalo za vsestransko sodelovanje so družbenopolitične skupnosti, organizacije, delovni kolektivi in druge organizacije podelile pripadnikom JLA 150 raznih plaket, zahval, oziroma diplom in drugih priznanj.

Vse te skupne manifestacije v letu, v katerem proslavljamo 35-letnico osnovanja naše ljudske armade in vstaje narodov in narodnosti SFR Jugoslavije, pomenijo pomembno vlogo pri krepitvi in podpiranju naših obrambnih zmogljivosti. Pri vseh teh prizadevanjih in naporih so s svojo udeležbo, tako pri izgradnji kakor tudi z dejavnostjo na ostalih področjih, skupaj z ostalimi družbenopolitičnimi dejavniki, pripadniki Jugoslovanske ljudske armade — ljubljanskega armadnega območja dali svoj pomemben delež.

Svetislav Nikolić

Pripadniki JLA pri odstranjevanju ruševin v Posočju

SLOVO TEŽKO — TODA NEIZOGIBNO

(Nadaljevanje s 1. strani)

proizvodnji 500.000 ton jekla, pokrivala povečano porabo.

Železarna se vse bolj usmerja v izdelavo in predelavo žice, pločevine in trakov. Zato je predvideno, da se elektroodni obrat širi na področje šamotarne. Ob reorganiziranju temeljnih organizacij je tako nastala možnost, da se interesi elektroodnega obrata in šamotarne uskladijo. Železarna pa razvija dejavnost na področju izdelave in predelave jekla.

Poraba opek in mas se bo v bodoče stalno zmanjševala. Tako bomo čez dve leti, zaradi kontinuiranega vlivanja, potrebovali 1.200 ton manj kanalskih opek, z novo elektrojeklarno pa se bo poraba zmanjšala še za nadaljnjih 4.500 ton. Obenem se kažejo zahteve za boljše ponovne opeke. Teh pa v sedanjih pečeh ne bi mogli izdelovati. Tako že sama naša usmerjenost kaže, da gradnja moderne šamotarne ni upravičena.

Ko so se zbrali delavci in upokojenci v šamotarni, so se težko ločili od svojih strojev in peči, saj so bili toliko let medsebojno povezani.

Ceprav so delali v težkih in dokaj nevarnih delovnih pogojih, so bili

strnjeni v enoten kolektiv, z dovolj samostojnosti.

Ko gredo dosedanja delavci šamotarne na nova delovna mesta v druge obrate, moramo upoštevati, da so istočasno delavci 6.500 članskega kolektiva in jih moramo sprejeti v svoje vrste kot izkušene delavce in ne kot novince.

Njihove sindikalne konference, ki je bila obenem zaključna, so se udeležili tudi nekdanji obratovodja Roman Stana, predsednik izvršnega odbora sindikata Železarne Štefan Ščerbic, Jože Oswald, predsednik delavskega sveta, in Stanko Čop, direktor TOZD Talilnice, in predstavniki uprave Železarne. Stanko Čop

Z MANJ ZNOJA IN ŽULJEV, VEČJI USPEHI

(Nadaljevanje s 1. strani)

TOZD Hl. predelava	10.730.667 din
TOZD Talilnice	7.778.279 din
TOZD Valjarne	5.014.933 din
TOZD VET	89.493 din

Avtorji tehničnih in tehnoloških inovacij v skupnih službah in drugi, pa so v letošnjem letu prihranili in ustvarili 103.496 din.

Vzporedno z ustvarjenim dohodkom so člani komisij za oceno izboljševalnih predlogov na osnovi ocen, priporočil pristojnih strokovnjakov, računovodskih in ekonomskih služb priznali, odobrili in izplačali tudi rekordno višino spodbudnih odškodnin, nagrad, akontacij in rent, ki so jih iznajditelji, novatorji in racionalizatorji za svoje dosežke tudi upravičeno zaslužili. V obravnavanih letih so se izplačala gibala:

leta	
1971	74.032 din
1972	113.823 din
1973	94.200 din
1974	163.324 din
1975	389.520 din
1976	565.989 din

Po posameznih TOZD so bile letos odobrene in izplačane naslednje inovacijske odškodnine:

TOZD Hl. predelava	197.858 din
TOZD Talilnice	197.689 din
TOZD Valjarne	142.104 din
TOZD VET	5.454 din
Skupne in ostale službe	23.329 din

Kljub temu, da do sklepa letošnjega leta štiri komisije za oceno tehničnih izboljšav še ne bodo mogle dokončno oceniti vseh, v letošnjem letu v proizvodnjo uvedenih inovacij (70), so dosežki razveseljevali in spodbudni. V mesecu januarju 1977 bosta dokončno ocenjevali inovacije še komisiji pri DS VET (šest izboljšav) in pri DS Valjarne (21) in bo končni rezultat za letošnjo inventivno dejavnost v Železarni še večji.

Na zadnji letošnji seji komisije za oceno inovacij, ki je bila pri DS TOZD Hladna predelava 16. decembra, so na osnovi ocen pristojnih strokovnjakov obravnavali in ocenili 12 inovacij, ki jih je izvedlo in predložilo v oceno 26 avtorjev. Računovodsko in ekonomsko prikazani, oveljavljeni in potrjeni prihranki in koristi teh inovacij znašajo 3.641.762 dinarjev. Na seji so priznali in odobrili 12 odškodnin, nagrad, akontacij in rent, v višini 74.169 din.

Na 10. redni seji komisije za oceno inovacij pri DS TOZD Hladna predelava, so bile obravnavane naslednje inovacije:

Tehnična izboljšava št. 2224, ki sta jo izvedla Franc Tersoglav in Viktor Kokošar iz oddelka varilne žice: Ročna naprava za nanašanje paste na varilne elektrode za izboljšanje vžiga. Ta izboljšava je bila obravnavana že na seji 4. februarja 1976. Ker je izboljšava dobra in koristna, je bila avtorjema priznana in izplačana akontacija v višini 2.000 dinarjev, katero si avtorja delita v razmerju 50:50. Letni prihranek te izboljšave znaša 11.333 din. Akontacija presega odškodnino (1.013 din), zato se bo obračunala pri drugi ali tretji renti, čez tri ali pet let.

Drago Kalamar in Franc Papler iz strojnega vzdrževanja Javornik, vratni podboji, sta uvedla v proizvodnjo in predložila v oceno inovacijo št. 2239: Predelava mazanja vodilni gredi na žagah za rezanje profilov za potrebe izdelave vratnih podbojev. Na seji so inovacijo ocenili kot dobro in avtorjema odobrili, na osnovi prikazanih in potrjenih prihrankov in koristi, ki znašajo 43.787 dinarjev, odškodnino 3.415 din, z dodatkom za povečano delovno varnost 1.000 din, ki si jo avtorja delita v razmerju 50:50.

Franc Papler in Drago Kalamar iz strojnega vzdrževanja Javornik podbojarna, sta uspešno izboljšala šobe za odpihovanje prahu in odbrijaz bakrenih čeljusti. Tehnično izboljšavo št. 2240 so pozitivno ocenili, za letni prihranek v višini 20.450 din pa so avtorjema odobrili odškodnino v vi-

šini 1.715 din, katero si avtorja delita v razmerju 50:50.

Inventivni predlog št. 2243: Uspešna zaščita proti zapenjanju obesnih sider in vratnih podbojev, je uspešno izvedel Franc Bajt, obratovodja vratnih podbojev. Na osnovi ustvarjenega letnega prihranka v višini 56.400 din, mu je bila priznana odškodnina v višini 4.514 din.

Tehnična in tehnološka inovacija št. 2245: Nov način izdelave, navijanja in embalaranja VAC žice, katero so uvedli v proizvodnjo in predložili v oceno žičarski strokovnjaki, je bila pozitivno ocenjena. Letni prihranki znašajo 2.953.306 din, avtorjem pa je bila odobrena odškodnina v višini 31.626 din. Odškodnina bo izplačana, ko bo ugotovljena udeležba vseh avtorjev, ki so sodelovali pri realizaciji te izboljšave.

Sašo Piber, vodja proizvodnje, in Mirko Urbas, strojno vzdrževanje hladna predelava, sta izvedla in uvedla v proizvodnjo tehnološko in tehnično inovacijo št. 2248: Podaljšanje koša za vezanje kolobarjev žice. S to izboljšavo sta ustvarila letni prihranek v višini 33.343 din in za to prejela odškodnino v višini 2.684 din, katero si delita v razmerju 60:40.

Tehnično inovacijo št. 2250: Predelava štanice za rezanje — bradavičenje kotnikov za vratne podboje, sta uvedla v proizvodnjo in predložila v oceno Janez Vidmar in Janez Brulc iz obrata vratnih podbojev. S to inovacijo sta ustvarila v preteklem letu 8.326 din koristi, komisija pa jima je odobrila 780 din odškodnine, katero si avtorja delita v razmerju 50:50.

Niko Cenček, rodnostni ključavničar, je uspešno popravil rezno ploščo štanice in s tehnično izboljšavo številka 2253 v preteklem letu prihranil 29.366 din. Na seji so mu odobrili spodbudno odškodnino v višini 2.405 dinarjev.

Na Siemag valjčnem stroju v hladni valjarni je Viktor Žan, stru-

gar specialist, uspešno izdelal potrebna tesnila iz vulkolana za akumulator navijalnega bobna. Za letni prihranek, ki izvira iz izboljšave št. 2259, v višini 142.609 din, so avtorju priznali in odobrili odškodnino v višini 8.491 din.

Isti avtor je uvedel v proizvodnjo in predložil v oceno inovacijo številka 2262: Vulkolan tesnila za vozček navijalca na Siemag valjčnem stroju. Za dobro izvedeno izboljšavo, ki izkazuje 44.966 din letnih prihrankov in koristi, so mu na seji odobrili odškodnino v višini 3.637 din.

Trije avtorji: Zdravko Jamar, Tomaž Klinar in Bogdan Marinkovski iz žičarne, so z novo tehnologijo povečali in izboljšali proizvodnjo žice na Herborn žičarskih strojih. Izboljševalni predlog št. 2283 je bil pozitivno ocenjen, računovodske in ekonomske službe pa so izračunale letni prihranek v višini 338.165 din. Avtorjem so priznali odškodnino v višini 8.211 din, katero si delijo na tri enake dele.

Vzdrževalci Jože Odar, Stane Pagon in Stane Mencinger iz jeklovleka so realizirali tehnično izboljšavo št. 2296: Zamenjava dragih, uvoženih jarkanskih gredi z domačimi Tamovimi za ravnalni stroj MEDARD OA. S to izvirno zamenjavo so na leto prihranili 59.708 din in prejeli 4.677 din odškodnine, katero si avtorji delijo na enake dele.

**Pokažite GLAS
tudi
vašemu sosеду!**

OBVEŠTILO SODELAVCEM — DOPISNIKOM

Kakor ste že sami ugotovili, od 15. decembra dalje ob izplačilu osebnega dohodka ne bo več dveh ovojnic, ker je avtorski honorar za vaše objavljene prispevke vključen k rednemu osebnemu dohodku, vendar v pregledni razpredelnici — izplačilnem listu, prikazan pod šifro 170. V koloni 24 je najprej pod šifro 170 označen avtorski honorar za pretekli mesec, oziroma v tem prvem primeru za mesec oktober, ki pa je v naslednji koloni 26, pod šifro 717 prikazan kot odbitek, potem pa se v koloni 24 še enkrat pojavlja šifra 170, pod to pa je označen avtorski honorar za pretekli, to je za mesec november, ki je priključen k novembrskemu osebnemu dohodku.

Ob tej priliki ponovno prosimo sodelavce dopisnike, da nam daljše sestavke pošiljajo že v četrtek in petek, oziroma najkasneje v ponedeljek do 14. ure, le nujne in aktualne sestavke nam dostavljajte v torkih do 12. ure. Tak režim je namreč nujen, ker uredništvo fizično ne zmore obdelati in prepisati toliko gradiva v ponedeljkih in torkih, saj poprečna številka Železarja zahteva kar okrog 120 tipkanih strani gradiva.

Obratovodstva in vodstva temeljnih organizacij in strokovnih služb tudi pozivamo in prosimo, da nam krajše aktualne novice sporočajo v torkih dopoldan na telefon 483 do 14. ure (proizvodne dosežke, remonte, večje zastoje in podobno).

Uredništvo Železarja

KRŠITVE DELOVNE DOLŽNOSTI V DS SKUPNE SLUŽBE

Na volitvah samoupravnih organov je bila 15. 6. 1973 neposredno izvoljena tudi komisija za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti pri delovni skupnosti Skupne službe. Od svojega obstoja do 14. decembra letos je obravnavala 41 zahtevkov za vodenje postopka proti kršiteljem delovnih dolžnosti. Zahtevki so bili predloženi zaradi naslednjih kršitev:

- 10 primerov uživanja alkoholnih pijač,
- 1 primer prinašanja alkoholnih pijač na delovno mesto,
- 2 primera zamujanja na delo,
- 5 primerov zapuščanje delovnega mesta med delovnim časom,
- 4 primeri izostajanja z dela,
- 10 primerov malomarnega opravljanja delovnih dolžnosti,
- 1 primer neupravičene odklopnitve izvršitve delovne naloge,
- 6 primerov tatvin, storjenih v Železarni in na škodo delavca,
- 1 primer povzročanje nereda s fizičnim napadom in
- 1 primer grožnje ter žalitve sodelavca.

Komisija je vse te primere obravnavala in na osnovi določil samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v delovni skupnosti Skupne službe izrekla:

- 19 opominov,
- 11 javnih opominov,
- dva zadnja javna opomina in
- eno prenehanje lastnosti delavca v DS SS.

V šestih zadevah komisija ni izrekla ukrepa zaradi prevelikih olajševalnih okoliščin in zato, ker v zahtevku navedene kršitve niso bile

dovolj dokazane. Dveh zahtevkov komisija ni obravnavala, zaradi upokojitve, oziroma sporazumne razrešitve delovne dolžnosti delavca. Kar zadeva delavce, ki so bili predlagani za obravnavo, so to v glavnem: tekači, čuvaji, čistilke, strežnice in podobno.

V zagovorih obravnavanih so bili večkrat izrečeni očitki, da tudi drugi, na bolj odgovornih delovnih mestih, delajo očitane in podobne kršitve, da pa se zanje ne začne postopek. Komisija ni razširila postopka na druge delavce, ker za to ni bilo utemeljenih dokazov.

Ob tem skopem prikazu dela komisije pa bi se morali vseeno zamisliti. Čeprav na približno tisoč zaposlenih izrečenih disciplinskih ukrepov procentualno ni veliko, je pa, gledano s strani zavestne in samoupravne discipline, vendarle neprijetno, da imamo kljub temu še toliko kršitev, da moramo segati po skrajno neprijetnih ukrepih, ki jih določa samoupravni sporazum. Vsekakor bo v zvezi s tem potrebno še več vzgojnega delovanja in krepitve samoupravne zavesti, da kršitev ne bo več in prav tako ne več teh neprijetnih obravnjav.

B.

SMERNICE ZA DELO ORGANIZACIJE ZKS ŽELEZARNE ZA PRIHODNJE OBDOBJE

Komite tovarniške konference ZKS železarne Jesenice je na 11. seji, 13. decembra, obravnaval smernice za delo organizacije ZK in z usmeritvijo soglašal. Prav tako je sprejel programe dela grup, ki delujejo pri komiteju, s pripombo, da se morajo tekoče dopolnjevati, z ozirom na naloge, ki se bodo pojavljale.

— Socialistično usmerjanje in organiziranje mlade generacije v taki obliki, da ji bo zagotavljalo aktivno sodelovanje na vseh področjih družbenopolitičnega življenja in dela, ter si prizadevati, da postane revolucionarno samoupravna socialistična vzgoja stalna in zavestna akcija mlade generacije.

Vse OO ZK si morajo v programe dela vključiti naloge, da skupaj s koordinacijskim svetom ZSMS železarne Jesenice v vsaki delovni sredini ustanovijo OO ZSMS, kjer obstajajo za to pogoji, pri tem pa zagotoviti tako vsebinsko delovanje, ki bo mladi generaciji omogočilo vsestransko aktivnost na vseh področjih dela v združenem delu in političnem življenju.

— Nadaljnja skrb za ideološko usposabljanje članov ZK z idejnimi izhodišči o družbenopolitičnem dogajanju, organizacijskih in gospodarskih vprašanjih kot osnove za sistemsko urejanje kadrovske politike v organizaciji ZK, samoupravnih organov, delegatskih odnosih in podobno.

— Naloge ZK v ljudski obrambi in družbeni samozaščiti, za njihovo podpiranje in krepitev varnostne kulture med delovnimi ljudmi in zagotovitev takih pogojev, da bo vsak imel občutek pravice in dolžnosti, da varuje sebe in svoj samoupravni družbeni položaj pred vsemi škodljivimi

vimi vplivi ter sovražnimi elementi družbe.

— Izpolnjevanje delegatskih odnosov, skrbeti za njihovo delovanje v temeljnih in delovni organizaciji v skladu z načeli in smernicami, za katere so se delavci odločili, ter v skladu s splošnimi družbenimi interesi, ki jih kot delegati pri delu v samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih skupnostih in krajevnih skupnostih morajo upoštevati.

— Uveljavljanje vsebine zakona o združenem delu pri urejanju družbenoekonomskih, socialistično-samoupravnih in organizacijskih oblik dela v združenem delu.

— Spremljanje gospodarske politike na osnovi letnega in srednjeročnega programa ter obravnavanje rednih periodičnih poslovnih poročil. Prizadevanje za boljše gospodarjenje, stabilizacijske ukrepe na področju proizvodnje, zaposlenosti, storilnosti, zalog, spremljanje delitve dohodka, osebnega dohodka, bolezenske ter ostale odsotnosti, pogojev varstva pri delu, zaščiti varstva okolja in podobno.

— Uresničevanje družbenega dogovora o kadrovske politiki. Evidentiranje in spremljanje kadrov ter njihovo samoupravno ter družbenopolitično aktivnost. Uresničevanje nalog na področju vzgoje in izobraževanja, stipendiranja in drugo.

— Organizacijska krepitev članstva v smislu tekočega evidentiranja, usposabljanja ter sprejemanja novih kadrov v organizacijo ZK, s posebnim poudarkom na upoštevanju strukture zaposlenih.

Komite TK ZSK ŽJ

PROGRAM DELA ORGANIZACIJSKO – KADROVSKE KOMISIJE ZA LETO 1977

— Izdelava politične ocene, ne samo za poslovne organe, temveč za vse vodilne delavce Železarne, in

to vse do delovodij, oddelkovodij, predelavcev.

— Priprava predlogov kandidatov za občinsko politično šolo in srednjo politično šolo.

— Organiziranje sprejemanja novih članov v ZK, ki pa ne sme potekati kampanjsko in mimo naše komisije kot v preteklosti.

— Pregled ustreznosti kandidatov za nove samoupravne organe.

— Izdelava politične ocene, glede nove organiziranosti Železarne, glede ustanovitve novih temeljnih organizacij.

— Stipendijska politika v Železarini za leto 1977.

— Priprava kandidatov za nove sekretarje OO ZK TO v Železarini.

— Preprečevanje dvotirnosti dela občinske organizacijsko-kadrovske komisije in organizacijsko-kadrovske komisije Železarne.

— Zasledovanje izvajanja OO o kadrovske politiki in po potrebi vplivati na pravilnost in doslednost izvajanja.

Naloge, katere si je zadala organizacijsko-kadrovska komisija za leto 1977, so bolj okvirne in tudi terminsko še niso opredeljene. V programu dela za leto 1977 smo seveda zajeli samo naloge, ki so nam znane še sedaj, oziroma naloge, ki so v skladu z občinskim programom ZKS, medtem ko bomo vse ostale aktualne naloge skušali reševati takoj.

PROGRAM DELA GRUPE ZA GOSPODARJENJE

Grupa za gospodarjenje pri TK ZKS ŽJ je analizirala gospodarsko gibanje v tekočem letu. V svojem programu dela za leto 1977 se je na tej osnovi osredotočila na naslednje aktualne probleme:

V letu 1977 se bomo organizirali v nove TOZD. To predstavlja korak naprej v poglobljanju samoupravljanja. Za komuniste v Železarini pomeni to veliko odgovornost za uspešno uveljavitev zakona o združenem delu. Tega ne smemo smatrati kot sprejete nekega akta, ampak se moramo zavedati, da je to dolg proces, pri katerem naj komunisti odigrajo vodilno vlogo. Nove TOZD morajo zaživeti kot poslovno uspešne, organizacijsko in samoupravno učinkovite enote.

Pri tem ne smemo pozabiti, da nas v naslednjem letu čakajo velike obveznosti. Začeli bomo plačevati razmeroma visoke anuitete za novo zgrajene objekte, predvsem za novo hladno valjarno. Na drugi strani pa nove proizvodne enote še ne bodo obratovalle s svojo polno zmogljivostjo in ne s predvidenim asortimentom. V osvajanju valjanja, predvsem nerjavnih kvalitet, moramo vložiti še mnogo operativnega in razvojnega dela. To pomeni, da bomo poslovali v zelo zaostrenih pogojih gospodarjenja. Zato se moramo v tem času angažirati za čim višji izkoristek obstoječih notranjih rezerv.

Navedena problematika nalaga skupini za gospodarjenje pri komiteju ZK posebno nalogo, kako angažirati vse komuniste in preko njih celoten kolektiv za uspešno premostitev težav.

Odločili smo se, da zajamemo na nivoju OO ZK vso problematiko, ki po mišljenju članov ZK vpliva na uspešnost poslovanja. V ta namen bomo sestavili vprašalnik, ki bo po možnosti zajel čim širšo problematiko s področja: samoupravljanja, planiranja, prodaje, varčevanja in nagrajevanja, kadrovske politike, izkoristkov delovnega časa in delovnih sredstev ter predmetov dela.

Izpolnjene vprašalnike OO ZK bomo obdelali, po potrebi osebno kontaktirali s posameznimi OO ZK, zbrali eventualno potrebne informacije s strani služb, poslovnih in samoupravnih organov, ter pripravili smernice za obravnavo na komiteju in eventualno na konferenci ZK ŽJ. Tako obogatene smernice bodo vodilo OO ZK pri njihovem ravnanju na političnem in samoupravnem področju. Ta problematika bi morala biti prisotna tudi na sestankih samoupravnih delovnih skupin.

Mislamo, da akcija v tej obliki lahko prispeva k boljšemu delu v Železarini, zato je pomembno, da se vprašalnik izpolni odgovorno, v širšem krogu OO ZK. Prizadevanja v tej smeri bodo stalna naloga skupine za gospodarjenje.

PROGRAM DELA GRUPE ZA IDEOLOŠKO IZOBRAŽEVANJE ZA LETO 1977

Idejno-politično delovanje:

— Z razširjanjem družbene akcije krepiti vlogo vseh družbenopolitičnih organizacij. Pri tem zagotavljati idejno-politično vlogo ZK.

— Idejno-politična in akcijska krepitev ZK in družbenopolitično uveljavljanje OO ZKS.

— Idejno-politično usposabljanje komunistov na marksističnih osnovah s pomočjo razširjenih temeljnih in dopolnilnih programov študija aktualnih tem v vseh OO ZK.

— Idejno-politično usposabljanje komunistov preko seminarjev za kandidate za sprejem v ZK, seminarjev za novo sprejete člane, občinske

politične šole A in B programa, srednje politične šole pri CK ZKS.

— Krepitev akcijske enotnosti članov ZKS pri opravljanju vseh družbenopolitičnih, organizacijskih in strokovnih nalog, preko občasnih tematskih seminarjev, debatnih sestankov in razprav.

— Ideološko akcijsko krepiti in usposabljanje samoupravne strukture za uresničevanje samoupravnih pravic in dolžnosti.

— Razvijanje učinkovitejše oblike samoizobraževanja, izobraževanja na delovnem mestu, v odnosu na delovno in življenjsko okolico posameznika.

— Idejno-politično ocenjevanje v OO ZK vseh družbenih, organizacijskih, kadrovskih, proizvodnih in gospodarskih akcij.

— Delati na tem, da se izpopolnjuje in kvalitetno izboljša informiranost delavcev-proizvajalcev, afirmiranje njihovih delovnih uspehov in osebnih prizadevanj v prid skupnosti.

ČESTITAMO

DRAGO FINŽGAR, pravnik, je 14. decembra 1976 diplomiral na drugi stopnji metalurgije – TOZD oddelku za montanistiko fakultete za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani in si s tem pridobil naziv diplomirani inženir metalurgije.

Diplomantu priskrbo čestitamo in mu želimo uspehov na delovnem mestu in zadovoljstva v osebnem življenju.

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KOLEK

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK – 27. 12.	BEŠTER FELIKS	NOVAK FRANCI
TOREK – 28. 12.	MOLAN IVAN	TRONTELJ MARJAN
SREDA – 29. 12.	KOSELJ ANTON	LOGAR IGOR
ČETRTEK – 30. 12.	KAVČIČ IVAN	VEHAR JANEZ
PETEK – 31. 12.	RAVNIHAR PETER	TORKAR STANE
SOBOTA – 1. 1.	MENCINGER STANE	SVETINA JOŽE
NEDELJA – 2. 1.	SVETINA BOGOMIR	SITAR ANTON

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarini je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela:
dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD-VET.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 27. do 31. decembra bodo delale naslednje obratne ambulante:
dopoldan: I. in IV. obratna ambulanta
popoldan: II. obratna ambulanta

Zobna ambulanta:

dopoldan: I. zobna ambulanta
popoldan: II. zobna ambulanta
Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. ure, popoldan od 13. do 19.30.

Po sklepu 27. seje odbora za kadre pri DS Železarne objavljamo

Razpis delovnih mest za hladno valjarno Bela

1. ASISTENT ZA DELOVNE NAPRAVE U-4 1 OSEBA
POGOJI: Višja izobrazba tehniške smeri ter 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
2. VODJA OPREME D-4 1 OSEBA
POGOJI: metalurški tehnik ter 2 leti ustreznih delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo izpolnjene »prijavnice za hladno valjarno«, ki jih dobijo pri personalni HVB, najkasneje 15 dni po objavi tega razpisa na kadrovskega sektor železarne Jesenice, s pripisom: »za hladno valjarno Bela«.

Vloge bo reševal odbor za kadre pri DS Železarne.

RAZPIS

ŽELEZARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER JESENICE

razpisuje
za nedoločeno čas prosto delovno mesto
učitelja praktičnega pouka
za poklic strojni mehanik – poučevanje kovaškega programa.

Pogoji za sprejem:

- a) višja izobrazba strojne ali pedagoške smeri,
b) dokončana poklicna šola – strojni mehanik ali kovač
in tehniška šola strojne ali metalurške smeri,
c) poklicna šola – strojni mehanik – kovač in zaključevanje zadnjega letnika tehniške ali delovodske šole.

Nastop službe 1. 2. 1977. Osební dohodki po samoupravnem sporazumu o oblikovanju in delitvi OD. Vloge pošljite tajništvu ŽIC – organu za medsebojna razmerja delavcev do 29. 12. 1976.

KAKO JE Z NABAVO APARATUR ZA ZGODNJE ODKRIVANJE RAKA

V letošnjem letu je bila organizirana zelo obširna akcija zbiranja sredstev za nabavo dveh rentgenskih aparatov za zgodnje odkrivanje raka na prsih. Akcija je bila zlasti uspešna ob letošnjem praznovanju dneva žena, ko so se številni kolektivi na Gorenjskem odločili, da namesto raznovrstnih, manj praktičnih in uporabnih daril za žene ob njihovem prazniku prispevajo sredstva za nakup teh aparatov.

Pri medobčinskem svetu ZS v Kranju je bil imenovan odbor za realizacijo te akcije, ki ga vodi predsednik občinskega sindikalnega sveta Kranj Viktor Eržen. Člane pripravljalnega odbora so imenovali posamezni občinski odbori sindikata delavcev zdravstva in socialnega varstva. Odbor tudi sodeluje z onkolo-

škimi inštitutom v Ljubljani, ki pomaga s strokovnimi nasveti, glede organiziranosti in sodelovanja pri izvajanju zdravstvenih uslug ter pri odločanju za nabavo aparatov.

V akcijo je vključenih že preko 60.000 delavcev Gorenjske. Akcija je presegla vsa pričakovanja. V velikem številu, preko 3.500, so vključeni obrtniki, kmetje, upokoenci in tudi delavci sami so z dodatnimi prostovoljnimi prispevki le-te nakazali direktno na zbirni račun.

Tovariško srečanje ob 30-letnici obrata plinske in vodne energije

56. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO
PRI DS ŽELEZARNE

Na 56. seji odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne, ki jo je predsednik Emil AZMAN sklical za petek, 17. decembra, so najprej pregledali, kako so bili izpolnjeni sklepi zadnje seje, razpravljali o poročilu o stanju projektov, o informaciji o izgradnji naprave za kontinuirno vlivanje jekla, o načrtih za razvoj železarne Jesenice, o predlogu za razširitev Iskre Blejska Dobrava, o gospodarskem načrtu za leto 1977 in poročilu kadrovskega sektorja o poslovanju delovne enote družbena prehrana za 10 mesecev 1976. leta.

Pri poročilu, kako so se izpolnjevali sklepi zadnje seje, ki ga je podal pomočnik glavnega direktorja, so ugotovili, da so sklepi izvršeni, nekateri pa so da jšega pomena in se še izvajajo.

V naaljevanju seje so obširno razpravljali o poročilu o stanju projektov, ki so v teku ali v pripravi v TOZD in delovni skupnosti. Poročilo so sprejeli in ga posredovali v razpravo in potrditev delavskim svetom TO in s tem ugotovitvami:

— Deo na projektih poteka uspešno in v skladu z danimi možnostmi, ki so jih narekovali med drugimi, tudi akcijski program in manjša razpoložljiva devizna sredstva za investicije.

— Da bi zagotovili nemoteno delo na posameznih manjših projektih, se odbor strinja in predlaga delavskim svetom TOZD, da z januarjem 1977 odobrijo kot avans za I. kvartal 10 milij. sredstev IV. in 10 milij. sredstev AZ za koriščenje po TOZD, v procentnem odnosu osnovnih sredstev.

— Nove TO naj izdelajo predlog realnih potreb vseh investicij, ki jih nameravajo v naslednjem letu realizirati, posebej tistih, ki bi se financirale iz združenih sredstev, in posebej tistih, ki jih bodo financirale iz svojih AZ sredstev. Na osnovi usklajevalnega postopka bo določen prioriteten vrstni red projekta.

Delavskim svetom so posredovali v razpravo in potrditev še ustrezne sklepe v zvezi z naslednjimi projekti:

— Da se za valjarno žice odobri nabava dodatnih naprav v vrednosti 26.478.600 din, za kar TOZD združijo ustrezna sredstva, pridobiti pa je treba še garancijo Ljubljanske banke in nadaljni kredit pri Ljubljanski banki za dodatna sredstva.

— Da se za projekt »Oprema za zdravstvo« odobri za manjkajočo opremo (nabava modernega zobozdravstvenega stola, aparati za preventivne preglede želodca in debelega črevesa), združevanje sredstev v letu 1977 v višini 720.000 din.

— Da se za projekt »Oprema TKR« odobri nabava dodatne opreme v vrednosti 1.455.000 din, za kar TOZD združijo sredstva po ustreznem ključu.

— Da se za potrebe delov Družbene prehrane (samopostrežno restavracijo, kantine, Restavracijo železarne Jesenice, počitniški dom Crikvenica, počitniški kamp Biograd na moru in samske domove) odobri skupno 916.000 din, za kar TOZD združijo sredstva po ustreznem ključu.

Obširno so razpravljali tudi o projektu kontinuirnega vlivanja in ga sprejeli ter ga posredovali v razpravo in potrditev še delavskim svetom TOZD. V zvezi s tem so odobrili investicijski program kontinuirnega vlivanja, ki vsebuje izgradnjo nove hale in ojačitev hale bivše valjarne žice. Naprave se nabavijo pri najugodnejšem ponudniku. Sprejeli so tudi ustrezno finančno konstrukcijo in združevanje sredstev TOZD v višini 70.000.000 din po ustreznem ključu. Delavskemu svetu Železarne bodo predlagali, da ponovno pooblasti odbor za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne, da sprejme morebitne spremembe finančne konstrukcije ter jih posreduje naknadno v potrditev delavskim svetom TOZD in delavskemu svetu Železarne. Za podpis komercialne pogodbe so pooblastili direktorja nabavnega sektorja in direktorja sektorja novogradenj, za podpis finančne pogodbe pa direktorja finančno računskega sektorja in direktorja sektorja novogradenj.

Na predlog sektorja za novogradnje so se načelno strinjali s perspektivnim zazidalnim načrtom po načrtu št. 098-0024-001, ki je v skladu z razvojnimi načrtom Železarne do leta 1980 in v katerem se predvideva razvoj sedanjih obratov, zlasti pa gradnja dodatnih obratov in nove jeklarne. Perspektivni zazidalni načrt predvideva:

— da se na zahodni strani železarne Jesenice rezervirajo prostori za razširitev žice,

— da se na prostoru sedanjih delavnic gradbenega vzdrževanja rezervira prostor za ev. razvoj surovinskega dela (npr., predredukcija) kot variantna lokacija,

— da se na nasipu Železarne rezervira lokacija za ev. postavitev jeklarne,

— da se na prostoru Bela rezervirajo prostori za razširitev hladne valjarne in ev. valjarne žice in jeklo vлека,

— da se na polju Bela 2 rezervira na južnem delu lokacija za ev. novo jeklaro, na severnem delu pa za predelavo,

— da se na Blejski Dobravi rezervira prostor za predelovalno industrijo — ali v sklopu železarne Jesenice ali v morebitnem sodelovanju z drugimi podjetji,

— da se struga Save premakne proti jugu in s tem pridobi prostor za odval odpadnih materialov.

V primeru, ko bo Železarne odstopila zemljišče za druge namene, je treba vzporedno s tem zagotoviti zemljišče za potrebe Železarne na mestu, ki je predvideno z zazidalnim načrtom.

Ta zazidalni načrt je treba prijaviti skupščini občine Jesenice s prošnjo, da o njem razpravlja in ga odobri, v razpravo in potrditev pa se posreduje še delavskim svetom TOZD.

V zvezi z razširitvijo Iskre Blejska Dobrava so sprejeli načelni sklep, da se zahtevam Iskre ugodijo, s tem, da skupne službe pripravijo potrebne pogodbe in akte, ki bodo predmet posebne razprave.

Z vsoto resnostjo so razpravljali o predlogu gospodarskega načrta za leto 1977, h kateremu je obširno obrazložitev na seji podal direktor SEO Rudi Rozman. Gospodarski načrt za leto 1977 je izdelan na osnovi vplivov, ki jih narekujejo zakon o planiranju in zakon o združenem delu ter nova organiziranost v

Železarni. Osnova tega plana je tudi plan dohodka z vsemi svojimi vplivi. Ugotovili so, da je pristop k izdelavi plana po metodološki strani drugačen.

Razdelitev plana po TOZD se bo izvajala decentralizirano, zato so pozvali temeljne organizacije, da o planu razpravljajo kreativno in zavzamejo ustrezna stališča, kako bi z internimi ukrepi zagotovili doseganje ali celo preseganje plana, z namenom, da izboljšamo skupni rezultat.

Ostanek dohodka in ostali pokazatelji z upoštevanjem hladne valjarne Bela so sprejemljivi in so boljši, kot bodo letošnji doseženi rezultati, ter približno enaki rezultatom leta 1975.

Ob izdelavi planov za temeljne organizacije bo verjetno prišlo do nekaterih premikov ali odstopanj od plana delovne organizacije, kar pa ne bi smelo bistveno vplivati na plan delovne organizacije v smislu zmanjševanja planiranih rezultatov.

V razpravi je bil nakazan tudi poseben problem izkoriščanja zmogljivosti obrata vratnih podbojev zaradi preslabega tržišča. Zato je treba izdelati poseben program prodaje za osvojitve tržišča vratnih podbojev, da s tem zagotovimo planirano prodajo ali da jo celo presežemo.

Zaradi akumulativnosti proizvodnje iz jeklovleka je potrebno v sedanjih profilnih valjarnah izvajati ustrezne količine vložka in pohititi z rekonstrukcijo tretje žile valjarne žice, da bi tako maksimalno preskrbeli jeklovleke z vložkom.

Gospodarski načrt za leto 1977 so s temi pripombami dali v razpravo in sprejem temeljnim organizacijam.

Ob koncu seje so razpravljali o poročilu o poslovanju delovne enote družbena prehrana za 10 mesecev 1976. leta in ga sprejeli. Menili so, da morajo o poročilu razpravljati še ustrezni odbori na ravni Železarne, temeljnih organizacij in IO sindikata, ki so konkretno zadolženi za to področje, da bi z novim letom, oziroma ob nastopu TOZD družbena prehrana, bile težave in problemi, ki so navedeni v poročilu, razčiščeni, da bo nova TOZD startala pod normalnimi pogoji.

Strinjali so se, da se negativni rezultat delovne enote družbene prehrane, ki znaša po 10-mesečnem poslovanju 263.056,87 din, pokrije iz rezultata Železarne, s tem, da bo o pokrivanju izgube, ki bo še nastala do konca leta, odbor za gospodarstvo ponovno razpravljaj.

Sedanja delovna enota družbena prehrana ali bodoča temeljna organizacija družbena prehrana je glede vzdrževanja upravičena do enakih storitev kot ostale TOZD in skupne službe.

J. Š.

27. SEJA ZA KADRE PRI DS ŽELEZARNE

Za četrtek, dne 16. decembra je predsednik odbora za kadre Aleksander Kavčič sklical 27. sejo ter predlagal naslednji dnevni red: poročilo o rednem študiju in izobraževanju ob delu v šolskem letu 1975/76 in primerjava z novim šolskim letom ter tekoče zadeve.

Najprej so sprejeli poročilo kadrovskega sektorja o rednem študiju in izobraževanju ob delu v šolskem letu 1975/76 in primerjavo z novim šolskim letom in se strinjali, da s tem trendom štipendiranja nadaljujejo. Treba je obdržati tudi sedanjo ostrino obveznosti do štipendistov in študentov ob delu. Sklenili so tudi, naj kadrovski sektor v letu 1977 dela intenzivne pri došolanju zaposlenih mlajših delavcev, ki nimajo ustrezne izobrazbe, glede na obveznosti družbenega dogovora o kadrovski politiki. S štipendiranjem za prednostne poklice je treba nadaljevati tudi v bodoče.

Strinjali so se z razpisom dveh delovnih mest v hladni valjarni Bela, in sicer:

1. asistent za delovne naprave, U-4, 1 oseba ter

2. vodja odpreme, D-4, 1 oseba.

Ob koncu seje so se rešili več vlog posameznikov in organizacij ter na podlagi razprave sprejeli ustrezne sklepe.

R. M.

Železarski globus

FRANCIJA

Železarska družba Sollac je naročila dva 220-tonska kisikova konvertorja. Instalirali ju bodo v jeklarni nove železarne Seremange. Dobavitelj teh dveh konvertorjev bo domača železarska družba Greusot Loire.

FINSKA

Tri finske železarske družbe Rautamäki Oy, A. Ahlstrom Oy in Outokumpu Oy, bodo skupno s sovjetskimi partnerjem gradile novo železarno v bližini mesta Norilsk. Za ta projekt bodo porabili 320 milijonov dolarjev investicijskih stroškov. Lete bosta skupno krili obe strani.

pregledale so stroške v prvih devetih mesecih letošnjega leta in analizirale delovno neugodno, ki se je pripetila v njihovem obratu, dne 7. decembra 1976, ko je delavcu odtrgalo prst desne roke, zaradi nepravilnega dela in neupoštevanja navodil in predpisov o varstvu pri delu. Dogovorili so se, kako bodo v bodoče preprečevali takšne nezgode.

Samoupravni delovni skupini obratovodstvo in proga 3 valjarne 2400 sta obravnavali problematiko proge, oziroma napake, ki se pogosto pojavljajo pri delu. Med drugim sta opozorili tehnološko pripravo dela na nepravilnosti, ki se zapažajo pri sestavljanju dnevnih programov, dežurne elektrifikacije, da morajo več pozornosti posvetiti preventivnemu vzdrževanju naprav, in da je treba na progi izboljšati, oziroma pri naslednjem letnem remontu ponovno urediti potrebno signalizacijo.

Samoupravne delovne skupine hladne valjarne Bela: sendzimir 1 in 2 ter adjustaža 1 in 2 so obravnavale obratno problematiko in so vse štiri ugotovile, da je v novem obratu slabo ogrevanje, pa zato predlagajo namestitev kaloriferjev ali podobnih grelnih teles. Samoupravna delovna skupina sendzimir 1 predlaga, da se določi sredstvo, s katerim bi razmaščevali tla pri ogradjah, ker na mastnih tleh obstaja možnost poškodb.

42. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Na 42. seji odbora za gospodarstvo TOZD Talilnice, katero je sklical predsednik odbora Franc Golba, so ob navzočnosti direktorja TOZD Stanka Čopa in v. d. računovodja Mije Čop, pregledali izvrševanje sklepov prejšnje seje, razpravljali o finančnem poročilu za mesec oktober, potrdili program proizvodnje za mesec december, poslušali poročilo o stanju hladne valjarne na Beli in nabavi strojev ter rešili še nekatera vprašanja iz področja gospodarstva.

Po tem, ko je predsednik poročal o izvrševanju sklepov prejšnje seje, je v. d. računovodkinja Mija Čop navzočim podala finančni pregled o poslovanju v mesecu oktobru. Odbor je ugotovil, da je zvišanje stroškov v aglomeraciji, martinarni, elektro jeklarni in šamotarni. Obrata plavž in livarna pa imata znižanje stroškov.

Pregled finančnega in proizvodnega stanja je pokazal, da je bilo poslovanje v obratih TOZD Talilnice v mesecu oktobru dokaj uspešno.

Odbor je potrdil program proizvodnje za mesec december v naslednjih količinah:

— plavž	13.000 ton grodja
— martinarna	27.500 ton SM jekla
— el. jeklarna	15.700 ton elektro jekla
— livarna	161 ton jeklotitine in
— šamotarna	barvnih kovin
	200 ton mas.

Na seji so obravnavali tudi informacijo sektorja novogradnje hladne valjarne, o projektu hladne valjarne Bela in priporočili DS TOZD Talilnice, da na svoji naslednji seji odobri povečanje obratnih sredstev za 157.950 din in da za delež TOZD Talilnice, ki znaša 8.842.350 din koristi sredstva amortizacije ter da odobri nabavo štirih naprav, ki so navedene v predlogu sektorja novogradenj.

Na seji so navzoči razpravljali tudi o odločitvah samoupravnih delovnih skupin o obratovanju apnenice, in o izpolnjevanju akcijskega programa v obratih TOZD Talilnice.

Sejo odbora pa so sklenili s poročilom izvršnega sveta skupščine občine Jesenice o gibanju gospodarstva in s stališči in priporočili zbora združenega dela.

D. M.

TOZD Valjarne

32. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik Franc Ravnihar je dne 17. decembra sklical 32. redno sejo delavskega sveta TOZD Valjarne in v obravnavo predlagal: osnutek statuta TO; predlog samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v TO; samoupravni sporazum o ustanovitvi SIS za varstvo pred požarom v občini Jesenice; poročilo o smrtnih nesrečah Ismeta Sadiča, delavca na plavžu, in Zahida Jakupoviča, delavca v žičarni; informacijo o projektu hladne valjarne Bela in predlog v zvezi z gradbenim popravilom in rekonstrukcijo elektro obločne peči BBC.

Direktor TOZD Valjarne Avgust Karba je na kratko obrazložil osnutek statuta TO in predlog samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v TO. Navzoči je informiral tudi o projektu hladne valjarne Bela in o generalnem popravilu in rekonstrukciji elektro obločne peči BBC.

O smrtnih nesrečah omenjenih delavcev je poročal varnostni inženir TOZD Valjarne Franc Svetina. Pri tem je poudaril, da so delavci še vedno premalo pazljivi pri delu. Prav tako pa se opaža tudi, da se na delovnih mestih in okolici ne namenja dovolj pozornosti vzdrževanju reda.

Po obravnavi dnevnega reda je delavski svet sprejel naslednje sklepe:

1. Vsem samoupravnim delovnim skupinam TOZD Valjarne se posreduje v obravnavo: osnutek statuta TO in predlog samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v TO. Obravnava mora biti zaključena do 31. decembra 1976.

2. Potrdi se samoupravni sporazum o ustanovitvi SIS za varstvo pred požarom v občini Jesenice. Za delegata TOZD Valjarne je bil izvoljen Franc Ferk, zaposlen v valjarni profilov — lahka proga.

3. Vzeti so na znanje poročila varnostnega inženirja TOZD Valjarne o dveh smrtnih nesrečah v letošnjem letu.

4. Na znanje so sprejeli informacijo o projektu hladne valjarne Bela, s stanjem konec novembra 1976, in v zvezi z dodatnimi obratnimi sredstvi:

— odobrili so povečanje obratnih sredstev za 157.950.000 din,

— odobrili so korištenje sredstev proste amortizacije v višini 37 milijonov 950.000 dinarjev, od tega kot delež TOZD Valjarne 14.421.000 dinarjev,

— odobrili so najetje posojila pri Ljubljanski banki v višini 120.000 dinarjev pod običajnimi pogoji.

5. V zvezi z generalnim popravilom in rekonstrukcijo elektro obločne peči BBC in v zvezi z združevanjem sredstev iz AZ so sklenili:

— odobri se investicijski program za nabavo delov in rekonstrukcijo BBC peči,

— Ljubljansko banko se prosi za garancijo na lastna sredstva,

— odobri se finančna sredstva v višini 4.665.000 din, od tega je delež TOZD Valjarne 1.772.000 din.

6. V zvezi s slabim ogrevanjem garderobnih prostorov v prizidku valjarne Bela so zahtevali od direktorja TOZD VET Miroslava Noča, da do prihodnje seje DS TOZD Valjarne pripravi poročilo o stanju teh naprav za ogrevanje. Prav tako želijo odgovor, zakaj ti prostori po začetku obratovanja nove hladne valjarne na Beli niso dovolj ogrevani.

H. Z.

TOZD Vzdrževanje, energija in transport

14. SEJA ODBORA ZA DELOVNO VARNOST

V torek, 14. decembra, je predsednik odbora za delovno varnost TOZD VET Drago Košir sklical 14. redno sejo odbora, na kateri so, poleg pregleda sklepov zadnje seje, obravnavali poročilo o tehnološko-varnostnih navodilih in sanacijski program.

Pri pregledu izvajanja sklepov zadnje seje, ki ga je podal varnostni inženir TOZD VET, so ugotovili, da so vsi sklepi realizirani, razen tistih, ki imajo značaj dolgoročnega reševanja.

Spodnji prikaz poškodb za enajst mesecev leta 1976, v primerjavi z

letom 1975, kaže ugoden rezultat glede zmanjševanja števila nezgod. Odbor je naročil delovodjem in drugim vodstvenim delavcem, da se še naprej z dobro organizacijo dela trudijo, da bi bilo število poškodb čim manjše.

(Nadaljevanje na 6. strani)

PREGLED SESTANKOV SDS

V minulem tednu so samoupravne delovne skupine nadaljevale s sestanki, na katerih so obravnavale predloge samoupravnih sporazumov o razvoju samoupravnih interesnih skupnosti do leta 1980. Kljub temu, da smo že prekorčili dobo, ki je bila določena za razpravo, in se je s ponedeljkom začela razprava o samoupravnem sporazumu o združevanju dela delavcev in statutu temeljne organizacije, je še vedno nekaj skupin, ki še niso razpravljale o navedenih sporazumih. Samoupravne delovne skupine so v večini primerov razpravljale le o sporazumih in le nekatere tudi o svojih težavah in problemih. Poglejmo, katere so to:

V adjustaži bluminga so vse štiri samoupravne delovne skupine razpravljale tudi o delovnih nalogah za december, pregledale so rezultate dela in kako so izpolnjevale delovne cilje,

NOVA OO ZSMS V HLADNI VALJARNI BELA

Nova hladna valjarna je ob dnevu republike, 29. novembra, pričela s poskusnim obratovanjem. Istočasno z ustanavljanjem TOZD je bilo potrebno organizirati tudi ustanavljanje družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov. Za izpolnitev te naloge je zadolžen poseben koordinacijski odbor.

Koordinacijski odbor je na pobudo mladih sklical 19. novembra ustanovno in volilno sejo osnovne organizacije ZSMS hladna valjarna Bela. Uvodni referat na seji je imel sekretar koordinacijskega sveta ZSMS Železarne Roman Kosmač. Poudaril je pomen osnovnih organizacij, naloge članov ZSMS, ki so opredeljene v statutu, sprejetem na 9. kongresu ZSMS. Razložil je tudi operativni program dela koordinacijskega sveta. Program dela osnovne organizacije v hladni valjarni Bela naj bi izhajal iz njega in ga dopolnjeval.

V razpravi sta sodelovala tudi Boris Hafner, sekretar OO ZK v hladni valjarni Bela, in obratovodja Aleksander Jezeršek. Pozdravila sta mladince v imenu družbenopolitičnih organizacij in obratovodstva ter poudarila pomen mladih v hladni valjarni, saj šteje OO ZSMS 60 članov, od skupno 140 zaposlenih. Zato so tudi ustrezno zastopani v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah.

Omeniti je treba, da hladna valjarna še nima dokončnega števila zaposlenih. Planirano je, da bo zaposlenih okrog 300 delavcev, ko bodo vse naprave delovale večimensko. S tem pa bo seveda OO ZSMS imela še več članov.

Že na začetku obratovanja je pomembno med vsemi delavci ustvariti delovno in tovariško vzdušje, pri čemer veliko lahko prispevajo mladinci. S tem bomo veliko lažje uresničevali naloge, ki so postavljene z akcijskim programom hladne valjarne Bela. Nekateri mladinci so se pri delu že pred otvoritvijo zelo izkazali. To dokazuje tudi priznanje mladim, saj je novo hladno valjarno Bela otvoril prav mladinec.

Po volilni seji smo mladinci takoj pričeli z delom. Anketirali bomo vse mladince, in s tem ugotovili najpomembnejša interesna področja mladih, kar nam bo vodilo pri sestavljanju programa dela. Mladi v novi

hladni valjarni se zavedamo, da smo sestavni del delavskega razreda, zato mora biti naše delo usmerjeno v skupna prizadevanja z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami, s katerimi skupno tvorimo enotno fronto socialističnih sil v združenem delu.

Najpomembnejša naloga OO je boj za aktivno udeležbo mlade generacije v izgradnji samoupravnega sistema, družbene samozasčite in boj za čim večje delovne uspehe, kar je možno doseči z idejnopoličnim izobraževanjem in s čim večjim zastopstvom mladih v posameznih samoupravnih in družbenopolitičnih skupnostih.

Branko Banko,
predsednik OO ZSMS
hladna valjarna Bela

SEMINAR ZA VODSTVENE KADRE KS ZSMS

Po sklepu osme seje sveta ZSMS Slovenske železarne je bil 17., 18. in 19. decembra organiziran seminar za vodstvene kadre koordinacijskega sveta ZSMS v hotelu Svoboda na Bledu. Seminar je bil vsebinsko opredeljen predvsem na odnose znotraj SOZD SZ in organiziranost mladih.

Glavne teme seminarja so bile: dohodkovni odnosi znotraj SOZD SZ in interna banka; samoupravni sporazumi o združitvi SOZD SZ, srednjeročni plan razvoja ter zakon o združenem delu in družbenopolitično usposabljanje mladih.

Tovariš Cetinski iz skupnih služb SZ je udeležencem seminarja natančneje objasnjal naloge interne banke SOZD SZ ter dohodkovne odnose v SOZD SZ. Na splošno je znano, da le-ti še niso popolnoma urejeni, urejeni pa bodo, ko bodo železarne uredile svojo notranjo samoupravno organiziranost.

V nadaljevanju je tovariš Bogataj iz Kroke razlagal samoupravni sporazum o združitvi SOZD SZ, srednjeročni plan razvoja SZ ter zakon o združenem delu. Čeprav je bilo tolmačenje izčrpno, je predvsem zadnja tema (zakon o združenem delu) še mnogim nejasna, oziroma nerazumljiva. To kaže na dejstvo, da smo mladi v OO ZSMS to temo premalo predelali.

Tretjo temo, ki je bila po mišljenju udeležencev najbolj zanimiva, pa tudi razprava na to temo je bila živahna, je podal tov. Troha iz centra za izobraževanje mladih. Razložil je temeljna načela družbenopolitičnega usposabljanja. Razložil pa je tudi način, kako naj bi to usposabljanje potekalo, da bo čim bolj uspešno in družbeno koristno. Volitve, ki so bile tudi na programu, so, žal, zaradi nepravilnega volilnega postopka odpadle.

Namesto predlagane točke pa smo začeli dokaj problematično razpravo, in sicer o notranjih odnosih v svetu SZ. Prišli smo do ugotovitve, da je videz naše zunanje trdnosti lažen, notranja struktura in sodelovanje pa šepata na vseh področjih. Poglavite napake se javljajo v medsebojnem obveščanju, družbenopolitična aktivnost je premajhna, čeprav so mnogi mladi sposobni aktivno delovati na vseh področjih.

Ob sklepu smo prišli do ugotovitve, da so taki seminarji neobhodno potrebni še v bodoče in da se bo le na ta način naše sodelovanje krepilo. Predlog tov. Trohe je bil, da bi se le-ti prirejali dva do trikrat letno (do sedaj enkrat), s čimer so se strinjali tudi ostali. Programsko je seminar popolnoma uspel – glede na same odnose med udeleženci pa bi bil lahko precej boljši. Anton Andreuzzi

SEJA PREDSEDSTVA OO ZSMS KOVINOSERVISA

V petek, 17. decembra, se je sestalo predsedstvo OO ZSMS Kovinoservisa. Poleg članov predsedstva sta se vabilu odzvala predsednik odbora OO ZS, ter sekretar OK ZSMS Branko Pagon, žal pa se seje nista udeležila sekretar OO ZK in v. d. direktorja, ki sta bila službeno odsotna. Oba pa sta se predhodno opravičila. Vse to potrjuje uspešno povezavo OO ZSMS z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami in vodstvom TOZD.

Na začetku so pregledali izvrševanje sklepov prejšnje seje. Ugotovili so, da ni bil izvršen en sklep, in to samo zaradi nedelavnosti predsedstva, problem malice pa so zopet odložili do prihodnje seje, ko bodo prisotni tudi ostali odgovorni člani delovnega kolektiva.

Nadalje so bili informirani o pripravi na volitve v skupščine družbenopolitičnih skupnosti in samoupravne interesne skupnosti v letu 1978. Ugotovili so, da koordinacijski svet za pripravo volitev še ni formiran, zato so predlagali predsedniku OO ZS, da skliče sejo odbora, da bi se lahko kar najbolj vestno pripravili na volitve.

Spregovorili so tudi o praznovanju 35-letnice JLA. Seznajeni so bili, da je njihova TOZD ena od po-

kroviteljic karavle naših granicarjev. Sklenili so, da se ne smejo ponoviti napake ob dnevu granicarjev, 15. avgusta, ko ni bilo zaradi slabe organiziranosti nobenega predstavnika pri karavli Franceta Prešerna v Planini pod Golico. Predlagali so, da se proslave v dopoldanskem času udeležijo po en predstavnik iz vsake DPO. Vsi ostali člani pa so vabljeni, da se udeležijo družabnega srečanja, ki bo isti dan v prostorih hotela v Planini pod Golico, ker bodo tako še čvrsteje utrdile vezi, ki nas povezujejo z JLA.

Pogovorili so se tudi o akciji za najboljšo OO ZSMS, v kateri sodelujejo vse OO v naši občini. Predsednik OO je prebral poročilo o delu mladine, od ustanovitve OO ZSMS do 14. decembra. Predlagal je, da imenujejo delovno grupo, ki se bo sestajala vsake tri mesece in po pravilniku o delitvi točk evidentirala vse akcije, pri katerih bo sodelovala mladina. Tako bodo lahko tekoče ocenjevali delo osnovne organizacije.

Predsednik osnovne organizacije Zveze sindikatov je mladim zaželel še dosti delovnih uspehov in apeliral na predsedstvo, da naj se še nadalje potrudijo, da bodo uresničili vse sprejete naloge. R. Miro

Pripravljenost je vedno
boljša kakor
golo pričakovanje...

Tito

ORIENTACIJA KORISTNA V MIRU – NUJNA V VOJNI

GIBANJE MED DVEMA ZNANIMA TOČKAMA, KI STA PRECEJ ODDALJENI ENA OD DRUGE

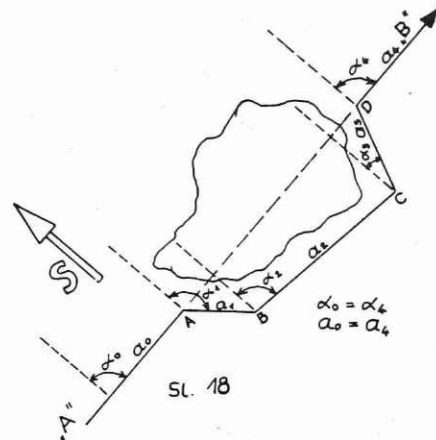
Na karti najprej določimo po že znanem postopku azimut med točkama. Ta azimut prenesemo na teren. Seveda moramo za start izbrati eno od obeh točk, iz katere potem določimo smer gibanja, na podlagi na karti izmerjenega azimuta. Ker sta točki precej oddaljeni, moramo postopek določevanja smeri ponavljati od orientirja do orientirja, ki jih sproti določujemo v našem vidnem polju in so v naši smeri.

Pri tem lahko naletimo tudi na objektivne težave, ki jih moramo znati premagati. Prvi tak primer je omejena vidljivost (noč, megla). Pomagamo si tako, da iz točke, v kateri se nahajamo, usmerimo enega člana ekipe v smeri dana azimuta do meje vidljivosti. Ponoči naj tak »živi orientir« uporabljata baterijo za označevanje svojega položaja. Na meji vidljivosti se mora zaustaviti, dokler ga ostali člani ekipe ne dosežejo in ga potem usmerjajo postopno naprej do končne točke.

Ce med pohodom naletimo na ovire, ki nam onemogočijo gibanje po azimutu, moramo te ovire obiti. Pomagati si moramo s karto, na katero vrisemo skico za obhod ovire.

Najenostavnejši princip je vzporedni premik azimuta, ki pa običajno zahteva daljšo pot.

Slika 18 kaže splošen princip.

Na skici, ki jo narišemo na karto, izmerimo azimute $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3$ in α_4 ter oddaljenosti AB, BC in CD. Te podatke potem uporabimo na terenu, kjer na osnovi azimutov določimo smeri a1, a2, a3 in a4. Razdalje na terenu izmerimo s koraki, vendar moramo biti pri tem čimbolj natančni.

ORIENTACIJSKI ŠPORT

Začetki orientacijskega športa so se pojavili v Skandinaviji in segajo v prelom devetnajstega in dvajsetega stoletja, vendar je trajalo še približno 20 let, da je Švedu Killanderju uspelo razviti orientacijo v športno tekmovalno panogo. Švedski je leta 1923 sledila Še Finska, 1925 Norveška in 1933 Še Švica. Po drugi svetovni vojni pa je bil razvoj te zvrsti mnogo hitrejši in leta 1961 je bila ustanovljena mednarodna zveza IOF s sedežem v Stockholmu. Pri nas imata orientacijski šport v svojem programu Planinska zveza Jugoslavije in Slovenije ter zveza Partizan Jugoslavije in Slovenije. Ti dve organizaciji prirejata tudi tekmovanja, vendar do pravega razmaha še ni prišlo.

TEHNIKA

Tekmovalci morajo znati uporabljati kompas in zemljevid, na zahtevnejših tekmovanjih pa mora biti tudi dober tekač za tek čez drn in strn. Imeti mora izostren občutek za naravne pojave, značilnosti terena in seveda tudi občutek za orientacijo. Med tekmo mora izbrati najbolj racionalne poti med posameznimi kontrolnimi točkami. Pomembna je tudi zmožnost ocenjevanja razdalj v naravi in na zemljevidu.

Oprema je enostavna in se sestoji iz primerne obutve in oblačila za tek, kompasa, topografske karte, oziroma zemljevida v razmerju 1:25.000 ali 1:50.000, beležke, pisala in ročne svetilke pri nočnih tekmovanjih.

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI

UPORABA PREDGRETEGA GRODLJA V KISIKOVH KONVERTORJIH

V zadnjem času so razvili v ZDA nov postopek, ki omogoča določeno izboljšanje in pocenitev proizvodnje v kisikovih konvertorjih. Njegova osnova je dodatno ogrevanje raztaljenega grodlja v industrijski električni peči pred prelitanjem v kisikov konvertor.

Podjetje, ki je razvilo ta postopek, računa na njegove prednosti v primerjavi z uporabo raztaljenega grodlja, ki ni ogret na višjo temperaturo. Možno je uporabiti v vložku večji delež jeklerskega odpadka pa tudi peletov. Običajno delež jeklenega odpadka v vložku kisikovih konvertorjev ne preseže 30 %, ostalo je raztaljen grodlj. Pri določenem razmerju grodlja in jeklenega odpadka v vložku omogoči povečanje proizvodnosti konvertorja, zaradi krajšega časa pihanja kisika. Pri povečanju temperature raztaljenega grodlja za 260 stopinj Celzija, je možno dvigniti proizvodnjo za 13–15 %. Poleg tega se tudi zmanjša poraba kisika in potrebno predgrevanje jeklenega odpadka, in nujna je bolj natančna kontrola temperature raztaljenega jekla v konvertorju. Potrebno je tudi manj dodatkov za hlajenje taline med potekom procesa. Do zdaj so bile na razpolago tri možnosti za povečanje deleža jeklenega odpadka v vložku kisikovega konvertorja:

– Ogrevanje jeklenega odpadka v samem kisikovem konvertorju pred pričetkom procesa. Pri tem je količina dovedene toplote omejena, naraste poraba kisika, izgubljen je del obratovalnega časa konvertorja in poslabšana je vzdržnost ognjestalne obzidave konvertorja.

– Uporaba dragih, umetnih dodatkov v raztaljeni grodlj kot je na primer silicijev karbid. Količina je pri današnji obratovni praksi omejena, naraste poraba kisika in količina žlindre, podaljšana je čas pihanja, in vzdržnost ognjestalne obzidave konvertorja je slabša.

– Ogrevanje raztaljenega grodlja v obločni električni peči je zelo drago, in zaradi koriščenja tega proizvodnega agregata v dejansko nepravne namene (bolje je, da proizvaja surovo jeklo), neprimerno.

Osnovni princip tega novega postopka je povečanje temperature raztaljenega grodlja pred uporabo v konvertorju za okoli 18 %. S tem je omogočeno povečanje količine jeklenega odpadka v vložku konvertorja. Izračuni so pokazali, da zvišanje temperature grodlja za 260 stopinj Celzija omogoča povečanje količine jeklenega odpadka v vložku za 154 kg na tono raztaljenega grodlja. S tem dodatkom jeklenega odpadka naraste, pri nespremenjenem deležu grodlja, proizvodnja konvertorja za 13 %.

Kot dodatek oziroma kot sredstvo za hlajenje je pri procesu v kisikovem konvertorju možno uporabiti tudi pelete, oziroma železovo rudo z visoko vsebnostjo železa. V tem primeru je količina omejena na okoli 3 % proizvedene količine jekla in proizvodnja naraste tudi samo za 3 %.

Z manjšo količino raztaljenega grodlja v vložku konvertorja, je možno povečati dnevno število sarž. Poraba kisika ter talil

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

STRUGARNA VALJEV

V torek, 7. decembra, je bila 13. seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Sklepi, sprejeti na prejšnji seji, so bili izpolnjeni. V nadaljevanju seje so razpravljali o predlogu sindikalne liste za leto 1977 in jo sprejeli brez pripomb. Delovna konferenca OO sindikata strugarne valjev bo predvidoma v torek, 28. decembra. Izvršni odbor OO sindikata je tudi soglašal z odkupom vstopnic za gledališko predstavo O, ne, Ščuke pa ne.

Strinjali so se tudi s predlogom dodelitve denarne pomoči socialno šibkim članom. V januarju bodo izvedli tekmovanje v sankanju.

GRADBENO VZDRŽEVANJE

V četrtek, 9. decembra, je bila 14. seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Najprej so pregledali prošnje članov sindikata za dodelitev denarne pomoči. V razpravi je bil predlog sindikalne liste za leto 1977. Nekatera pojasnila k posameznim točkam je posredovala Vanda Eniko. Na seji so imenovali Alojza Kalana iz kleparske delavnice za podpisnika družbenega dogovora o varstvu spomenikov. Izvršni odbor je bil seznanjen, da bo sindikalna organizacija gradbenega vzdrževanja, glede na novo organiziranost, delovala v temeljni organizaciji remontne delavnice.

V HLADNI VALJARNI BELA SO USTANOVLILI OSNOVNO ORGANIZACIJO SINDIKATA

V soboto, 11. decembra, so v hladni valjarni na Beli imeli ustanovni občni zbor osnovne organizacije sindikata. Občnega zbora se je udeležil tudi predsednik tovarniške konference osnovnih organizacij sindikata Železarne Stefan Ščerbic.

O pomenu in vlogi sindikalne organizacije je govoril Stefan Ščerbic. Opozoril je na nelojalno sodelovanje sindikalne organizacije z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami pri reševanju nalog. Še večji odgovornost pa ima sindikat z uveljavljanjem zakona o združenem delu. Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata v hladni valjarni na Beli bo imel zelo obsežne in odgovorne naloge, tako glede izpolnjevanja proizvodnih nalog, kakovosti izdelkov, kakor pri vzpostavljanju medsebojnih odnosov.

V nadaljevanju občnega zbora je obratovodja Aleksander Jezeršek menil, da sta potrebni kar najboljša organiziranost in sodelovanje sindikalne organizacije. Le tako bo kolektiv hladne valjarne na Beli kos sprejetim obveznostim, kar pomeni, da bo treba delati dobro, kvalitetno in s čim manjšimi izgubami.

O vsebini, delovanju ter nalogah osnovne organizacije sindikata je govoril Boris Bergant. Programске naloge sindikata Slovenije in Jugoslavije, morajo biti izhodišče za programsko in organizacijsko usmeritev dejavnosti temeljne organizacije hladne valjarne Bela. Ustavljajna dejavnost sindikalne organizacije naj bi se izražala še posebej v prizadevanjih za dobre medsebojne odnose, v čimboljši zavzetosti in organiziranosti pri delu, pravični delitvi osebnih dohodkov v temeljni organizaciji. Prav tako bo treba dosledno varovati in spoštovati pravice zaposlenih, ki izvirajo iz dela.

Ustanovnemu občnemu zboru je bil posredovan predlog kandidatne liste članov izvršnega odbora in nadzornega odbora in prav tako tudi program dela osnovne organizacije sindikata v hladni valjarni na Beli.

Program dela je zelo obširen. V njem so obravnavana področja samoupravljanja, produktivnosti, delegatski odnosi in delovanje mladinske organizacije. Precejšnjo pozornost so posvetili življenjskim razmeram delavcev in varstvu pri delu, izobraževanju, oddihom in rekreaciji ter informiranju. Prav tako program obravnava področje ljudske obrambe in samozaščite ter kadrovske politike, novatorstvo, kulturno in prosvetno dejavnost ter nočno delo žena in mladostnikov.

ŠAMOTARNA

V ponedeljek, 13. decembra, je bila peta seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Predsednik Vinko Pfajfar je predlagal, naj bi ob zaključku obratovanja šamotarne organizirali družabno srečanje vseh delavcev, ki so bili zaposleni v letošnjem letu v šamotarni in pa sodelavcev, ki so bili upokojeni. Družabni večer je bil predviden za 18. decembra.

KADROVSKI SEKTOR

Skupna seja izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata kadrovskega sektorja in sekretariata je

bila 16. decembra. Na dnevnem redu je bila obravnava priprav za združitev obeh osnovnih organizacij sindikata v novi delovni skupnosti sekretariata. Poudarjeno je bilo, da dolžnosti, ki jih posamezniki že opravljajo v sedanjih odborih osnovnih organizacij sindikata, ne prenehajo. Pripravili so predlog kandidatne liste za nov izvršni odbor osnovne organizacije sindikata, ki šteje 14 kandidatov.

V drugem delu seje so razpravljali še o ustanavljanju sindikalnih skupin, ki so identične samoupravnim delovnim skupinam.

KADROVSKI SEKTOR

V ponedeljek, 13. decembra, je bila 20. seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Razpravljali so o pripravah za združitev osnovne organizacije sindikata kadrovskega sektorja in osnovne organizacije sindikata sekretariata. V dosedanjih izvršnih odborih obeh osnovnih organizacij sindikata je po 9 članov, medtem ko bo predvidoma v novem skupnem odboru 17 do 19 članov.

Razpravljali so še o pripravah na letno konferenco, ki bo 7. januarja. Do takrat je treba pripraviti poročila predsednika, blagajnika in tajnika, predlog za združitev obeh osnovnih organizacij sindikata, pogovoriti pa naj bi se še o namenskem varčevanju za izlet ter o organiziranju sindikalnih skupin.

SEO

Seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila 6. decembra. Predsednik osnovne organizacije Karel Tramte je obrazložil predvideno reorganizacijo sindikalne organizacije. V bodoči delovni skupnosti bodo delovale sindikalne organizacije raziskovalnega oddelka, OTK, SEO in novograden. Navzoči so se strinjali z izvedbo skupnega občnega zbora, stroške občnega zbora pa bodo razdelili na posameznega člana osnovne organizacije. Predvidoma naj bi bil novi predsednik

osnovne organizacije sindikata Tone Košir, njegov namestnik pa Danilo Svetlin. Sprejet je bil sklep, da bodo letno konferenco izvedli do 15. januarja.

FINANČNO RAČUNSKI SEKTOR

Osma seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila 10. decembra. Obravnavana je bila problematika finančno računskega sektorja, še posebej delovne skupine Malej. Predlagano je bilo, naj bi se sestanka omenjene SDS udeležil tudi Vinko Mežnar, predsednik izvršnega odbora OO sindikata finančno računskega sektorja.

V nadaljevanju so evidencialni devet možnih kandidatov za izvršni odbor osnovne organizacije sindikata in se dogovorili, da bodo delovno konferenco izvedli 6. januarja v prostorih Kazine.

Sodelavki, ki je dalj časa zaradi bolezni odsotna, so odobrili denarno pomoč, sprejet je bil tudi sklep, da bodo štiri sodelavke, ki so prav tako zaradi bolezni dalj časa odsotne, obiskali na domu in jih obdarili. Referent za kulturno prosvetno dejavnost je poročal o odkupu vstopnic za gledališko predstavo ter za koncert godbe na pihala in o obisku večera opernih arij v Ljubljani.

ADJUSTAŽA BLUMING

Šestnajsta seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila 15. decembra. Ugotovili so, da so bili sklepi petnajste seje izpolnjeni. Letno konferenco osnovne organizacije sindikata bodo izvedli 8. januarja v prostorih hotela Svoboda na Bledu. Določili so nekatere podrobnosti, predsedniku in blagajniku ter referentom pri izvršnem odboru OO sindikata pa so naročili, da pravočasno pripravijo poročila. Na letno konferenco bodo povabili tudi upokojene sodelavce. Ob sklepu seje so članom izvršnega odbora naročili, da proučijo samoupravni sporazum, objavljen v Železarju.

EN DAN V KANTINI – Z DRUGEGA ZORNEGA KOTA

Čeprev nekoliko z zamudo, objavljamo spodnji odgovor na sestanek, ki je obravnaval razmere v kantini martinarne, s posebnim poudarkom na kulturnih odnosih.

Odgovarjam na članek v Železarju z dne 28. oktobra zato, ker je avtor pisal o stvarih, ki jih ne pozna dovolj, ali samo enostransko.

Najbistvenejša pa je naša, bojda šepajoča kultura, vedno znova ponavljajoča se beseda v dopisu. Pišem le za kantino martinarne, ki pa ni edina, ki se ji tako godi. Iz lastnih izkušenj navajam, da tudi z besedo prosim ne dosežem nič. Odgovor nanjo je največkrat »Delaj, saj si še mlada. Kaj boš prosila!« ipd. Zelo kulturno, mar ne? Lahko to vzame voljo do večnega »hvala in prosim?« So še »kulturnejši« odgovori na »ne-kulturno« postrežbo, kot so pošiljanje kantinerk v vsemogoče »organe«. Kulturno? Vendar požiramo to iz dneva v dan, iz minute v minuto. Tudi me imemo pravico do dostojnega odnosa.

Res je, da nismo dajale pladnjevske vsakomur v roke, toda mar jih nimate ob dostopu k prodajnemu pulu na razpolago? Če pa ste malicali v popoldanskem ali mogoče v nočnem času, je logično, da imajo prednost pri pladnjih delavci, ki jedo toplo hrano, kajti ta kaj lahko steče preko roba krožnika, česar za salamo ni mogoče trdit. Vzrok za pomanjkanje čistih pladnjevske je v preobremenjenosti delavk, ki je že po podatkih, ki so bili navedeni v Železarju, več kot opravičljiv. Delavke najenostavneje ne morejo očistiti pladnjevske, kaj šele v konicah vračati uporabljenih

iz jedilnice, čeprav je nepisano pravilo, naj bi pladnje vračali delavci sami. V ilustracijo naj povem, da kantina z delavkami v vseh treh izmenah presega 10.000 din iztržka, poleg regresa.

Glede nečistoče in zanemarjenosti naj povem, da še zdaleč ni tako porazna, kot jo opisujete. Zelo pogosto nas obiskujejo sanitarne inspekcije (tovarniška, občinska, republiška), ki doslej niso izrekle težje kazni.

Morda lahko kulturnejši odnos kantinerk, konkretno v strojnih delavnicah, iščemo v lepšem odnosu odjemalcev do njih, ali še bolje v strukturi delavcev? V kantino martinarne hodi na malico poleg delavcev Železarne tudi mnogo delavcev iz drugih podjetij, ki so seveda v tovarni neobhodni, vendar pripomorejo k prenatrpanosti jedilnice, ki je, kakor ste ugotovili, neustrezna. Menite tudi, da je sestav zaposlenih delavk neustrezen in da bi jih bilo potrebno bolj smotno izbirati. Mogoče je res. Vedite pa, da je zelo težko najti delavko, ki bi dajala od sebe vse, da bi prejemala enega nižjih osebnih dohodkov v Železarju in v psovke tistih, s katerimi mora delati in jim streči.

Tu je torej vzrok »nekulturnega« odnosa (čeprav so tu mneneja deljena) do vas, ki, resnici na ljubo, ni povsem opravičljiv, vendar se da vsaj s kančkom dobre volje razumeti.

KANTINERKE MARTINARNE

Le še spomin na našo šamotarno

MINIMALNI STANDARDI ŽIVLJENJSKIH IN KULTURNIH RAZMER

Na zadnji seji predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov Jesenice so obravnavali tudi osnutek samoupravnega sporazuma o minimalnih standardih za življenjske in kulturne razmere pri zaposlovanju delavcev in ob pogojih zaposlovanja na območju jeseniške občine. Ta samoupravni sporazum naj bi sklenile temeljne in druge organizacije združenega dela ter delovne skupnosti, občinski svet Zveze sindikatov Jesenice in skupnost za zaposlovanje.

Prav je, da nekaj več spregovorimo o tem osnutku samoupravnega sporazuma, ki bo v razpravi prav gotovo dobil svoje dopolnitve. Namen sporazuma je, da se omejita zaposlovanje in obseg, ki sta določena s srednjeročnimi in letnimi dokumenti o družbenoekonomskem razvoju jeseniške občine. Pri odpiranju novih delovnih mest pa je potrebno upoštevati družbeno oceno delovnega mesta. Zato je potrebno izvajati tako politiko zaposlovanja, ki bo težila k boljšemu izkoriščanju delovnih zmogljivosti, večji produktivnosti, racionalnejši izrabi delovnega časa, sodobnejši tehnologiji, boljši organizaciji dela, inovacijam in odpravljanju neproduktivnih delovnih mest. Zagotoviti je tudi potrebno, da bodo delavci ob urejenih življenjskih, kulturnih in socialnih razmerah dosegli višjo produktivnost, se lažje vključevali v življenjsko in delovno okolje ter celovito uresničevali ustavni položaj delovnega človeka v združenem delu, krajevni skupnosti in občini.

Delavcem je potrebno zagotoviti tudi večjo socialno varnost, izboljšanje osebnega in družbenega standarda, zlasti pa boljše pogoje in večje možnosti pri uresničevanju interesov izven organizacije, kjer delajo. Treba je tudi zagotoviti, da bodo imeli pri zaposlovanju prednost kadri, ki zaključujejo šolanje, brezposelni, delovno manj zmogljive osebe in delavci, ki se vračajo z začasnega dela v tujini.

Temeljne in druge organizacije združenega dela bodo vsem delavcem, ki jih bodo na novo zaposlile in ki nimajo urejenega stanovanjskega vprašanja, oziroma zaradi narave dela začasno prebivajo zunaj stalnega prebivališča, zagotovile najmanj 15 kub. metrov prostornine, oziroma pet kvadratnih metrov stanovanjske površine na stanovanca, z največ štirimi stanovanci v eni sobi. Poleg tega pa bodo, po tem samoupravnem sporazumu, zagotovile uporabo ustreznih sanitarnih prostorov, prostora za osebno higieno s tušem, oziroma kopalnico za vsakih 30 stanovančev ter prostore in opremo za rekreacijo delavcev.

Temeljne in druge organizacije združenega dela bodo zagotovile topli obrok za čas dela delavcem.

14. SEJA ODBORA ZA DELOVNO VARNOST

(Nadaljevanje s 4. strani)

obrat	leto	stalež	Poškodbe v 11 mesecih				
			pošk.	%	Izpad del. dni	izpad del. dni na pošk.	izpad del. dni na zaposl.
Str. del.	1976	297	19	6,39	241	12,6	0,81
	1975		17	5,59	183	10,2	0,60
Str. vzdrž.	1976	476	26	5,46	572	22,0	1,20
	1975		27	5,50	740	27,5	1,48
El. vzdrž.	1976	267	8	2,99	76	9,5	0,28
	1975		13	4,96	216	26,6	0,82
RTA	1976/75	81	—	—	—	—	—
	1976	111	3	2,70	31	10,3	0,28
Gr. vzdrž.	1976		8	7,00	290	36,3	2,40
	1975		4	8,51	14	3,5	0,30
Strug. v.	1976	47	6	12,60	69	11,5	1,44
	1975						
Vzdrž.	1976	1279	60	4,69	934	15,6	0,72
	1975	1310	71	5,42	1498	21,1	1,14
ETE	1976	117	2	1,71	46	23,0	0,39
	1975		1	0,89	6	6,0	0,05
PIV	1976	108	—	—	—	—	—
	1975		8	7,20	191	23,3	1,69
ENERG.	1976	225	2	0,89	46	23,0	0,20
	1975	225	9	4,00	197	21,9	0,87
ŽT	1976	190	13	6,84	558	42,9	2,93
	1975		17	8,95	556	32,7	2,92
CT	1976	86	—	—	—	—	—
	1975		6	6,97	90	15,0	1,05
VTS	1976	95	2	2,06	19	9,5	0,20
	1975		8	8,25	90	11,2	0,90
TRANSP.	1976	371	15	4,03	577	38,4	1,55
	1975	373	31	8,29	736	23,7	1,97
VET	1976	1916	77	4,01	1557	20,2	0,81
	1975	1948	111	5,69	2431	21,9	1,24
	1974	1917	91	4,74	1829	20,1	0,95
	1973	1893	1+110	5,86	2231	20,1	1,17

Pri obravnavi pogodbenih del je odbor zahteval, da se v bodoče za vsa pogodbenega dela pripravi program dela in izvedejo vsi možni ukrepi za varno delo. Pred pričetkom del je vse to treba predložiti službi za varstvo pri delu in pregled in dokončno mnenje o možnosti pričetka del.

Tehnološko-varnostna navodila še niso dokončno izdelana za cestni transport, za vzdrževanje transportnih sredstev bodo izdelana v treh

tednih in pripravljena za tisk. Za strojno vzdrževanje pa jih bo potrebno prilagoditi novi organizaciji vzdrževalne službe.

Odbor je bil seznanjen s sanacijskim programom, ki ga je pripravila varnostna inženir na osnovi zahtev za organizacijo varnega dela in izboljšanje delovnih pogojev v letu 1977 in predlaga DS TOZD VET, da čimveč teh predlogov upošteva pri dokončni odobritvi sredstev iz programa investicijskega vzdrževanja in amortizacijskih zamenjav za leto 1977.

Temeljne in druge organizacije združenega dela, ki zaposlujejo delavce, bodo določila tega samoupravnega sporazuma vnesle v svoje samoupravne akte in gospodarske načrte do konca prihodnjega leta. Pričakujemo, da bo v javni razpravi osnutek še dopolnjen, tako da bo samoupravni sporazum, ki ga bodo podpisale organizacije združenega dela res odraz zahtev in hotenj delovnega človeka.

Zaposlovanje delavcev se mora odvijati izključno v sodelovanju s skupnostjo za zaposlovanje. Prednost pri zaposlovanju pa bodo imele osebe, ki so pri skupnosti evidenčne, tirane kot začasno nezaposlene, medtem pa bo predvsem omogočala zaposlitev telesno in duševno prizadetim osebam ter materam samohranilkam.

Temeljne in druge organizacije združenega dela, ki zaposlujejo delavce, bodo določila tega samoupravnega sporazuma vnesle v svoje samoupravne akte in gospodarske načrte do konca prihodnjega leta. Pričakujemo, da bo v javni razpravi osnutek še dopolnjen, tako da bo samoupravni sporazum, ki ga bodo podpisale organizacije združenega dela res odraz zahtev in hotenj delovnega človeka.

OPOMBE

VSEBINA:

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZDRUŽEVANJU DELA DELAVCEV V DELOVNO SKUPNOST ZA KADROVSKE IN SPLOŠNE ZADEVE TER INFORMIRANJE

STATUT DELOVNE SKUPNOSTI ZA KADROVSKE IN SPLOŠNE ZADEVE TER INFORMIRANJE

DEJAVNOSTI DELOVNIH SKUPNOSTI

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZDRUŽEVANJU DELA DELAVCEV V DELOVNO SKUPNOST ZA KADROVSKE IN SPLOŠNE ZADEVE TER INFORMIRANJE

Na podlagi 405. člena zakona o združenem delu (Uradni list SFRJ z dne 3. 12. 1976) so delavci DS v sestavi delovne organizacije železarne Jesenice sklenili

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZDRUŽEVANJU DELA DELAVCEV V DELOVNO SKUPNOST ZA KADROVSKE IN SPLOŠNE ZADEVE TER INFORMIRANJE

I. TEMELJNA NAČELA

Člen 1.

Delavci s tem samoupravnim sporazumom združujejo svoje delo v delovno skupnost (v nadaljnjem besedilu DS), določajo temelje za upravljanje z družbenimi sredstvi, s katerimi razpolagajo, ter skrb za neposredno ter enakopravno povezanost in odgovornost vseh delavcev pri delu. Hkrati določajo tudi temelje za samoupravno odločanje o delu in ustvarjenih rezultatih ter družbeni reprodukciji kot celoti in s tem omogočajo da delavci z osebnim izjavljanjem ter prek svojih delegatov in delegacij svobodno in enakopravno urejajo svoj družbeno ekonomski položaj.

Člen 2.

Medsebojne odnose v DS delavci urejajo v skladu z osnovami, ki jih dogovorijo s tem samoupravnim sporazumom.

Medsebojne odnose z delavci TO, združenih v delovni organizaciji železarne Jesenice (v nadaljnjem besedilu: Železarno), pa urejajo z načelom enakopravnosti in solidarnosti na osnovi svobodne menjave dela s samoupravnim sporazumom o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih, ki ureja medsebojna razmerja glede svobodne menjave dela in ustvarjanja dohodka ter druga medsebojna razmerja pri uresničevanju skupnih ciljev in interesov.

Člen 3.

Delavci uresničujejo svoje samoupravne pravice v DS z odločanjem, z osebnim izjavljanjem na referendumu, zboru delavcev, ter s podpisovanjem posebnih pismenih izjav.

Člen 4.

Vsak delavec v DS je osebno odgovoren za vestno opravljanje samoupravljaljskih funkcij ter za izvrševanje delovnih nalog.

II. PRAVNI STATUS TEMELJNE ORGANIZACIJE

1. Ime temeljne organizacije

Člen 5.

V skladu z določbami ustave SFRJ, ustave SRS in zakona o združenem delu so delavci organizirali delovno skupnost za kadrovske in splošne zadeve ter informiranje, dne 30. 8. 1976.

Člen 6.

DS za kadrovske in splošne zadeve ter informiranje je samostojna organizacija v sestavi Železarne.

Člen 7.

Ime delovne skupnosti je:
Delovna skupnost za kadrovske in splošne zadeve ter informiranje Jesenice, Jesenice, Cesta železarjev 8.

2. Dejavnost delovne skupnosti

Člen 8.

Delavci delovne skupnosti so oblikovali delovno skupnost, da na osnovi svobodne menjave dela opravljajo za TO, združene v Železarno, naslednje naloge in zadeve skupnega pomena kot njihovo dejavnost.

- Opravljanje kadrovske, izobraževalne, socialno zdravstvene, študijsko analitske dejavnosti, skrb za varstvo pri delu, izvrševanje stanovanjske politike, skrb za prevoz delavcev in rekreativno dejavnost,
- opravljanje del pravne dejavnosti, splošne administracije, narodne obrambe in družbene samozaščite, splošne varnostne službe,
- opravljanje nalog za proučevanje samoupravljanja in informiranja,
- urejanje muzeja in opravljanje gasilske in reševalne službe.

Člen 9.

Natančnejše določbe o imenu DS, sedežu in dejavnosti vsebuje statut DS.

3. Organizacije delovne skupnosti

Člen 10.
DS ima lastno organizacijo dela, ki temelji na tehnološki povezanosti procesa družbenega dela in jo delavci usklajujejo po načelih smotrnega gospodarjenja, z interesi temeljnih organizacij v železarni, sestavljeni organizaciji združenega dela (v nadaljevanju SO), s potrebnimi tržišča, na podlagi svobodne menjave dela.

Člen 11.
Zaradi narave delovnega procesa izmenskega dela ter za uresničevanje svojih samoupravnih pravic so delavci organizirali DS po samoupravnih delovnih skupinah.

Člen 12.
Delavci ustanovijo samoupravne delovne skupine v tistih delih DS, v katere se povezujejo delovno, organizacijsko, tehnološko in je za te dele značilna tudi prostorska povezanost.

Člen 13.
S statutom DS delavci določijo na čigavo pobudo, kdaj in na kakšen način se ustanovi samoupravna delovna skupina, ter določijo tudi vlogo samoupravne delovne skupine v DS.

Člen 14.
Delavci v posamezni samoupravni delovni skupini se lahko odločijo, da ta del organizirajo kot DS, če za to obstajajo z zakonom določeni pogoji.

4. Odgovornost za obveznosti:

Člen 15.
Za svoje obveznosti, ki nastanejo v zvezi z delom in s poslovanjem delovne skupnosti, odgovarja delovna skupnost z družbenimi sredstvi, s katerimi razpolaga, v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi TO v delovno organizacijo in samoupravnim sporazumom o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih.

5. Zastopanje

Člen 16.
DS predstavlja in zastopa vodja DS.
Pooblastila vodje pri zastopanju in predstavljanju določa njen statut.

III. UPRAVLJANJE IN RAZPOLAGANJE Z DRUŽBENIMI SREDSTVI

Člen 17.
Delavci imajo pravico in dolžnost, da v svojem skupnem in splošnem družbenem interesu, ekonomsko smotrno uporabljajo sredstva, ki so jim zaupana, ter skrbijo, da se ustvarja osnova, da se ta sredstva obnavljajo, razširjajo in izboljšujejo.

Člen 18.
V skladu z določbami statuta DS so delavci dolžni varovati družbena sredstva, s katerimi upravljajo, pred uničenjem in poškodovanjem in jih v ta namen ustrezno zavarovati.

Člen 19.
Zaupana delovna sredstva delavci uporabljajo in z njimi razpolagajo v skladu s samoupravnim sporazumom o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih.

IV. PRIDOBIVANJE IN RAZPOREJANJE DOHODKA

Člen 20.
Poslovanje DS delavci organizirajo v skladu s samoupravnim sporazumom o osnovah plana DS, na podlagi sprejetih planov in na podlagi osnov, smernic in potreb, dogovorjenih z delavci temeljnih organizacij in skupnosti.

Člen 21.
Pri uresničevanju skupnih koristi morajo delavci usklajevati svoje delo z delom delavcev v temeljnih organizacijah in drugih DS v železarni.

Člen 22.
Pri sprejemanju samoupravnega sporazuma o osnovah plana DS ter pri sprejemanju planov DS delavci upoštevajo obveznosti, ki so jih prevzeli na podlagi samoupravnih sporazumov z delavci temeljnih organizacij in skupnosti, ter sprejemajo ukrepe za njihovo uresničevanje.

Člen 23.
Dohodek, ki ga ustvarijo delavci DS v skladu z zakonskimi določili in samoupravnim sporazumom, predstavlja dohodek te DS.

Člen 24.
Delavci razpolagajo z dohodkom, ki ga ustvarijo v skladu z merili, določenimi v samoupravnem sporazumu o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih.

Člen 25.
V samoupravnem sporazumu o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih se določijo tudi osnove in merila v skladu z načelom delitve po delu, za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

V. SAMOUPRAVLJANJE:

Člen 26.
Delavci DS uresničujejo svoje samoupravne pravice z referendumom, z odločanjem na zboru delavcev, ki se sestaja po samoupravnih delovnih skupinah, s podpisovanjem izjav ter prek delegatov in delegacij v samoupravnih organih DS, železarne, SO, v skupščinah družbeno političnih in samoupravnih interesnih skupnosti ter v drugih oblikah združevanja dela.

Člen 27.
S statutom DS določijo delavci v skladu z zakonom vprašanja, o katerih odločajo delavci z osebnim izjavljanjem.

1. Delavski svet

Člen 28.
Delavci v DS neposredno volijo delegate, iz posameznih samoupravnih delovnih skupin v delavski svet DS kot organ upravljanja in poslovanja. V delavskem svetu DS mora biti zastopana vsaka samoupravna delovna skupina z najmanj enim delegatom.
Delavski svet ima najmanj 19 članov,

Člen 29.
Delegati v delavskem svetu DS morajo delovati po smernicah delavcev, ki so jih izvolili in jim za svoje delo tudi odgovarjajo.

Člen 30.
Statut DS določa pravice in obveznosti delegatov in njihovo odgovornost delavcem.

Člen 31.
S statutom DS določijo delavci v skladu z zakonom sestavo delavskega sveta, postopek za volitve delegatov ter pooblastila sindikata v kandidacijskem postopku in izvedbi volitev.

2. Izvršilni organi:

Člen 32.
Posamezne izvršilne funkcije delavskega sveta DS opravljajo naslednji njegovi izvršilni organi:
— odbor za gospodarstvo,
— odbor za delovna razmerja,
— odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

Člen 33.
Statut DS določa delovno področje, pravice in dolžnosti izvršilnih organov, medsebojne odnose ter odgovornost.

Člen 34.
Člane izvršilnih organov voli delavski svet DS izmed svojih članov pa tudi drugih delavcev DS.

3. Individualni poslovodni organ:

Člen 35.
DS ima svojega vodjo. Vodjo DS imenuje in razrešuje s sklepom delavski svet železarne, po predhodnem mnenju delavskega sveta DS.

Člen 36.
Postopek za izbiro in imenovanje vodje, njegove pristojnosti, mandat in odgovornosti določa statut DS.

Člen 37.
S splošnim aktom o delovnih razmerjih DS se določijo razpisni pogoji, ki jih mora izpolnjevati kandidat za vodjo DS.

4. Odločanje prek delegatov in delegacij:

Člen 38.
Delavci DS odločajo o delu in poslovanju železarne prek delegatov, ki jih neposredno volijo v delavski svet železarne na način in po postopku, določenem s samoupravnim sporazumom o združitvi in s statutom železarne.

Člen 39.
Delegati v delavskem svetu železarne so dolžni o svojem delu obveščati delavce, ki so jih izvolili, na način in v rokih, ki jih določa samoupravni sporazum o združitvi.

DEJAVNOSTI DELOVNIH SKUPNOSTI

DELOVNA SKUPNOST ZA KOMERCIALNE IN FINANČNE ZADEVE

Nabava surovin, nadomestnih delov in orodij. Raziskava tržišča, reklamna dejavnost in prodaja izdelkov, opravljanje finančnih poslov, računovodstva za temeljne organizacije in delovno organizacijo ter delo interne banke.

DELOVNA SKUPNOST ZA EKONOMIKO, TEHNIČNO KONTROLO IN RAZVOJ TER NOVOGRADNJE:

Opravljanje kontrole kvalitete, kemičnih analiz in raziskovalne dejavnosti. Priprava ekonomskih analiz, opravljanje organizacije dela, informacijskih sistemov, nagrajevanja, študija dela in časa, zaščita industrijske lastnine, avtomatske obdelave podatkov. Izdelovanje investicijskih programov, investicijske tehnične dokumentacije, gradnja investicijskih objektov,

opravljanje projektantskih in izvedbenih nadzorov, izvajanje inženiringa na področju proizvodnje in predelave jekla za sebe in za druge.

DELOVNA SKUPNOST ZA KADROVSKE IN SPLOŠNE ZADEVE TER INFORMIRANJE:

Opravljanje kadrovske, izobraževalne, socialno-zdravstvene, študijsko analitske dejavnosti, skrb za varstvo pri delu, izvrševanje stanovanjske politike, za prevoz delavcev in rekreativno dejavnost. Opravljanje del pravne dejavnosti, splošne administracije, narodne obrambe in družbene samozaščite, splošne varnostne službe, centra za proučevanje samoupravljanja in informiranje, urejanje muzeja za proučevanje samoupravljanja in informiranje, urejanje muzeja in opravljanje gasilske in reševalne službe.

OPOMBE

Člen 157.

Sindikalna organizacija opravlja pristojnosti iz predhodnega člena tega statuta prek sestankov samoupravnih delovnih skupin.

Člen 158.

Pri svojem delu sindikalna organizacija upošteva zakonske predpise, svoj statut ter samoupravne splošne akte DS, Železarne, SZ ter akte drugih organizacij in skupnosti.

XII. SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI DS

Člen 159.

Delavci urejajo notranje odnose v DS s samoupravnim sporazumom o združevanju delavcev v DS, s statutom, samoupravnim sporazumom o združitvi in drugimi splošnimi akti.

Člen 160.

Statut DS je temeljni akt za urejanje odnosov v DS in mora biti usklajen z osnovami, ki so jih delavci sprejeli s samoupravnim sporazumom o združevanju delavcev v DS.

Člen 161.

Osnutek statuta pripravi posebna komisija, ki jo imenuje delavski svet DS. Komisija posreduje osnutek delavskemu svetu in družbenopolitičnim organizacijam. Delavski svet določi predlog statuta in ga posreduje v javno razpravo in sprejem zboru delavcev. Predlog statuta mora biti v javni razpravi najmanj 15 dni.

Člen 162.

Delavski svet DS razglasi, da je statut sprejet, če ga je sprejela večina vseh delavcev DS z referendumom.

Člen 163.

Delavci DS sprejemajo samoupravni splošni akt s področja delovnih razmerij in delitve čistega dohodka ter sredstev za osebni dohodek na predlog delavskega sveta DS po predhodni javni razpravi na zboru delavcev z večino glasov vseh delavcev.

Člen 164.

Druge samoupravne splošne akte, njihove spremembe in dopolnitve sprejema delavski svet DS.

Drugi samoupravni splošni akti urejajo način in postopek uveljavljanja pravic in obveznosti delavcev iz združenega dela in druge notranje odnose v DS, ki niso urejeni s tem statutom in samoupravnimi sporazumi.

Člen 165.

Vsi samoupravni splošni akti, njihove spremembe in dopolnitve, stopijo v veljavo v petih dneh po objavi v glasilu Železar, ali, ko so objavljeni na način, ki ga določi delavski svet DS, razen, če v posameznem samoupravnem splošnem aktu ni drugače določeno.

Člen 166.

Za razlago posameznih določil samoupravnih splošnih aktov je pooblaščen delavski svet DS.

XIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE:

Člen 167.

S sprejetjem tega statuta preneha veljati statut DSSS, ki so ga sprejeli delavci dne

Člen 168.

Od konstituiranja do redne predložitve periodičnih obračunov službi družbenega knjigovodstva, delavci DS, organiziranih iz DSSS, in njihovi delavski sveti obravnavajo in sprejemajo zaključni račun za poslovno leto 1976 in periodične obračune za poslovno leto 1977 za vse te DS.

Člen 169.

Delavci DS so v rokih, določenih z zakonskimi predpisi, dolžni sprejeti samoupravni splošni akt s področja delovnih razmerij delavcev v DS in druge samoupravne splošne akte.

Do sprejetja samoupravnih splošnih aktov iz 1. odstavka tega člena se uporabljajo samoupravni sporazumi o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v DSSS, samoupravni sporazumi o delitvi osebnega dohodka v DSSS in drugi samoupravni sporazumi ter drugi splošni akti DSSS, kolikor niso v nasprotju s tem statutom, samoupravnim sporazumom o združevanju dela delavcev v DS, samoupravnim sporazumom o združitvi in zakonskimi predpisi.

Člen 170.

Ta statut začne veljati peti dan po objavi.

Jesenice,

Predsednik delavskega sveta
delovne skupnosti za kadrovske in
splošne zadeve ter informiranje:

Pravice in dolžnosti delegatov ter njihovo odgovornost delavskemu svetu DS in delavcem določa statut DS.

Člen 40.

Da bi uresničevali svoje pravice, dolžnosti in odgovornosti pri upravljanju in izvrševanju funkcij oblasti, delavci neposredno volijo delegacijo v zbor združenega dela občinske skupščine.

Delegati so dolžni delati v skladu s smernicami delavcev, ki so jih izvolili, in stališči delegacije, ki jih je delegirala, ter so jim za svoje delo odgovorni.

Člen 41.

Delavci neposredno volijo tudi posebno delegacijo za samoupravne interesne skupnosti. Za uresničevanje svojih pravic se povezujejo z delegacijami temeljnih organizacij in DS v Železarni po posameznih interesnih področjih v konference delegacij.

Način povezovanja posameznih delegacij za samoupravne interesne skupnosti in način njihovega dela določa samoupravni sporazum o združitvi in statut Železarne.

5. Samoupravna delavska kontrola

Člen 42.

Za uresničevanje in varstvo svojih samoupravnih pravic delavci uresničujejo samoupravno delavsko kontrolo:

- neposredno,
- po delavskem svetu.

VI. POSLOVNA TAJNOST

Člen 43.

Poslovno tajnost morajo varovati vsi delavci, ki kakor koli poznajo listine ali podatke, ki se štejejo za poslovno tajnost.

Člen 44.

Delavci s statutom in pravilnikom o varovanju poslovne tajnosti določijo, katere listine in podatki se štejejo za poslovno tajnost, ter primere in pogoje, pod katerimi se ti lahko sporočajo ali izročajo drugim.

Člen 45.

Delavci so dolžni varovati poslovno tajnost tudi potem, ko jim preneha delovno razmerje v DS.

VII. OBVEŠČANJE

Člen 46.

Samoupravni organi DS so dolžni zagotoviti redno, pravočasno, resnično in popolno obveščanje delavcev o celotnem poslovanju DS, predvsem pa o njenem materialno finančnem stanju ter o vseh drugih vprašanjih, pomembnih za odločanje delavcev in uveljavljanje samoupravne delavske kontrole.

Člen 47.

Vprašanja, o katerih morajo biti delavci obveščeni, poti obveščanja, odgovornost samoupravnih organov in posameznih delavcev, način in roke za obveščanje delavcev določajo statut DS in pravilnik o informiranju in komuniciranju ter drugi samoupravni splošni akti.

VIII. DELOVNA RAZMERJA

Člen 48.

Delavci v DS se s tem sporazumom dogovarjajo o osnovi za uresničevanje svojih pravic in dolžnosti iz delovnih razmerij.

Na podlagi osnov, določenih s tem sporazumom, delavci sprejmejo enega ali več samoupravnih splošnih aktov, s katerimi urejajo pravice, obveznosti in odgovornosti pri delu.

1. Sklenitev delovnega razmerja in razporeditev delavca:

Člen 49.

Delovno razmerje z drugimi delavci v DS lahko sklene oseba, ki izpolnjuje splošne in posebne pogoje za opravljanje določenih del pod pogoji in na način, kot to določa samoupravni splošni akt o delovnih razmerjih delavcev v DS.

Člen 50.

Nihče ne more pričeti z delom v DS, preden sklene delovno razmerje.

Šteje se, da je delavec veljavno sklenil delovno razmerje, ko je dal pismeno izjavo, da je seznanjen s samoupravnim sporazumom o združevanju dela delavcev v DS, s samoupravnim splošnim aktom o delovnih razmerjih delavcev v DS, statutom ter drugimi samoupravnimi splošnimi akti, ki urejajo njegove pravice, obveznosti in odgovornosti.

Člen 51.

Vsak delavec v DS opravlja določene naloge, oziroma dela. Določene naloge, oziroma dela sestavljajo enake, oziroma približno enake naloge, ki jih opravlja v okviru dejavnosti DS eden ali več delavcev v rednem delovnem času.

Člen 52.

Določene naloge oziroma dela, ki jih opravlja eden ali več delavcev, predstavljajo posamezno delovno mesto.

Člen 53.

Delavec opravlja v DS dela in naloge na delovnem mestu, za katero je sklenil delovno razmerje.

S splošnim aktom o delovnih razmerjih delavcev v DS se delavci dogovorijo, kdaj in v katerih primerih se lahko posameznega delavca premesti na druga dela, oziroma naloge v DS, ki morajo ustrezati njegovi strokovni izobrazbi in drugim zmožnostim.

Prav tako določijo delavci s samoupravnim splošnim aktom o delovnih razmerjih delavcev v DS primere in pogoje, v katerih je delavec dolžan delati na drugih delih, oziroma nalogah, za katere nima ustrezne stopnje strokovne izobrazbe, in primere, v katerih se posameznega delavca lahko z njegovo privolitvijo premesti začasno, oziroma trajno na druga dela, oziroma naloge, za katere se zahteva nižja strokovna izobrazba.

Člen 54.

S samoupravnim sporazumom o združitvi temeljnih organizacij v Železarno se dogovorijo primeri in pogoji, v katerih je mogoče razporediti delavca na ustrezne delovne naloge, oziroma dela v drugi temeljni organizaciji, če v DS, v kateri dela, ni več potrebe po njegovem delu, ker se je obseg dela zmanjšal ali pa je prišlo do ukinitve del, oziroma nalog.

Člen 55.

Naloge, oziroma dela, ki sestavljajo posamezna delovna mesta, določa samoupravni splošni akt o sistematizaciji.

Člen 56.

Delavci v DS vsako leto določijo plan potreb po kadrih v skladu s planom razvoja DS, po postopku, ki ga določajo statut DS in drugi samoupravni splošni akti.

2. Delovni čas: odmor, počitek in dopust:

Člen 57.

Delavec sklene delovno razmerje praviloma za nedoločen čas.

Delavci določijo s samoupravnim splošnim aktom o delovnih razmerjih delavcev v DS primere, ko delavec lahko sklene delovno razmerje za določen čas, ter začasna in občasna dela, za katera se ne sklene delovno razmerje, ampak pogodba o delu.

Člen 58.

Delovni čas delavca v DS praviloma ne sme biti daljši od 42 ur na teden.

S samoupravnim splošnim aktom o delovnih razmerjih delavcev v DS določajo delavci čas dela in njegovo razporeditev tako, da so zagotovljeni čim popolnejše in racionalnejše izkoriščanje delovnih sredstev, čim višja produktivnost ter usklajenost dela z delavci v drugih temeljnih organizacijah v Železarni.

Člen 59.

Vsak delavec ima pravico do ustreznega odmora med delom, dnevnega počitka najmanj 12 ur, do rednega počitka med dvema delovnima dnevnima in do tedenskega počitka najmanj 24 ur brez presledka, razen v izjemnih primerih, ki jih določa samoupravni splošni akt o delovnih razmerjih delavcev v DS.

Člen 60.

Delavec, ki je sklenil delovno razmerje za nedoločen ali določen čas, ima pod pogoji, določenimi s samoupravnim splošnim aktom o delovnih razmerjih delavcev v DS, pravico do rednega dopusta.

S samoupravnim splošnim aktom o delovnih razmerjih delavcev v DS se določi minimalna in maksimalna doba trajanja letnega dopusta ter dolžina dopusta za tiste delavce, ki še niso izpolnili pogoja nepretrganega dela v DS.

Člen 61.

Delavci se dogovorijo s samoupravnim splošnim aktom o delovnih razmerjih delavcev v DS za primere in pogoje, v katerih ima posamezni delavec pravico do plačane iz izredno neplačane odsotnosti z dela.

3. Posebno varstvo mladine, žena in invalidov:

Člen 62.

Delavci v DS določijo s samoupravnim splošnim aktom o delovnih razmerjih delavcev v DS pravice mladoletnih delavcev, predvsem glede razporeditve na določena dela, oziroma naloge, dopusta, odmora, nočnega dela in varstva pri delu.

Člen 63.

Delavci so dolžni s samoupravnim splošnim aktom o medsebojnih razmerjih delavcev v DS ter v skladu z zakonskimi predpisi urediti varstvo žena v zvezi z nočnim delom, porodniški dopust, določiti dela in naloge, na katerih je zaradi težavnosti dela prepovedano, da bi delale ženske, ter urediti varstvo mater z otroci do 7. leta starosti.

OPOMBE

Člen 64.

Delavci v DS se sporazumno dogovorijo, da bodo posvečali posebno skrb delavcem invalidom. V ta namen predvidijo dela, oziroma naloge, na katerih imajo prednost pri sklenitvi delovnega razmerja delavci invalidi. Hkrati bodo delavci v DS poskrbeli, da bo vsak delavec, ki postane invalid, po opravljeni rehabilitaciji opravljal dela, oziroma naloge na takšnem delovnem mestu, ki bo ustrezalo njegovi preostali delovni zmožnosti. S tem bodo delavci omogočili in pripomogli k vključevanju delavca invalida v proizvodnjo in družbeno življenje, v skladu z načelom solidarnosti in vzajemnosti.

4. Varstvo pri delu:

Člen 65.

Delavci v DS imajo pravico in dolžnost ustvarjati v delovnem procesu takšne pogoje, ki zagotavljajo varno opavljanje del, oziroma nalog na posameznih delovnih mestih. V ta namen so dolžni poskrbeti za zdravstveno-tehnično varstvo ter za izpolnjevanje normativov glede delovnih prostorov, delovnih sredstev, naprav ter sredstev za osebno varstvo pri delu.

Hkrati morajo delavci zagotoviti, da se odpravijo ali čim bolj zmanjšajo tisti vplivi, ki lahko škodljivo vplivajo na zdravje ali delovno zmožnost vsakega posameznega delavca. Pri tem morajo upoštevati predpise o varstvu človekovega okolja.

Člen 66.

Delavec ima pravico, da odkloni delo, če mu grozi neposredna življenjska nevarnost zato, ker niso bili storjeni vsi ukrepi za varstvo pri delu.

S samoupravnim splošnim aktom o delovnih razmerjih delavcev v DS določijo delavci organ, ki je dolžan storiti vse potrebno, da se odstrani neposredna nevarnost za življenje delavca. Delavca se ta čas lahko razporedi na drugo delovno mesto, vendar pa morajo naloge in dela na tem delovnem mestu ustrezati njegovi strokovni izobrazbi in drugim zmožnostim.

5. Odgovornost za delovne obveznosti:

Člen 67.

Delavci v DS so vzajemno in osebno odgovorni za vestno izpolnjevanje delovnih obveznosti v delovnem razmerju. Delavec odgovarja za nespoštovanje odločitev, sprejetih v DS, za kršitve delovnih obveznosti in za druge kršitve delovne discipline, če jih je storil po svoji krivdi.

Delavec odgovarja v DS disciplinsko in materialno.

Člen 68.

Delavci v samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih delavcev v DS določijo kršitve delovnih obveznosti, disciplinske ukrepe, ki se lahko izrečejo zoper posameznega kršitelja, primere in pogoje, v katerih se lahko izreče delavcu zaradi hujše kršitve delovnih obveznosti, oziroma drugih kršitev delovne discipline denarna kazen, in primere ter pogoje, pod katerimi se lahko izreče zoper delavca, ki je storil hujšo kršitev delovne obveznosti, ukrep prenehanja delovnega razmerja.

Člen 69.

Delavcu preneha delovno razmerje v DS, če stori hujšo kršitev delovne obveznosti, s tem, da neopravičeno izostane z dela zaporedoma 5 delovnih dni.

Člen 70.

Za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti ali drugih kršitev delovne discipline, ugotavljanje odgovornosti in izrekanje ukrepov zaradi teh kršitev, izvolijo delavci z delavci drugih temeljnih organizacij v Železarni skupno disciplinsko komisijo, v skladu z določili samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij v Železarno ter samoupravnim splošnim aktom o delovnih razmerjih delavcev v DS.

Člen 71.

Postopek zoper posameznega delavca zaradi kršitve delovne obveznosti začne skupna disciplinska komisija na zahtevo delavskega sveta DS, vodje DS, odbora samoupravne delavske kontrole, sindikalne organizacije, družbenega pravobranilca samoupravljanja ali pristojnega organa skupščine občine Jesenice.

Člen 72.

Delavcu, zoper katerega se vodi disciplinski postopek, mora biti vročen zahtevek za postopek pred skupno disciplinsko komisijo.

Delavcu mora biti omogočeno, da je pred skupno disciplinsko komisijo zaslišan in da se lahko brani.

Skupna disciplinska komisija mora obvestiti o postopku, ki ga vodi zoper posameznega delavca, sindikalno organizacijo.

Člen 73.

Natančnejše določbe o postopku pred skupno disciplinsko komisijo vsebuje samoupravni splošni akt o delovnih razmerjih delavcev v DS.

Člen 74.

Zoper odločbo skupne disciplinske komisije ima delavec pravico, da ugovarja pri delavskem svetu DS.

Delavski svet DS lahko odločbo skupne disciplinske komisije potrdi, spremeni ali razveljavi.

Odločitev delavskega sveta v zvezi z ugovorom delavca na odločbo skupne disciplinske komisije je dokončna.

Zoper odločbo delavskega sveta ima delavec možnost sprožiti postopek pred sodiščem združenega dela.

Člen 75.

Če delavec pri delu, oziroma v zvezi z delom namenoma ali iz hude malomarnosti povzroči DS škodo, jo mora povrniti.

Člen 76.

S samoupravnim splošnim aktom o delovnih razmerjih delavcev v DS določijo delavci primere, v katerih se lahko določi povšalna odškodnina za škodo, ki jo je povzročil delavec ali več delavcev DS, pa ni mogoče ugotoviti natančnejšega zneska ali pa bi njegovo ugotavljanje povzročilo nesorazmerne stroške.

Člen 77.

Delavci s samoupravnim splošnim aktom o delovnih razmerjih delavcev v DS določijo organ, ki prične postopek za ugotovitev obstoja škode, okoliščine, v katerih je nastala, koliko znaša in kdo jo je povzročil.

Če delavec noče povrniti škode temeljni organizaciji, ta sproži postopek pred sodiščem združenega dela.

6. Prenehanje delovnega razmerja:

Člen 78.

Delavcu preneha delovno razmerje v DS:

— če poda pismeno izjavo, da ne želi več delati v DS in prekinja delovno razmerje,

— če se z odborom za delovna razmerja pismeno sporazume, da mu preneha delovno razmerje v DS,

— če noče delati na delovnem mestu, ki mu je ponujeno in ustreza njegovi strokovni izobrazbi in drugim zmožnostim, ali, če se noče dokvalificirati, oziroma prekvalificirati za druga ustrezna dela, če je postalo njegovo delo v DS nepotrebno,

— če je pri sklenitvi delovnega razmerja zamolčal ali podal neresnične podatke, pa so ti podatki bistveni za opravljanje del, oziroma nalog, za katere je sklenil delovno razmerje,

— če ne izpolnjuje svojih obveznosti pri delu in s tem huje krši delovne obveznosti.

Delavci določijo s samoupravnim splošnim aktom o delovnih razmerjih delavcev v DS, koliko časa mora delavec ostati še na delu, kadar mu preneha delovno razmerje v skladu s prvim odstavkom tega člena.

Člen 79.

Delavcu preneha delovno razmerje tudi v primerih, ki jih določa zakon.

Člen 80.

Delavci DS se dogovorijo z delavci drugih temeljnih organizacij v Železarni, pod kakšnimi pogoji preneha delavcu delovno razmerje v DS, zaradi prehoda v drugo temeljno organizacijo, s samoupravnim sporazumom o združitvi temeljnih organizacij v Železarno.

7. Varstvo pravic delavcev

Člen 81.

Delavec v DS ima v skladu z zakonom pravico zahtevati varstvo svojih samoupravnih pravic.

Zahtevo za varstvo pravice mora vložiti delavec pri delavskem svetu delovne skupnosti v 30 dneh od dneva, ko je izvedel za kršitev svoje pravice, oziroma dneva, ko mu je bila vročena odločba, s katero mu je bila kršena njegova pravica.

Člen 82.

Preden odloči o delavčevi zahtevi je delavski svet dolžan zahtevati mnenje sindikalne organizacije.

Člen 83.

Če delavec ni zadovoljen z odločitvijo ali, če pristojni organ v roku, določenem z zakonom, ne odloči o delavčevi zahtevi, ima delavec pravico zahtevati varstvo pri sodišču združenega dela.

Člen 84.

Delavci določijo s samoupravnim splošnim aktom o delovnih razmerjih delavcev v DS potopek v zvezi z varstvom pravic delavcev, njihove pravice in vlogo sindikalne organizacije v postopku.

8. Vodja delovne skupnosti:

Člen 85.

Pravice in obveznosti s področja delovnih razmerij delavcev uresničuje vodja DS v skladu z določbami samoupravnega splošnega akta o delovnih razmerjih delavcev v DS.

ce o dejstvih in podatkih, ki so pomembni za pripravo, sprejemanje in uresničevanje plana.

Člen 135.

DS samostojno pripravlja ter sprejema svoj samoupravni sporazum o osnovah plana ter pripravlja elemente za samoupravni sporazum o osnovah plana Železarne in SZ.

Člen 136.

Sklep o pripravljanju samoupravnega sporazuma o osnovah plana DS sprejme delavski svet ter z njim pooblasti vodjo DS, da v roku, določenem v sklepu delavskega sveta, pripravi predlog samoupravnega sporazuma o osnovah plana.

Člen 137.

Vodja DS določi delovni program za pripravo samoupravnega sporazuma o osnovah plana, usmerja delo delovnih skupnosti v Železarni, ki so dolžne posredovati podatke za pripravo sporazuma, določi, kdo naj sodeluje pri pripravi, ter skrbi za usklajevanje vsebine samoupravnega sporazuma o osnovah plana DS z že sprejetimi obveznostmi.

Člen 138.

Na podlagi predloga samoupravnega sporazuma o osnovah plana DS, ki ga predloži delavskemu svetu vodja DS, delavski svet posreduje predlog sporazuma v obravnavo delavcem. Po opravljeni obravnavi na zboru delavcev odločajo delavci o sklenitvi samoupravnega sporazuma o osnovah plana DS z referendumom.

Potem, ko je samoupravni sporazum o osnovah plana DS sklenjen na način, določen v 1. odstavku tega člena, ga sprejme delavski svet DS.

Člen 139.

Delavci pooblašajo delavski svet DS, da sklepa samoupravni sporazum o osnovah plana Železarne, SZ, samoupravnih interesnih ter družbenopolitičnih skupnosti, če so ti sporazumi v skladu z elementi za sklepanje teh sporazumov, ki jih sprejmejo delavci na predlog delavskega sveta na svojem zboru z večino glasov vseh delavcev.

Člen 140.

DS sprejema v skladu z osnovami, sprejetimi s samoupravnim sporazumom o osnovah plana DS, srednjeročne in dolgoročne ter letne plane.

Člen 141.

Srednjeročni plan je temeljni plan ekonomskega in družbenega razvoja DS in ga sprejmejo delavci za obdobje petih let. Pri sestavi srednjeročnega plana upoštevajo delavci možnosti za uresničevanje dolgoročnih ciljev in smeri razvoja, ki jih določijo z dolgoročnim planom in zakonske predpise.

Člen 142.

Za spoznavanje dolgoročnejših možnosti za družbenoekonomski razvoj sprejmejo delavci dolgoročni plan za obdobje desetih let in več.

Člen 143.

Za lažje in smotrnejše uresničevanje srednjeročnega in dolgoročnega plana sprejemajo delavci DS letni plan v skladu s potrebami TO, določenim obsegom nalog in opravil s srednjeročnim in dolgoročnim planom.

Člen 144.

Glede sestave predloga letnega, srednjeročnega in dolgoročnega plana, veljajo določbe tega statuta o sestavi predloga samoupravnega sporazuma o osnovah plana DS. Letni, srednjeročni in dolgoročni plan DS sprejema, po predhodni obravnavi na zboru delavcev, delavski svet DS.

Člen 145.

Delavski svet DS je dolžan najmanj enkrat letno analizirati uresničevanje srednjeročnega plana ter na podlagi svojih ugotovitev predlagati delavcem konkretne naloge za prihodnje plansko leto, v skladu s potrebami TO. Hkrati je dolžan sprejeti smernice za ustrezne ukrepe, s katerimi je potrebno nastopiti v prihodnjem planskem obdobju za uresničitev nalog iz srednjeročnega plana.

Člen 146.

Če delavski svet DS ugotovi, da se sprejeti plani ne uresničujejo, ali če se ne izpolnjujejo obveznosti iz samoupravnega sporazuma o osnovah plana DS, je dolžan analizirati vzroke za nastalo stanje in nastopiti z ukrepi, da se izpolnijo prevzete obveznosti.

Če delavski svet ugotovi, da obveznosti iz planov iz objektivnih razlogov ni mogoče uresničiti, lahko predlaga delavcem, da sprejmejo spremembe in dopolnitve planov.

Člen 147.

Pri planiranju na DS sodeluje tudi sindikalna organizacija, ki daje pobude za samoupravno sporazumevanje in usmerja spo-

razumevanje in dogovarjanje v zvezi z določanjem osnov in meril za pridobivanje in razporejanje dohodka.

IX. OBVEŠČANJE DELAVCEV:

Člen 148.

Samoupravni organi DS so dolžni zagotoviti redno, pravočasno, resnično in popolno obveščanje delavcev o celotnem poslovanju DS, predvsem pa o njenem finančnem materialnem stanju ter o vseh drugih vprašanjih, pomembnih za odločanje delavcev in uveljavljanje samoupravne delavske kontrole.

Člen 149.

Posebno vlogo in odgovornost za pravočasno, resnično in popolno obveščanje delavcev DS ima center za proučevanje samoupravljanja in informiranje.

Člen 150.

Delavski svet in vodja DS sta dolžna opozarjati in seznanjati delavce ter sindikalno organizacijo z odločbami, sklepi in ugotovitvami družbenega pravobranilca samoupravljanja, sodišč, službe družbenega knjigovodstva, organov družbenopolitičnih skupnosti in sindikalne organizacije, če delavci to zahtevajo.

Člen 151.

Vsa obvestila, ki jih samoupravni organi in vodja DS posredujejo delavcem, morajo poslati tudi odboru samoupravne delavske kontrole in sindikalni organizaciji.

Člen 152.

Način in roke za obveščanje delavcev, vprašanja, o katerih morajo biti obveščeni, poti obveščanja, odgovornost samoupravnih organov za obveščanje urejajo, poleg tega statuta, pravilnik, o informiranju in komuniciranju in center za proučevanje samoupravljanja in informiranje ter drugi samoupravni splošni akti.

X. POSLOVNA TAJNOST:

Člen 153.

Delavci DS so dolžni varovati kot zaupne listine in podatke, ki se po pravilniku o varovanju poslovne tajnosti štejejo za poslovno tajnost.

Člen 154.

Delavski svet DS določa, kateri delavci so pooblašeni za varovanje poslovne tajnosti ter posredovanje podatkov in listin, drugim.

Člen 155.

Pravilnik o varovanju poslovne tajnosti določa v skladu z zakonom, kateri podatki in listine se štejejo za poslovno tajnost, na kakšen način in kdo sme posredovati podatke in listine drugim, odgovornost pooblaščenih oseb in druge okoliščine, ki so pomembne za varovanje poslovne tajnosti.

XI. VLOGA SINDIKALNE ORGANIZACIJE V DS

Člen 156.

Sindikalna organizacija v DS ima naslednje pristojnosti:

— daje pobude in predloge za sklepanje vseh vrst samoupravnih sporazumov, za njihove spremembe in dopolnitve, spremlja ter usmerja obravnavo in sodeluje pri njihovem sklepanju,

— sodeluje pri sklenitvi samoupravnega splošnega akta o delovnih razmerjih delavcev DS in samoupravnega splošnega akta o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitvi sredstev za osebni dohodek in ju podpiše,

— organizira predhodno obravnavo na zboru delavcev o vseh zadevah, o katerih odločajo delavci z osebnim izjavljanjem,

— daje pobude za organiziranje novih DS in TO,

— predlaga kandidate za delegate samoupravnih organov za delegacije samoupravnih interesnih ter družbenopolitičnih skupnosti ter izpelje kandidacijski postopek,

— predlaga člane za odbor samoupravne delavske kontrole ter izvede kandidacijski postopek,

— delegira svoje predstavnike v razpisne komisije,

— predlaga odpoklic, oziroma razrešitev posameznih delegatov, oziroma članov samoupravnih organov ali organa kot celote ter daje pobude za razrešitev vodje DS,

— sodeluje pri obveščanju delavcev,

— daje mnenja v zvezi z zahtevki delavcev za varstvo njihovih pravic ter daje mnenja med postopkom, ki teče zoper posameznega delavca pred skupno disciplinsko komisijo, zaradi kršitve delovnih dolžnosti,

— skrbi in razvija kulturno, rekreativno in inventivno dejavnost,

— opravlja druge zadeve, za katere je pooblaščen po zakonu, tem statutu in drugih samoupravnih splošnih aktih.

— obravnava predloge za sprejem aktov in odločitev skupščine,
— občasno posreduje informiranje o delu organov skupščine družbenopolitične skupnosti in o svojem delu, delavskemu svetu in delavcem DS,
— delegacija prek svojih delegatov tolmači delavcem osnutke in predlog aktov in odločitev, ki jih daje skupščina družbenopolitične skupnosti v javno razpravo,
— uresničuje tudi druge pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz ustave, zakonov, statuta in drugih aktov skupščine občine Jesenice ter DS.

9.2. Delegati DS v skupščinah samoupravnih interesnih skupnostih družbenih dejavnosti

Člen 112.

Delavci DS izvolijo neposredno s tajnim glasovanjem posebne delegacije za naslednje sklope samoupravnih interesnih skupnosti:

- otroškega varstva, izobraževanja in raziskav,
- zdravstvenega varstva, pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter zaposlovanja,
- kulture in telesne kulture.

Delavci izvolijo posebne delegacije za mandatno dobo štirih let.

Člen 113.

Posebne delegacije DS nato delegirajo delegate v konference posebnih delegacij na ravni Železarne v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi v Železarno.

Konference posebnih delegacij na ravni Železarne pa delegirajo delegate v skupščino posamezne samoupravne interesne skupnosti.

Člen 114.

Delegati v skupščini občine Jesenice in v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti so dolžni delati v skladu s smernicami delavcev, ki so jih izvolili, ob upoštevanju širših družbenih interesov. Pri opredeljevanju in glasovanju so samostojni.

Delegati so dolžni o svojem delu obveščati delavce, ki so jih izvolili, in delegacije, ki so jih delegirale in so jim odgovorni za svoje delo.

Člen 115.

Delegacije za skupščino občine Jesenice in posebne delegacije skupščin samoupravnih interesnih skupnosti se konstituirajo na svojih prvih sejah, delegati določijo vodje delegacij, ki imajo dolžnost pravočasno sklicati seje delegacij, podpisujejo pooblastila delegatom, skrbijo za povezavo s samoupravnimi delovnimi skupinami, delavskim svetom DS in organizirajo delo delegacije.

V. ODGOVORNOST ZA OPRAVLJANJE SAMOUPRAVLJAVSKIH FUNKCIJ:

Člen 116.

Vsak delavec, ki opravlja kot delegat ali član samoupravnih organov samoupravljaljsko funkcijo, je osebno odgovoren za vestno opravljanje nalog, za sprejete odločitve, za resnično, pravočasno in popolno obveščanje delavcev ali organa, kateremu je za svoje delo odgovoren. Ta določba velja tudi za vodjo DS.

Člen 117.

Delegati v delavskem svetu DS so materialno odgovorni za sklepe, ki so jih sprejeli izven svojih pooblastil, ali kljub opozorilu vodje DS, odbora samoupravne delavske kontrole, izvršilnih organov, družbenega pravobranilca samoupravljanja, službe družbenega knjigovodstva, inspekcijskih, pravosodnih, upravnih ali drugih pristojnih organov, pa je s sprejetjem takšnega sklepa nastala DS škoda.

Člen 118.

Člani izvršilnih organov in vodja DS so materialno odgovorni za škodo, ki nastane z izvrševanjem sklepa, sprejetega na njihov predlog, če so pri dajanju predloga prikrili dejstvo ali zavestno dali neresnična obvestila delavskemu svetu ali delavcem.

Člen 119.

Določila o odpoklicu posameznega delegata, oziroma člana samoupravnega organa in odpoklicu samoupravnega organa kot celote vsebujeta ta statut ter poslovnik o delu samoupravnih organov in delegacij.

VI. DOHODKOVNI ODNOSI V DELOVNI SKUPNOSTI:

1. Odnosi pri pridobivanju dohodka:

Člen 120.

Delavci v DS pridobivajo dohodek s svobodno menjavo dela z delavci v TO, za katere opravljajo naloge in zadeve skupnega pomena v skladu s samoupravnim sporazumom o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih.

Člen 121.

Delavci v DS pridobivajo dohodek DS iz celotnega prihodka, ki ga DS ustvari s svobodno menjavo dela z delavci v TO.

Člen 122.

V samoupravnem sporazumu o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih se določijo osnove in merila v skladu z načelom delitve po delu za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

Člen 123.

V okviru celotnega prihodka, oziroma dohodka se določijo s samoupravnim sporazumom sredstva za razširitev materialne osnove dela DS v skladu z naravo del, ki jih DS opravlja in zaradi katerih je ustanovljena.

2. Odnosi pri delitvi in razporejanju dohodka in čistega dohodka:

Člen 124.

DS ugotavlja svoje dohodke tako, kot to določa samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih.

VII. KNJIGOVODSTVO V DELOVNI SKUPNOSTI:

Člen 125.

DS vodi v skladu z zakonom knjigovodstvo ter evidenco, ki je pomembna za delo in odločanje.

Posle v zvezi z vodenjem knjigovodstva in evidence opravlja po pooblastilu delovna skupnost, v sklopu katere deluje finančno-računovodski sektor.

Člen 126.

Za podpisovanje vseh listin v zvezi z vodenjem knjigovodstva in evidence ter za podpisovanje listin, ki jih je DS dolžna predložiti službi družbenega knjigovodstva, je pooblaščen odgovorna oseba DS iz drugega odstavka 125. člena.

Člen 127.

Celotni prihodek, ki ga ustvarijo delavci v DS v skladu s samoupravnim sporazumom in s katerim upravljajo in razpolagajo, se vodi na internem računu.

Člen 128.

Po preteku vsakega tromesečja DS sestavi svoj periodični obračun, na koncu poslovnega leta pa zaključni račun.

Člen 129.

Pred določitvijo periodičnega obračuna, oziroma zaključnega računa obravnavajo delavci na zboru rezultate svojega dela in poslovanja na podlagi informacije in poročila, ki ga je dolžan sestaviti in posredovati delavcem vodja DS.

Za pravilnost podatkov, navedenih v poročilu, oziroma zaključni poročili, odgovarjajo vodja DS, pooblaščen odgovorna oseba ter ostale delovne skupnosti v Železarni, ki so na zahtevo posredovale podatke za sestavo poročila.

Člen 130.

Na podlagi podanega poročila delavci na koncu vsakega tromesečja odločajo na zboru o začasni delitvi ustvarjenega dohodka, na koncu poslovnega leta pa na enak način odločajo o končni delitvi, vse v skladu s samoupravnim sporazumom.

Člen 131.

Delavski svet DS na podlagi obravnave periodičnega, oziroma zaključnega računa na zboru delavcev ugotavlja periodični in zaključni račun.

VII. PLANIRANJE:

Člen 132.

Delavci DS uresničujejo svoje pravice in dolžnosti planiranja tako, da samostojno sklenejo samoupravni sporazum o osnovah plana DS ter da skupaj z delavci v drugih TO sklepajo samoupravni sporazum o osnovah plana Železarne in SZ ter DS ter da skupno z drugimi delovnimi ljudmi in skupnostmi sprejemajo samoupravni sporazum o osnovah planov družbenopolitičnih in interesnih skupnosti.

Člen 133.

S samoupravnim sporazumom o osnovah plana DS se določijo stroški za opravljanje nalog in obseg teh nalog ter z njim urejajo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti za njegovo uresničevanje.

Člen 134.

Delavski svet DS je dolžan pravočasno organizirati in usmerjati pripravo samoupravnega sporazuma o osnovah plana DS. Delavski svet DS je tudi dolžan pravočasno obveščati delav-

Prav tako določijo delavci s samoupravnim splošnim aktom iz prvega odstavka tega člena tudi tista dela in delovne naloge v DS, na katerih imajo delavci posebna pooblastila in odgovornosti, ki so podvrženi ponovni izbiri.

IX. DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE

Člen 86.

Družbenopolitične organizacije delujejo v DS samostojno ter v skladu s svojimi statuti ter delovnimi programi.

Člen 87.

Delavci v DS omogočajo in pospešujejo delovanje posameznih družbenopolitičnih organizacij sindikata, ZKS in ZSMS ter usklajujejo akcije.

Posebno vlogo ter pristojnosti ima v DS sindikat, ki zagotavlja, da delavci uveljavljajo svoje družbeno ekonomske ter druge samoupravne pravice ter tako odločajo o vseh vprašanih svojega družbenoekonomskega položaja.

Člen 88.

Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata (v nadaljevanju izvršni odbor) ima pravico dati pobudo in predlog za sklenitev vseh vrst samoupravnih sporazumov in drugih samoupravnih splošnih aktov ter začeti postopek za ponovno obravnavanje že sklenjenih samoupravnih sporazumov in drugih splošnih aktov.

Izvršni odbor je po določbah statuta sindikata udeležen v postopku sklepanja vseh samoupravnih splošnih aktov, s katerimi se urejajo delovna razmerja delavcev, določajo osnove in merila za razporejanje dohodka, delitev sredstev za osebne dohodke ter je pooblaščen za podpisovanje teh aktov.

Člen 89.

V skladu z ustavo in zakonskimi določili delavci pooblašajo izvršni odbor, da se udeleži obravnavanja vseh vprašanj, ki se nanašajo na samoupravne pravice delavcev, na njihov materialni položaj ter da sodeluje pri usklajevanju interesov in stališč

posameznih delavcev z interesi večine delavcev v DS ter da zavzema stališča.

Izvršni odbor sodeluje pri reševanju sporov, ki nastanejo med delavci posamezne samoupravne delovne skupine in delavci drugih samoupravnih delovnih skupin v DS, med delavci in samoupravnimi organi DS, pa tudi v sporih, ki nastanejo med delavci in organi družbenopolitičnih skupnosti.

X. KONČNE DOLOČBE

1. Način sprejemanja

Člen 90.

Predlog samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v DS oblikuje delavski svet DSSS in ga posreduje v razpravo delavcem po zbori delavcev.

Steje se, da je samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v DS sprejet, če se zanj izreče na referendumu večina delavcev DS. Ko je samoupravni sporazum na tak način sprejet, odločajo delavci o njegovem sprejetju s podpisovanjem posebnih pismenih izjav.

Člen 91.

Če delavec odkloni dati pismeno izjavo o sprejemu samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v DS, oziroma, če takšne izjave ne podpiše v roku dveh dni od prejema izjave, se šteje, da mu je prenehalo delovno razmerje po zakonu.

Člen 92.

Delavci v DS sprejemajo spremembe in dopolnitve tega samoupravnega sporazuma po enakem postopku, kot velja za njegov sprejem.

Člen 93.

Ta samoupravni sporazum prične veljati z dnem, ko ga sprejmejo delavci na referendumu z večino glasov in na način, določen z 91. členom tega sporazuma.

OPOMBE

STATUT DELOVNE SKUPNOSTI ZA KADROVSKE IN SPLOŠNE ZADEVE TER INFORMIRANJE

OSNUTEKI

Na podlagi 106. člena v zvezi s 109. členom ustave SFRJ, 131. člena v zvezi s 134. členom ustave SRS in 405. člena zakona o združenem delu (Ur. list SFRJ št. 53-764/76, z dne 3. 12. 1976) so delavci delovne skupnosti za kadrovske, splošne zadeve in informiranje sprejeli

STATUT DELOVNE SKUPNOSTI ZA KADROVSKE IN SPLOŠNE ZADEVE TER INFORMIRANJE

I. TEMELJNA NAČELA:

1. V delovni skupnosti za kadrovske in splošne zadeve ter informiranje (v nadaljevanju: DS), ki je v sestavi delovne organizacije Železarne Jesenice (v nadaljnjem besedilu: Železarna), uresničujejo svoje pravice in dolžnosti na podlagi načel, ki izhajajo iz socialističnih pridobitev:

- da so vsa sredstva za proizvodnjo v družbeni lastnini, ki izključuje izkoriščanje človeka,
- da delavci upravljajo sredstva, ki jih TO združujejo za opravljanje zadev in nalog skupnega pomena,
- da je delavcem na podlagi svobodne menjave dela zagotovljeno, da odločajo o rezultatih lastnega živga in minulega dela,

– da delavci delovne skupnosti izpolnjujejo in uresničujejo medsebojne dolžnosti, pravice ter dolžnosti in pravice do TO, delovne organizacije in sestavljene organizacije,

– da delavci delovnih skupnosti uresničujejo pravice dela z združenimi sredstvi v skladu z naravo dela in odločajo o svojih pravicah in dolžnostih z osebnim izvajanjem, referendumom, na zboru delavcev, s podpisovanjem pismenih izjav ter prek delegatov in delegacij v samoupravnih organih delovne skupnosti, delovne organizacije in sestavljene organizacije,

– da odločajo o svojih in širših družbenih potrebah in interesih prek delegacij v skupščinah družbeno-političnih in samoupravnih interesnih skupnosti,

– da uresničujejo varstvo svojih samoupravnih pravic z uveljavljanjem samoupravne delavske kontrole,

– da uresničujejo in organizirajo družbeno samozaščito ter ljudsko obrambo.

2. Vsak delavec pridobi pravico upravljanja z dnem, ko prične delati v delovni skupnosti.

3. Delovna skupnost ima lastno organizacijo dela, ki temelji na potrebah in interesih temeljnih organizacij, za katere opravlja zadeve skupnega pomena, in se mora prilagajati potrebam v procesu menjave dela po načelih smotrnosti in učinkovitega gospodarjenja.

4. Vsak delavec DS ima s tem statutom določene pravice, dolžnosti ter odgovornosti, ki jih ni mogoče omejevati z drugimi splošnimi samoupravnimi akti.

II. SPLOŠNE DOLOČBE:

1. Pravni status delovne skupnosti:

Člen 1.

Delovna skupnost je samostojna organizacija v sestavi delovne organizacije Železarne.

Člen 2.

Delovna skupnost je bila oblikovana in ustanovljena v skladu z določbami ustave SFRJ, ustave SRS in zakona o združenem delu s sklepom z dne 30. 8. 1976.

Člen 3.

Ime delovne skupnosti je:
DELOVNA SKUPNOST ZA KADROVSKE IN SPLOŠNE ZADEVE TER INFORMIRANJE JESENICE, JESENICE

Člen 4.

DS posluje v pravnem prometu z drugimi s firmo Železarne. V notranjem prometu TO in DS v okviru Železarne nastopa DS z lastnim imenom.

Člen 5.

Sedež DS je na Jesenicah, Cesta železarjev št. 8.

Člen 6.

DS ima svojo štampiljko. Štampiljka je štiriokotna, dolžine 6 cm in z besedilom: Delovna skupnost za kadrovske in splošne zadeve ter informiranje Jesenice, Jesenice.

Delovna skupnost nastopa v notranjem prometu med TO in DS v okviru Železarne z lastno štampiljko, do drugih pa s štampiljko Železarne.

2. Naloge delovne skupnosti:

Člen 7.

DS opravlja v okviru predmeta poslovanja Železarne naslednje naloge, oziroma dejavnosti:

Opravljanje kadrovske, izobraževalne, socialno-zdravstvene, študijsko analitične dejavnosti, skrb za varstvo pri delu, izvrševanje stanovanjske politike, za prevoz delavcev in rekreativno dejavnost. Opravljanje del pravne dejavnosti, splošne administracije, narodne ohrambe in družbene samozaščite, splošne varnostne službe, centra za proučevanje samoupravljanja in informiranje, urejanje muzeja in opravljanje gasilske in reševalne službe.

Člen 8.

Dejavnosti DS so določene s samoupravnim sporazumom o združitvi TO v delovno organizacijo in samoupravnim sporazumom o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih.

Člen 9.

V primeru, da sprememba dejavnosti, oziroma nalog, vpliva na ime DS, delavski svet DS sprejme sklep o spremembi imena DS.

III. STATUS DELOVNE SKUPNOSTI:

1. Pooblastila v pravnem prometu z drugimi:

Člen 10.

DS nastopa v pravnem prometu do drugih skladno z določili samoupravnega sporazuma o združitvi TO v delovno organizacijo v imenu in za račun Železarne in račun TO.

2. Odgovornost v pravnem prometu z drugimi:

Člen 11.

Za obveznosti, ki nastanejo v zvezi s delom in poslovanjem DS odgovarjajo solidarno z vsemi svojimi sredstvi vse TO v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi.

Člen 12.

Delovna skupnost je odgovorna za obveznosti s sredstvi, s katerimi razpolaga.

3. Zastopanje:

Člen 13.

Vodja DS je pooblaščen, da zastopa in podpisuje DS, vendar brez pooblastil v pravnem prometu z drugimi.

Člen 14.

Za podpisnike v notranjem poslovanju med TO in DS se štejejo odgovorni delavci, ki so jim v DS zaupane dolžnosti na področju zadev, ki so jim s samoupravnim splošnim aktom zaupane.

Člen 15.

S splošnim ali posebnim pismenim pooblastilom, katerega vsebina in obseg morata biti določena, vodja DS lahko pooblasti za zastopanje in podpisovanje tudi druge odgovorne delavce DS.

4. Statutne spremembe:

Člen 16.

Delavci imajo pravico in dolžnost ustrezno spremeniti že oblikovano DS, če se zaradi spremembe v materialni osnovi dela, naravnih pogojev dela, za bolj uspešno opravljanje nalog in zadev skupnega pomena, spremenijo pogoji, ki so obstajali ob oblikovanju DS.

Člen 17.

Delavci imajo pravico in dolžnost, da oblikujejo novo DS v tistem delu DS, ki izpolnjuje z zakonom določene pogoje za organiziranje DS.

organizira in pripravlja vse možne oblike in načina izva-

Delavski svet opravlja funkcijo samoupravne delavske kontrole tudi z nadzorom nad delom izvršilnih organov ter vodje DS.

Člen 93.

Vodja DS je dolžan omogočiti delavcem vpogled v vse listine, poročila, in spise, razen, če imajo značaj poslovne tajnosti po zakonu, tem statutu, pravilniku o varovanju poslovne tajnosti in drugih samoupravnih splošnih aktih.

Člen 94.

Odločitve, sklepi in stališča, ki jih sprejemajo samoupravni organi v DS in so pomembni za uresničevanje samoupravne delavske kontrole, morajo biti objavljeni najpozneje v sedmih dneh po seji, na kateri so bili sprejeti.

7. Vodja delovne skupnosti:

Člen 95.

Delovna skupnost ima svojega vodjo. Vodja DS, ki usklajuje in vodi delo v DS, praviloma opravlja tudi določena vodstvena dela v DS, določena v samoupravnem splošnem aktu.

Vodja DS imenuje in razreši s sklepom delavski svet Železarne, ko dobi mnenje delavskega sveta DS.

Vodja DS se imenuje v skladu z zakonskimi predpisi na podlagi javnega razpisa.

Člen 96.

Za vodjo DS je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje z zakonom predpisane in še naslednje pogoje:

- da ima visokošolsko izobrazbo in 5 let uspešnega dela na tem področju,
- da ima moralno politične in etične kvalitete ter aktiven odnos do razvijanja samoupravnih odnosov.

Člen 97.

Mandat vodje DS traja 4 leta. Po preteku te mandatne dobe je lahko znova imenovan na način, ki ga določata zakon in ta statut.

Člen 98.

Za vodjo DS ne more biti imenovana oseba, ki je bila kaznovana za naklepna kazniva dejanja, našteta v zakonu, na nepojno zaporno kazen.

Člen 99.

Vodja DS ima naslednje pristojnosti:

- zastopa in podpisuje DS,
- vodi poslovanje DS,
- vodi in usklajuje delo v DS,
- predlaga poslovno politiko in ukrepe za njeno izvajanje,
- izvršuje odločitve in sklepe, ki jih sprejemajo delavci, z osebnim izvajanjem,
- izvršuje sklepe delavskega sveta Železarne in delavskega sveta DS in izvršilnih organov,
- pred določitvijo obravnava predlog plana in sklepe za njegovo izvršitev ter daje mnenja in predloge,
- sodeluje pri delu delavskega sveta brez pravice odločanja,
- opozarja delavski svet na nezakonitost določil samoupravnih splošnih aktov in sklepov,
- pooblašča druge delavce za zastopanje in podpisovanje,
- začne postopek za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti,
- daje mnenje na sklepe delavskega sveta o poslih in sredstvih družbene reprodukcije, kadar ti niso v njegovi pristojnosti,
- odgovarja za informiranje delavcev samoupravnih delovnih skupin in samoupravnih organov o poslovanju DS,
- skrbi za nadaljnji razvoj samoupravnih odnosov v DS,
- opravlja druge zadeve, za katere je pristojen na podlagi zakonskih predpisov in samoupravnih splošnih aktov.

Člen 100.

Delovno mesto vodje DS se razpiše najpozneje tri mesece pred iztekom časa, za katerega je bil imenovan.

Če je bil vodja DS razrešen pred iztekom mandatne dobe, je treba razpisati pristoječe delovno mesto najpozneje v 14 dneh od sprejetja dokončnega sklepa o njegovi razrešitvi.

Če delavski svet Železarne ni mogel na mesto vodje DS pravočasno imenovati vodje, imenuje brez razpisa vršilca dolžnosti, potem, ko dobi mnenje delavskega sveta DS. Vršilec dolžnosti ima vse pravice in dolžnosti vodje in sme opravljati zadeve iz delovnega področja vodje najdalj 6 mesecev.

Člen 101.

Vodja delovne skupnosti je pri izvrševanju svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti odgovoren delavskemu svetu Železarne.

Vodja DS dela v skladu s stališči in sklepi, ki jih sprejemajo delavci z osebnim izjavljanjem, delavski svet Železarne in DS ter izvršilni organi ter v skladu s sklepi in stališči kolegijskega poslovnega organa, kateremu tudi odgovarja za svoje delo.

Vsak delavec je dolžan obveščati o svojem delu in delu dela-

Člen 102.

Vodja DS je lahko predčasno razrešen:

- na lastno zahtevo,
- če ne izvršuje zakonskih predpisov, določil tega statuta, samoupravnih splošnih aktov in sklepov samoupravnih organov ter določil zbora delavcev,
- če delavski svet ugotovi, da delo, ki mu je bilo poverjeno, presega njegove sposobnosti in to negativno vpliva na poslovne rezultate in odnose v Železarni in DS,
- če s svojim nevestnim delom ali prekoračitvijo pooblastil povzroči Železarni ali DS večjo škodo, ali ko bi takšna škoda zaradi njegovega nevestnega dela lahko nastala,
- če s svojim ravnanjem ovira ali onemogoča uresničevanje samoupravnih pravic delavcev ali povzroči s tem motnje v samoupravnih odnosih v DS,
- če DS zato, ker ni izpolnjeval svojih dolžnosti, ni mogel izpolnjevati nalog, določenih v planu, ali jih je izpolnjeval znatno težje,
- če nastanejo pogoji za prenehanje delovnega razmerja po zakonu,
- v drugih primerih, ki jih določa zakon.

Člen 103.

Pobudo za uvedbo postopka za razrešitev vodje DS lahko da delavski svet Železarne ali DS, vsaka samoupravna delovna skupina, njihovi delegati v delavskem svetu DS, sindikalna organizacija, odbor samoupravne delavske kontrole, zbor delavcev DS, družbeni pravobranilec samoupravljanja ter skupščina občine.

Člen 104.

Delavski svet je dolžan obravnavati pobudo za uvedbo postopka za razrešitev vodje DS, o njej odločiti potem, ko je dobil mnenje delavskega sveta DS, v skladu z zakonom in o tem obveščati tistega, ki je dal pobudo.

Sklep delavskega sveta Železarne o razrešitvi vodje DS je dokončen.

8. Delegacija delovne skupnosti v delavskem svetu Železarne:

Člen 105.

Delavci DS neposredno s tajnim glasovanjem izvolijo delegacijo v delavski svet Železarne v skladu z določbami samoupravnega sporazuma o združitvi.

Člen 106.

Naloga delegacije DS v delavskem svetu Železarne je, da skupaj z delegacijami TO, združenih v Železarno, in drugimi DS, odloča o skupnih zadevah, za katere se s samoupravnim splošnim aktom o združitvi dogovorijo, da jih bodo opravljal skupno.

Člen 107.

Način volitev delegacije v delavski svet Železarne, pravice, obveznosti in odgovornosti delegatov določa samoupravni sporazum o združitvi in statut Železarne.

9. Odločanje delavcev po delegatih v skupščini družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti:

9.1. Delegacije delovne skupnosti v zboru združenega dela skupščine občine Jesenice

Člen 108.

Delavci DS izvolijo neposredno s tajnim glasovanjem delegacijo v zbor združenega dela skupščine občine Jesenice za mandatno obdobje štirih let.

Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za člana delegacije. V delegacijo ne morejo biti izvoljeni vodja DS in drugi delavci, ki jih imenuje delavski svet železarne in DS.

Člen 109.

V delegaciji morajo biti zastopani delavci iz vseh samoupravnih delovnih skupin DS. Socialna struktura delegacije mora ustrezati socialni strukturi DS.

Člen 110.

Kandidiranje in volitve v delegacijo DS se izvedejo skladno s statutom skupščine občine Jesenice.

Člen 111.

Delegacija DS v zboru združenega dela ima zlasti te pravice in dolžnosti:

- samostojno ali skupaj z delegacijami TO in drugih DS delegira iz svojega sestava delegate v zbor združenega dela skupščine občine Jesenice,
- obravnava gradivo dnevnega reda sej organov skupščine občine Jesenice in oblikuje stališča, ki jih bodo delegati zastopali na seji zbora,
- spremlja delo skupščine in svojih delegatov v skupščini, daje pobude za obravnavanje vprašanj, pomembnih predvsem za DS.

Vsak delegat je dolžan obveščati o svojem delu in delu delavskega sveta delavce tiste samoupravne delovne skupine, katere član je, najkasneje v sedmih dneh od sprejema sklepa delavskega sveta, oziroma na prvem sestanku samoupravne delovne skupine.

Člen 76.

Če delegati ne sodelujejo na sejah delavskega sveta, če ne delajo po smernicah delavcev, ki so jih izvolili, če ne obveščajo delavcev o svojem delu in delu delavskega sveta ter sklepov pravočasno in popolno in tudi drugače ne izpolnjujejo svojih dolžnosti, jih delavci lahko odpokličejo.

Uvedbo postopka za odpoklic delegata predlaga sindikalna organizacija ali posamezna samoupravna delovna skupina, vsega delavskega sveta pa sindikalna organizacija ali večina samoupravnih delovnih skupin v DS. Postopek za odpoklic se izpelje v skladu z določili poslovnika o delu samoupravnih organov in delegacij.

5. Izvršilni organi:

Člen 77.

Za opravljanje s tem statutom določenih izvršilnih funkcij izvoli delavski svet naslednje izvršilne organe:

- odbor za gospodarstvo,
- odbor za delovna razmerja,
- odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

Člen 78.

Člane izvršilnih organov voli in potrjuje delavski svet izmed svojih članov in izmed drugih delavcev DS za dobo dveh let, s tem da nihče ne more biti izvoljen več kot dvakrat zaporedoma. V izvršilne organe ne morejo biti izvoljeni delavci, ki ne morejo biti izvoljeni v delavski svet.

Člen 79.

Odbor za gospodarstvo šteje sedem članov in ima naslednje pristojnosti:

- izvršuje sklepe delavskega sveta s področja gospodarstva,
- predlaga osnutke samoupravnih splošnih aktov, ki jih sprejema delavski svet DS,
- obravnava letne, srednjeročne in dolgoročne plane DS, zavzema o njih stališča ter jih posreduje delavskemu svetu pred obravnavo na zboru delavcev,
- na osnovi samoupravnega letnega plana predlaga delavskemu svetu ukrepe za njegovo izvrševanje,
- daje smernice vodji DS za izvrševanje sklepov delavskega sveta in kontrolira, kako se ti sklepi izvršujejo,
- obravnava periodične obračune in zaključni račun ter predlaga delavskemu svetu ukrepe,
- spremlja gibanje dohodka in osebnega dohodka in predlaga ukrepe,
- potrjuje in spremlja mesečne stroške in opravljanje nalog in zadev skupnega pomena,
- spremlja program preventivnih ukrepov s področja delovne varnosti in predlaga delavskemu svetu ustrezne ukrepe,
- izvršuje sklepe delavskega sveta s področja raziskav, izumov ter racionalizacije in usmerja to dejavnost,
- sprejema akte za izvrševanje sklepov delavskega sveta,
- izvršuje druge naloge, za katere ga zadolži delavski svet.

Člen 80.

Odbor za delovna razmerja šteje sedem članov in ima naslednje pristojnosti:

- izvršuje sklepe delavskega sveta s področja kadrovske politike,
- predlaga program potrebnih kadrov,
- spremlja kadrovanje delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi,
- sklepa o izbiri kandidatov za opravljanje vseh ostalih del v DS, razen tistih, ki jih imenuje delavski svet,
- sklepa o razporejanju in premeščanju delavcev DS ter daje soglasje k premestitvam delavcev v druge TO,
- skrbi za prekvalifikacijo, oziroma za zaposlitev delavcev v drugih organizacijah združenega dela, kadar je prenehala potreba po njihovem delu v DS iz tehnoloških ali ekonomskih razlogov,
- sklepa o prenehanju delovnega razmerja delavcev,
- obravnava program rekreacijske dejavnosti,
- sklepa o izredno plačani in neplačani odsotnosti,
- sindikalni organizaciji daje predloge za delovna priznanja in odlikovanja,
- opravlja druge zadeve s področja delovnih razmerij.

Člen 81.

Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito šteje sedem članov in ima naslednje pristojnosti:

- izvršuje sklepe delavskega sveta s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite,
- sprejema in dopolnjuje obrambni in varnostni načrt DS,
- predlaga obrambne elemente razvojnega in varnostnega načrta ter drugih splošnih aktov ter ukrepov s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite,

— organizira in pripravlja vse možne oblike in načina izvajanja nalog in ukrepov ljudske obrambe ter skrbi za obrambno vzgojo delavcev za primer neposredne vojne nevarnosti,

— zagotavlja samoupravne in gospodarske temelje socialističnih samoupravnih odnosov po principu bratstva, enotnosti in enakopravnosti,

— skrbi za varovanje družbene lastnine pred neopravičenim odtujevanjem, prisvajanjem, zlorabljanjem, uničevanjem in propadanjem, predvsem zaradi nevestnega dela in gospodarjenja,

— skrbi za osebno varnost delavcev, ocenjuje varnostne razmere in v skladu s tem predlaga varnostne ukrepe,

— skrbi za izvajanje varnostnih in zaščitnih ukrepov pri pripravah za ljudsko obrambo po načelih družbene samozaščite,

— v soglasju s pristojnimi občinskimi organi določa delavce, ki opravljajo posebno zaupna dela pri pripravah za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito usklajuje svoje delo z odborom za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito Železarne.

Člen 82.

Po svojem položaju so člani odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito: predsednik delavskega sveta DS, vodja DS ter načelnik narodne zaščite.

Člen 83.

Podrobnejšo opredelitev nalog in način dela odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito urejata samoupravni sporazum o družbeni samozaščiti ter samoupravni splošni akt o delovnih razmerjih delavcev v DS.

Člen 84.

Delavci DS pooblašajo izvršilne organe, da v konkretnih zadevah tudi odločajo, kadar gre za nadaljnje izvrševanje že sprejetih programov, načrtov, poslovne politike in drugih sklepov, ki jih je sprejel delavski svet ali zbor delavcev.

Člen 85.

Izvršilni organi so dolžni dati delavskemu svetu na njegovo zahtevo mnenje o sklepih, ki jih predlagajo delavskemu svetu v sprejem odbor samoupravne delavske kontrole, sindikalna organizacija in vodja DS.

Člen 86.

V primeru, da izvršilni organ sprejme akt, oziroma ukrep, s katerim prekorači dana pooblastila, prekrši samoupravni splošni akt ali ne izvrši sklepa delavskega sveta, oziroma zbora delavcev, ima delavski svet pravico, da takšen ukrep, oziroma akt zadrži ali odpravi, ter naloži izvršilnemu organu, da v določenem roku ukrep, oziroma akt ustrezno spremeni, oziroma dopolni.

Člen 87.

Izvršilni organi so sklepčni, če je na sejah prisotnih več kot polovica članov. Sklepi so veljavno sprejeti, če zanje glasuje večina vseh članov posameznega organa.

Če sklep ni sprejet s potrebno večino, se da znova na glasovanje na prvi prihodnji seji. Če tudi v tem primeru organ sklepa ne sprejme, o njem odloči delavski svet.

Člen 88.

Člani izvršilnih organov odgovarjajo za svoje delo delavskemu svetu pa tudi delavcem DS.

Osebo je vsak član izvršilnega organa odgovoren za sklep, ki ga je sprejel, ter za resnično, pravočasno in popolno obveščanje delavskega sveta in delavcev o svojem delu in delu izvršilnega organa, katerega član je.

Člen 89.

Če članu izvršilnega organa preneha delovno razmerje med mandatno dobo, delavski svet izvoli novega člana.

Člen 90.

Sindikalna organizacija lahko predlaga delavskemu svetu, da odpokliče, oziroma razreši posameznega člana izvršilnega organa ali organ kot celoto, če ne izpolnjuje nalog, določenih s tem statutom.

Natančnejše določbe o odpoklicu, oziroma razrešitvi posameznega člana izvršilnega organa ali izvršilnega organa kot celote določa poslovnik o delu samoupravnih organov in delegacij.

6. Uresničevanje samoupravne delavske kontrole v delovni skupnosti

Člen 91.

Za uresničevanje in varstvo svojih samoupravnih pravic delavci DS uresničujejo samoupravno delavsko kontrolo neposredno prek samoupravne delovne skupine in po delavskem svetu.

Člen 92.

Delavski svet je dolžan zagotoviti vsakemu delavcu vpogled v listine, spise in poročila, da se lahko seznani z materialno-financijskim stanjem DS in njenim poslovanjem.

Člen 18.

Pobudo za organiziranje dela delovnega procesa v novo DS lahko da posamezna samoupravna delovna skupina, delavski svet DS, delavski svet Železarne ali sindikalna organizacija in jo posreduje delavskemu svetu DS. Delavski svet DS je dolžan proučiti predlog v 30 dneh od sprejema predloga, sklicati zbor delavcev dela DS, da ocenijo, ali so podani pogoji za organiziranje nove DS.

Člen 19.

Če delavci na svojem zboru ocenijo, da so podani pogoji za oblikovanje nove DS, odločijo z referendumom o oblikovanju DS.

Sklep o oblikovanju nove DS posredujejo vsem TO v Železarni ter ostalim delovnim skupnostim, ki lahko sprožijo spor pred sodiščem združenega dela, glede obstoja pogojev, ki so določeni za oblikovanje DS.

Potem, ko postane sklep o oblikovanju nove DS veljaven, delavci te DS pričnejo s postopkom njenega konstituiranja.

Člen 20.

Medsebojna razmerja glede svobodne menjave in ustvarjenega dohodka, kakor tudi druga medsebojna razmerja pri uresničevanju skupnih ciljev in interesov delavcev, ki opravljajo skupna dela, ter delavcev TO, za katere jih ta novo ustanovljena DS opravlja, se uredijo s samoupravnim sporazumom o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih.

Člen 21.

DS preneha s svojim delom, ko TO, za katere opravlja dela, odločijo o njenem prenehanju.

Za obveznosti DS, ki preneha, odgovarjajo solidarno TO.

5. Organiziranje TO:

Člen 22.

Delavci v DS imajo pravico, da organizirajo temeljno organizacijo v skladu z zakonom, za zakonsko določena pravila, ki so skupnega pomena, če lahko glede na vrsto, obseg in pomen del ustvarijo celotni prihodek, oziroma pridobivajo dohodek in uresničujejo druge samoupravne pravice.

VI. SAMOUPRAVLJANJE:

Člen 23.

Svojo neodtujljivo ustavno pravico do samoupravljanja uresničuje vsak delavec enakopravno in v vzajemni odgovornosti z drugimi delavci v DS z odločanjem z referendumom, na zboru delavcev prek samoupravnih delovnih skupin in s podpisovanjem posebnih pismenih izjav, po delegatih v samoupravnih organih DS, Železarne, sestavljenih organizacijah združenega dela (v nadaljevanju besedila: SZ), po delegacijah in delegatih v skupščinah samoupravnih interesnih in družbenopolitičnih skupnosti in drugih organizacijah in skupnostih z uresničevanjem samoupravne delavske kontrole.

Člen 24.

Pravice, obveznosti in odgovornosti vsakega delavca v DS ter posameznih samoupravnih organov v DS določajo poleg tega statuta samoupravni splošni akt o delovnih razmerjih delavcev v DS ter drugi samoupravni splošni akti DS in Železarne.

1. Pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev v DS

Člen 25.

Vsak delavec v DS ima pravico:

1. Da voli in da je izvoljen v samoupravne organe DS, Železarne in SZ, v delegacije družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti ter v druge organizacije in skupnosti;
2. da na zboru samoupravne delovne skupine, z referendumom in v organih, v katere je izvoljen, zavzema stališča ter sprejema odločitve;
- pri oblikovanju samoupravnih sporazumov, družbenih dogovorov in drugih samoupravnih splošnih aktov,
- pri določanju osnov za svobodno menjavo dela ter pri delitvi rezultatov dela,
- pri sestavljanju normativov dela za svoje delovne naloge,
- pri sestavljanju, spremembah, oziroma dopolnitvah opisa njegovih delovnih nalog,
- pri vrednotenju njegovega dela in delovnih nalog,
- pri urejanju varnega dela pri opravljanju njegovih delovnih nalog,
- pri oblikovanju sistema napredovanja,
- pri urejanju pravic in obveznosti ter odgovornosti iz delovnih razmerij,
- pri urejanju delovnih in življenjskih pogojev;
3. da je informiran o poslovanju oddelka, v katerem dela, DS, Železarne in SZ ter o delu družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti;

4. da postavlja vprašanja in dobi pravočasen ter utemeljen odgovor v zvezi s poslovanjem oddelka, v katerem dela, DS, Železarne, SZ o delu družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti;

5. da prisostvuje sejam delavskega sveta DS in Železarne, četudi ni njun član, in sodeluje v razpravi s svojimi predlogi in mnenji;

6. da uresničuje samoupravno delavsko kontrolo.

Člen 26.

Vsak delavec v DS je pri uresničevanju samoupravnih pravic dolžan:

1. da po svojih sposobnostih deluje v procesu sprejemanja samoupravnih odločitev,
2. da vestno opravlja svoje delovne naloge, da izvršuje tehnološke, varnostne in organizacijske predpise in da uporablja družbena sredstva, s katerimi dela, s skrbnostjo dobrega gospodarja,
3. da se seznani s posredovanimi informacijami,
4. da upošteva in izvršuje določbe drugih samoupravnih sporazumov, družbenih dogovorov, samoupravnih splošnih aktov in drugih odločitev,
5. da sodeluje pri uresničevanju družbene samozaščite in ljudske obrambe.

Člen 27.

Zahteve ali vprašanja delavca, oziroma samoupravne delovne skupine je dolžan obravnavati in nanj odgovoriti tisti odgovorni delavec ali pristojni organ, v čigar delovno področje sodi zahteva ali vprašanje. Če odgovorni delavec ali pristojni organ ne odgovori v predpisanih rokih, lahko delavec prek samoupravne delovne skupine naslovi svoje vprašanje ali zahtevek neposredno na delavski svet DS, ki je dolžan odgovoriti in o tem vprašanju obvesti tudi izvršni odbor sindikalne organizacije.

Zahteve ali vprašanja iz 1. odstavka tega člena je dolžan pismeno posredovati odgovornim delavcem, oziroma samoupravnim organom vodja DS ter z odgovorom seznaniati vodjo delovne skupine.

Člen 28.

Na zahtevo ali vprašanje delavca, oziroma samoupravne delovne skupine, ki se nanaša na obračun osebnega dohodka, mora odgovorni delavec odgovoriti v 24 urah. Na ostale zahteve ali vprašanja morajo odgovoriti odgovorni delavci v 14 dneh, delavski svet ali drugi samoupravni organ DS pa na prvi naslednji seji.

Če se pri reševanju zadev iz 1. odstavka tega člena ugotovi potreba po drugačnih rešitvah, je odgovorni delavec ali pristojni samoupravni organ dolžan takoj sprožiti postopek za rešitev problema.

Člen 29.

Če delavec ali samoupravna delovna skupina ni zadovoljna z odgovorom, ki ga je posredoval odgovorni delavec ali pristojni samoupravni organ, ima pravico zahtevati, da delavski svet DS o sporni zadevi dokončno odloči. Delavski svet DS je to dolžan storiti na prvi naslednji seji.

Če delavski svet DS ne more sprejeti ustrezne dokončne odločitve, zahteva posredovanje in ustrezno rešitev od samoupravnih organov Železarne in izvršnega odbora sindikalne organizacije. V primeru, da tudi tu ni mogoče najti ustrezne rešitve, pa lahko zahteva posredovanje, oziroma rešitev prek delegacije DS v občinski skupščini.

Člen 30.

Samoupravna delovna skupina, ki je izkoristila vse možnosti, da dobi odgovor na postavljene zahteve, oziroma vprašanja v zvezi s poslovanjem in delom, pa odgovora ni dobila, se lahko takoj sestane in zahteva sodelovanje izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata.

Delovna skupina mora v vsakem primeru, oziroma, preden se sestane, poskrbeti za zavarovanje družbenih sredstev in s tem prepreči nastanek kakršnekoli škode na družbenih sredstvih.

Člen 31.

Vodja DS, ki je dolžan posredovati vprašanja ali zahteve ter odgovor nanje, ter odgovorni delavec, ki je bil dolžan odgovoriti na vprašanje delavca ali samoupravne delovne skupine, pa tega ni storil pravočasno po lastni krivdi, odgovarjata zaradi hujše kršitve delovne obveznosti.

Člen 32.

V primeru, da je odgovor na postavljeno vprašanje delavca ali samoupravne delovne skupine dolžan posredovati samoupravni organ DS ali Železarne, pa tega iz subjektivnih vzrokov ne stori pravočasno in je s tem nastala večja škoda delavcu ali DS, odgovarjajo člani samoupravnega organa zaradi neizpolnjevanja samoupravljaljskih funkcij.

Člen 33.

Pristojni samoupravni organ ali izvršni odbor sindikalne organizacije je dolžan na zahtevo delavca ali samoupravne delovne skupine, po predhodni proučitvi zahteve, pričeti s postop-

kom za odpoklic, oziroma razrešitev posameznih članov ali samoupravnega organa kot celote, v skladu z določili poslovnika za delo samoupravnih organov in delegacij.

Če pristojni samoupravni organ ali izvršni odbor sindikalne organizacije ugotovi, na podlagi zahteve delavca ali samoupravne delovne skupine, da ni utemeljenih razlogov za odpoklic, oziroma razrešitev posameznih članov ali samoupravnega organa kot celote, sprejme ustrezen sklep ter ga z obrazložitvijo posreduje predlagatelju.

2. Odločanje z osebnim izjavljanjem:

Člen 34.

Delavci v DS odločajo o zadevah, določenih s tem statutom, s samoupravnim sporazumom o združitvi in z drugimi samoupravnimi splošnimi akti, z osebnim izjavljanjem z referendumom, na zboru delavcev prek samoupravnih delovnih skupin ter s podpisovanjem posebnih pismenih izjav.

2.1. Referendum:

Člen 35.

Delavci DS odločajo z referendumom o:

- samoupravnem sporazumu o združevanju dela delavcev v DS,
- drugih samoupravnih sporazumih, če je v zakonu določeno, da se sprejmejo z referendumom,
- statutu DS,
- statutu Železarne in statutu SZ,
- osnovah plana DS,
- osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo,
- statusnih spremembah DS,
- vseh sklepih, ki se nanašajo na odrekanje pravic iz minulega dela,
- vseh vprašanj, za katere se tako odloči delavski svet DS ali Železarne.

Člen 36.

Referendum razpisuje delavski svet DS in imenuje komisijo za izvedbo referenduma in za sestavo imenika za glasovanje.

Člen 37.

Delavci o zadevah, ki jih sprejemajo z referendumom, odločajo z večino glasov vseh delavcev v DS. Odločitev, sprejeta na referendumu, je obvezna za vse delavce ter samoupravne organe.

Člen 38.

Glasovanje o zadevi, o kateri se odloča z referendumom, se opravi najkasneje v 30 dneh po razpisu referenduma.

Člen 39.

Če delavci z referendumom ne odločijo o predlagani zadevi, lahko delavski svet DS ponovno razpiše referendum v šestih mesecih od dneva, ko predlog z referendumom ni bil sprejet.

Člen 40.

Če delavci z referendumom ne sprejmejo osnov plana DS, sprejme delavski svet DS začasni sklep ter o tem obvesti delavski svet Železarne in skupščino občine.

Člen 41.

Izid referenduma razglasi delavski svet DS najkasneje v 15 dneh po opravljenem glasovanju.

Člen 42.

Natančneje določbe o postopku za izvedbo referenduma določa poslovnik o delu samoupravnih organov in delegacij.

2.2. Zbor delavcev:

Člen 43.

Zbor delavcev DS poteka prek zborov samoupravnih delovnih skupin, ker zaradi narave delovnega procesa ter izmenskega dela delavci ne morejo odločati na enotnem zboru.

Člen 44.

Delavci v DS z osebnim izjavljanjem na zboru delavcev:

- javno razpravljajo o vseh vprašanjih in samoupravnih splošnih aktih, ki se sprejemajo z referendumom,
- obravnavajo in sprejemajo vse druge samoupravne sporazume in druge samoupravne splošne akte,
- sprejemajo periodične obračune in zaključni račun,
- sprejemajo samoupravni splošni akt o delitvi dohodka DS ter osnove in merila za delitev čistega dohodka,
- sprejemajo na predlog sindikalne organizacije kandidata za delegate samoupravnih organov DS in Železarne ter kandidate za delegate samoupravnih interesnih in družbenopolitičnih skupnosti in delegate za druge asociacije izven Železarne,
- določajo smernice za delo delegacij in delegatov,
- odločajo o drugih vprašanjih, določenih z zakoni, samoupravnimi sporazumi, drugimi samoupravnimi splošnimi akti, ali če jih določi delavski svet DS.

Člen 45.

Zbor delavcev DS sklicuje predsednik delavskega sveta DS.

Člen 46.

Zbor samoupravne delovne skupine vodi predsednik zbora, ki ga delavci izvolijo na vsakem zboru za naslednji zbor.

Člen 47.

Zbor samoupravne delovne skupine je dolžan sklicati neposredni organizator dela, določen s tem statutom, v okviru roka, ki ga določi sklicatelj zbora delavcev DS.

Zbor vodi predsednik zbora, usmerja razpravo, v soglasju z delavci samoupravne delovne skupine oblikuje sklepe ter vodi in podpisuje zapisnik o delu zbora.

Neposredni organizator dela je dolžan zapisnik posredovati vodji DS in centru za proučevanje samoupravljanja in informiranje. Zapisniki zborov samoupravnih delovnih skupin se arhivirajo na način in za dobo, določeno z navodilom za arhiviranje in hranjenje dokumentacije v Železarni Jesenice.

Člen 48.

Predloge in stališča zborov samoupravnih delovnih skupin v zadevah, o katerih odloča zbor delavcev DS, usklajujejo delegati samoupravnih delovnih skupin v delavskem svetu DS. Delavski svet po opravljeni obravnavi z dvotretjinsko večino glasov vseh delegatov delavskega sveta odloči, ali se razprava po zborih samoupravnih delovnih skupin ponovi ali pa se o predlogu takoj glasuje.

Člen 49.

Kadar se delavci izjavljajo o posameznem predlogu ali samoupravnem splošnem aktu na zboru delavcev DS, se šteje, da je sklep, oziroma samoupravni splošni akt veljavno sprejet, če ga sprejme več kot polovica vseh delavcev DS, razen, če ni z zakonom določena drugačna večina.

Sklepe in samoupravne splošne akte iz zgornjega odstavka tega člena sprejemajo delavci na zborih samoupravnih delovnih skupin.

Na zboru samoupravne delovne skupine se vodi zapisnik, v katerem je potrebno navesti, koliko delavcev je od skupnega števila vseh delavcev samoupravne delovne skupine glasovalo za sklep, oziroma predlog.

Člen 50.

Delavski svet DS po končanem glasovanju na zborih samoupravnih delovnih skupin ugotovi, ali je predlog dobil na zboru delavcev potrebno večino, tako da se seštejejo glasovi delavcev po posameznih samoupravnih delovnih skupinah na podlagi zapisnikov zborov samoupravnih delovnih skupin.

Člen 51.

Če je predlog na zboru delavcev DS sprejet s potrebno večino, velja tudi za tiste delavce, ki zanj niso glasovali.

3. Samoupravna delovna skupina:

Člen 52.

Vsak delavec mora biti vključen v eno izmed samoupravnih delovnih skupin.

Člen 53.

Samoupravne delovne skupine predstavljajo tiste dele DS, v katere se delavci povezujejo delovno, organizacijsko, tehnološko ter je zanje značilna tudi prostorska povezanost.

Samoupravno delovno skupino ustanovi delavski svet DS na pobudo delavcev ter na predlog ustrezne strokovne službe.

Člen 54.

Prek samoupravnih delovnih skupin delavci neposredno vplivajo na materialno osnovo v DS, ki se kaže predvsem v:

- gospodarskem upravljanju z delovnimi sredstvi,
- boljši kvaliteti in organiziranosti dela, kar prispeva k večjemu uspehu dela v DS,
- seznanjanju z rezultati svojega in skupnega dela, kar pripomore k učinkovitejšemu odločanju.

Člen 55.

Oblika delovanja samoupravne delovne skupine je sestanek. Za sklic samoupravne delovne skupine je odgovoren neposredni organizator dela – vodja delovne skupine.

Člen 56.

Kadar delavci na sestankih samoupravne delovne skupine obravnavajo zadeve, o katerih je po zakonu obvezna predhodna javna razprava, ali kadar obravnavajo predloge pomembnejših kreditnih pogodb za investicijska vlaganja, potrebna za razširitev materialne osnove dela, je za organizacijo sestankov odgovorna sindikalna organizacija, ki je dolžna pravočasno posredovati gradivo za razpravo in poskrbeti za njegovo razlago.

Za posredovanje gradiva je odgovoren vodja DS.

Člen 57.

Samoupravna delovna skupina deluje kot sindikalni sestanek, kadar se pojavlja v funkciji nalog sindikalne organizacije. Sestanek samoupravne delovne skupine, kadar se ta sestaja kot sindikalni sestanek, vodi poverjenik sindikalne skupine v izvršnem odboru osnovne organizacije sindikata v DS, ki ga izvolijo delavci za mandatno obdobje.

Člen 58.

Samoupravna delovna skupina deluje kot proizvodni sestanek, kadar se delavci samoupravne delovne skupine dogovarjajo o konkretnem delu, o izpolnjevanju proizvodnih programov in planov, o delovnem redu, o varstvu pri delu in drugih vprašanjih, pomembnih za njihovo delo.

Člen 59.

Samoupravna delovna skupina sprejema stališča in sklepe z večino glasov vseh delavcev samoupravne delovne skupine:

Člen 60.

Vodja delovne skupine sklicuje sestanke samoupravne delovne skupine po potrebi, najmanj pa enkrat mesečno. Sestanek sklicuje samoiniciativno, obvezno pa kadar:

- zahteva sestanek najmanj pet članov samoupravne delovne skupine,
- zahteva sestanek predsednik zbora samoupravne delovne skupine,
- zahteva sestanek delavec ali samoupravna delovna skupina, če niso v predpisanem roku dobili odgovora na vprašanje v zvezi s poslovanjem oddelka, DS, Železarne, oziroma SZ,
- se obravnavajo vprašanja, za katera je potrebno pred sprejemom odločitve z referendumom izpeljati obvezno javno razpravo,
- se obravnavajo predlogi pomembnejših kreditnih pogodb za investicijska vlaganja, ki so potrebna za razširitev materialne osnove dela,
- zahteva sestanek sindikalna organizacija,
- zahteva sestanek vodja DS.

Člen 61.

Naloge vodje delovne skupine so:

- sklicuje sestanek v najprimernejšem času, tako da je čim manj moten redni delovni proces in da je čas sestanka racionalno izkoriščen,
- obvešča samoupravno delovno skupino o tekočih vprašanjih poslovanja in samoupravljanja ter posreduje odgovore na postavljena vprašanja s prejšnjega sestanka,
- seznaja delavce z informacijami o poslovanju in delu oddelka, DS, Železarne, SZ in drugem,
- sprejema predloge in mnenja posameznikov in jih usklajuje,
- obvešča in seznaja delavce o pomembnejših družbenopolitičnih akcijah v Železarni.

Člen 62.

Vodja delovne skupine je dolžan na vsaki seji voditi zapisnik. Zapisnik podpisata vodja in eden izmed prisotnih članov, ki ga določijo delavci na vsakem sestanku posebej.

Člen 63.

Vodja delovne skupine in tudi predsednik zbora samoupravne delovne skupine odgovarjata za izvrševanje nalog, določenih s tem statutom. Vodja samoupravne delovne skupine in predsednik zbora samoupravne delovne skupine hujše kršita delovno dolžnost, če vodja ne skliče zbora samoupravne delovne skupine v roku, ki ga določi sklicatelj zbora delavcev DS, ali če posreduje delavcem napačne informacije ali jim namenoma napačno predoči posamezna dejstva, ki vplivajo na odločitve delavcev.

4. Delavski svet DS

Člen 64.

Delavci v DS izvolijo delavski svet kot organ upravljanja, ki odloča o delu in poslovanju DS.

Člen 65.

Delavski svet šteje 19 delegatov. V delavskem svetu mora biti zastopana vsaka samoupravna delovna skupina vsaj z enim delegatom.

Število delegatov v delavskem svetu mora biti sorazmerno številu delavcev po posameznih samoupravnih delovnih skupinah in mora ustrezati socialni strukturi.

Člen 66.

Enotno kandidatno listo delegatov za delavski svet predlaga sindikalna organizacija v DS, s tem da so v kandidatni listi zastopane s svojimi delegati vse samoupravne delovne skupine.

Delegati za delavski svet izvolijo delavci na volitvah s tajnim glasovanjem.

Način izvedbe volitev delegatov v delavski svet DS določa poslovnik za delo samoupravnih organov in delegacij.

Člen 67.

Delegati so v delavski svet voljeni za dobo dveh let. Nihče ne more biti izvoljen več kot dvakrat zaporedoma. V delavski svet ne more biti izvoljen vodja DS ter tisti delavci, ki jim to preprečuje zakon.

Člen 68.

Če se med trajanjem mandata poveča število samoupravnih delovnih skupin, oziroma bistveno spremeni število delavcev v DS, izvedejo nadomestne volitve v delavski svet.

Člen 69.

Če delegatu v delavskem svetu preneha delovno razmerje v DS in zato samoupravna delovna skupina nima delegata v delavskem svetu, delavci na predlog sindikalne organizacije izvolijo drugega delegata, katerega mandat traja do preteka mandatne dobe delavskega sveta.

Člen 70.

Delavski svet veljavno odloča, če je na seji prisotna večina delegatov. Sklepe sprejema z večino glasov vseh delegatov, razen, če ni s tem statutom, samoupravnim sporazumom o združitvi ali drugimi samoupravnimi splošnimi akti ter z zakonom določena drugačna večina. Delegati glasujejo javno, razen v primerih, ko se odločijo za tajno glasovanje.

Člen 71.

Delavski svet se konstituira na prvi seji. Na konstituantni seji delegati izvolijo predsednika delavskega sveta, njegovega namestnika in izvršilne organe.

Člen 72.

Delavski svet ima naslednje pristojnosti:

- določa predloga statuta,
- določa predloge za vse samoupravne splošne akte, ki jih delavci sprejemajo z osebnim izjavljanjem,
- sprejema druge samoupravne splošne akte,
- obravnava in zavzema stališča o predlogih samoupravnih splošnih aktov, ki jih določi delavski svet Železarne, oziroma SZ in o katerih odločajo delavci z osebnim izjavljanjem,
- določa predlog smernic za plan DS,
- določa elemente za sklepanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov o temeljnih planov samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih skupnosti,
- sprejema ukrepe za izvajanje poslovne politike in plana DS,
- ugotavlja periodični obračun in zaključni račun,
- sprejema sklepe o pogodbah za pomembnejše investicije v skladu z določili tega statuta,
- voli, potrjuje in razrešuje, oz. odpokliče izvršilne organe, jim daje smernice za delo in jih nadzoruje,
- daje mnenje k imenovanju in razrešitvi vodje DS,
- imenuje in razrešuje delegate v samoupravne organizacije in skupnosti,
- imenuje in razrešuje delavce DS, ki jih določa samoupravni splošni akt o delovnih razmerjih delavcev v DS,
- določa program ukrepov za uresničevanje ljudske obrambe in družbene samozaščite in skrbi za njihovo izvajanje,
- zagotavlja obveščanje delavcev,
- razpisuje referendum,
- razpisuje volitve v samoupravne organe,
- na zahtevo delegacije DS, oziroma zbora delavcev daje mnenje o vprašanjih, o katerih odloča skupščina samoupravne interesne in družbenopolitične skupnosti,
- daje soglasje k sklepom delavskega sveta Železarne, ki se nanašajo na ukrepe za izvršitev plana Železarne in na druge sklepe delavskega sveta Železarne,
- predlaga sistematizacijo del in delovnih nalog,
- določa število delavcev, ki jih je potrebno zaposliti zaradi spremenjenega obsega del, za opravljanje nalog in zadev, ki so jim poverjene,
- odloča o ugovorih delavcev na odločbe skupne disciplinske komisije,
- odloča o zahtevah delavcev za varstvo njihovih pravic,
- sprejema notranjo organizacijo DS,
- odloča o drugih zadevah, za katere je pristojen, na podlagi drugih samoupravnih splošnih aktov.

Člen 73.

Delegati v delavskem svetu delajo po smernicah delavcev, ki so jih izvolili in so jim za svoje delo tudi odgovorni.

Člen 74.

Delegati v delavskem svetu imajo pravico in dolžnost posredovati stališča in predloge samoupravnih delovnih skupin o vseh vprašanjih, o katerih odloča delavski svet. Med sprejemanjem skupnega sklepa imajo delegati posameznih samoupravnih delovnih skupin pravico in dolžnost usklajevati stališča skupaj z delegati drugih samoupravnih delovnih skupin v DS.

Člen 75.

Delegati v delavskem svetu imajo pravico in dolžnost, da o svojem delu in delu delavskega sveta obveščajo delavce, ki so jih izvolili.

OBSEŽNI DNEVNI RED NA SEJAH ZBOROV OBČINSKE SKUPŠČINE

(Nadaljevanje s 1. strani)

žarom. Ta zakon namreč določa, da delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in organizacijah združenega dela ter samoupravnih in interesnih skupnostih, kot uporabniki požarnovarnostnih storitev, sklenejo samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti.

Iniciativni odbor za ustanovitev te skupnosti, je izdelal osnutke vseh potrebnih dokumentov za ustanovitev, o katerih so razpravljali vsi podpisniki sporazuma, vključno z gasilskimi organizacijami, kot udeleženci sporazuma.

Iniciativni odbor te dokumente daje v razpravo tudi vsem trem zborom skupščine občine Jesenice in jim predlaga, da dajo soglasje:

— k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom občine Jesenice

— k statutu samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom občine Jesenice,

— k programu dela skupnosti za leto 1977 in

— k srednjeročnemu programu skupnosti za obdobje 1976—1980.

Izvršni svet skupščine občine Jesenice zborom predlaga v razpravo tudi svoje pripombe in mnenja k obravnavanim dokumentom.

FINANCIRANJE SIS ZA VARSTVO PRED POŽAROM V LETU 1977

Vsem trem zborom je predložen v razpravo in sprejem tudi predlog odloka o določitvi obveznega prispevka za financiranje nujnih nalog samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom v občini Jesenice za leto 1977. V odloku je predlagano, da bi delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter v delovnih skupnostih in občinah, ki z osebnim delom in z lastnimi sredstvi opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost, v prihodnjem letu v te namene plačevali prispevek po stopnji 0,30 % od bruto osebnega dohodka do višine 3.000.000 dinarjev. Morebitna presežena sredstva pa bi se prenašala kot dohodek SIS za leto 1978.

Osnova za obračun prispevka je osebni dohodek vključno z vsemi obveznostmi, ki se plačujejo iz osebnega dohodka, oziroma za občane, ki z osebnim delom in z lastnimi sredstvi opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost, in se jim ugotavlja dohodek po osnovah, določenih z družbenim dogovorom o merilih in načinu ugotavljanja osebnega dohodka občanov, ki z osebnim delom opravljajo kmetijske, obrtne in druge gospodarske dejavnosti, intelektualne in negospodarske storitve.

O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O PRORAČUNU OBČINE JESENICE ZA LETO 1976

Po odloku o proračunu občine Jesenice za leto 1976, ki so ga sprejeli vsi trije zbori, je celotna dovoljena poraba znašala 28.417.000 din od tega izvirni proračunski dohodek 27.059.000 din in predvidena sredstva iz solidarnosti v višini 1.358.000 din. Zaradi nekaterih sprejetih ukrepov med letom, da bi se rešil problem financiranja splošnega ljudskega odpora (povečana stopnja posebnega občinskega davka od prometa naravnega žganja in vinjaka ter naknadna uvedba akontacije na davek od skupnega dohodka občanov v letu 1976), so se povečali izvirni dohodki proračuna, kakor tudi dovoljena proračunska poraba za leto 1976, ki znaša 29.242.000 din.

V skladu z dogovorom o splošni porabi v SR Sloveniji za leto 1976, je dovoljeno občinam, ki imajo do 25. novembra 1976 realizirano izterjavo davkov nad 80 %, za presežek dvigniti dovoljeno porabo. V občini Jesenice pa je na ta dan realizacija znašala 88,15 %, kar pomeni, da se dovoljena poraba lahko dvigne za 858.600 din. Tako bi znašala dovoljena poraba za leto 1976 30.100.000 dinarjev.

Izvršni svet rebalans proračuna občine Jesenice za leto 1976 daje v razpravo vsem trem zborom s predlogom da ga sprejmejo, kakor tudi ustrezno spremembo odloka o proračunu občine Jesenice za leto 1976.

ODLOK O ZAKASNEM FINANCIRANJU PRORAČUNSKIH POTREB OBČINE JESENICE V VI. TROMESEČJU 1977

Ker proračun občine Jesenice za leto 1977 ne bo sprejet do izteka leta, zato je za normalno funkcioniranje na podlagi zakona, potrebno urediti proračuna, oziroma do 31. marca 1977. Z odlokom o zakasnem financiranju proračunskih potreb se

ureja financiranje za prvo tromešje 1977 in sicer tako, da izdatki ne smejo presegati 25 % zneska izdatkov proračuna za leto 1976.

UPORABA VIŠKA LJUDSKEGA POSOJILA ZA CESTE

V občini Jesenice je bila pri vpišovanju ljudskega posojila za ceste obvezna vsota 19.073.986 din, presežena za 48,36 % ali za 9.224.493 din. Ta višek pa se lahko porabi za obnovo in rekonstrukcijo magistralnih in regionalnih cest na območju občine Jesenice, ki niso zajete v srednjeročnem planu, ali za ceste, ki so v planu, pa sredstva ne zadoščajo za planirano dolžino obnovenih, oziroma rekonstruiranih cest.

Izvršni svet skupščine predlaga, da bi v občini s temi sredstvi sodelovali po navedenem prioritetenemu redu pri urejanju naslednjih regionalnih cest:

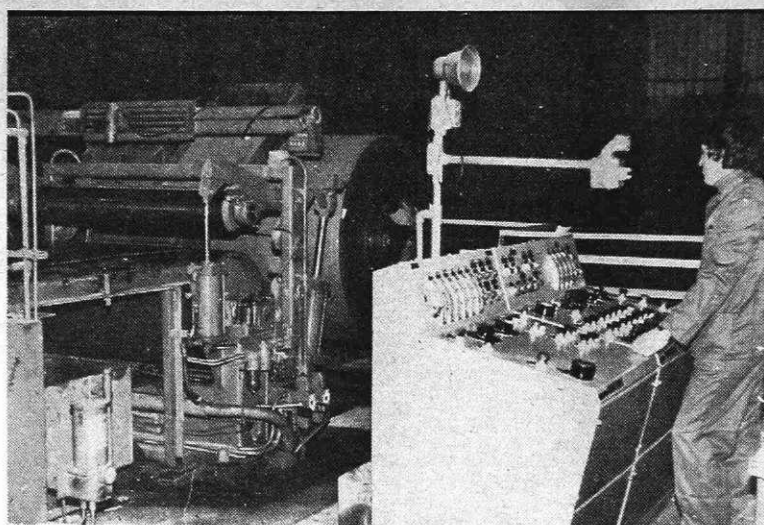
— ceste Javornik—Gorje,
— ceste Zirovnica—Begunje,
— ceste Mojstrana—Vrata,
— ceste Kranjska gora—Vršč (obvoznica Kranjska gora).

Na magistralni cesti pa bi s tem viškom po predlogu sodelovali pri rekonstrukciji ceste Mojstrana—Jesenice, s sodelstvom pri prestatitvi magistralne ceste med hotelom Kotar in Tavčarjevo ulico, ter plačilom prometne študije Jesenic.

Vsem trem zborom je predloženo tudi obsežno poročilo občinskega štaba za izvedbo posojila za ceste, o rezultatih vpisovanja posojila za ceste v občini Jesenice.

Zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti je predložen v razpravo in sklepanje predlog odloka o obvezni uporabi kanalizacije v občini Jesenice. O predlogu so pred tem že razpravljali v krajevnih skupnostih, v komunalnem podjetju Kovinar in v biroju za urbanizem in stanovanjsko poslovanje Jesenice.

Zboru združenega dela pa je v razpravo predlagan tudi predlog o valorizaciji sredstev samoupravnih interesnih skupnosti za družbene dejavnosti v letu 1976. Gradivo o tem bodo konference delegacij in delegacije, ki imajo svoja delegatska mesta v tem zboru, prejele naknadno.

Izstopni del lužilne linije v hladni valjarni Bela

NEKAJ VPRAŠANJ V ZVEZI...

(Nadaljevanje s 1. strani)

čamo za najodobnejše naprave, kar tako radi tudi poudarjamo. Šele, ko so naprave tu, se vprašujemo kako jim bomo dorasli, saj povečini zahtevajo predvsem kvalitetnejše vzdrževanje, to pa je seveda odvisno od znanja, ki ga premoremo. S tem dejstvom pa se večina sprizani šele na koncu, ko skupno ugotovimo, da bomo tudi ta problem, kot smo že vse ostale, premagali in ga premagujemo še dolgo potem, ko bi naprave morale že zdavnaj obratovati s polno močjo. V bistvu je to kadroviski problem, problem izobraževanja ob delu in za delo.

Namesto, da bi bila skrb za te kadre osnovna in stalna naloga, pa največkrat rešujemo le kar se rešiti še da. V sedanjih situacijah, ki se sicer iz leta v leto počasi, vendar vztrajno popravljajo, pač ni nič čudnega, ko s pomočjo raznih analiz in anket ugotavljamo stalno pomanjkanje določene vrste kadrov, obenem pa tudi to, da imamo še dosti neustrezno zaposlenih. Se najbolj se to začuti takrat, ko se je treba odločiti o najbolj zahtevnih tehničnih vprašanjih, kot so izbira nove opreme, uvajanje novih naprav in rekonstrukcije obstoječih, ker istočasno zadevajo več področij, kot je strojništvo, elektrotehnika, itd. Ni posebnost težko sklepati, da napake, ki jih napravimo, bremenijo nas vse in da jih za nazaj ni moč enostavno popravljati.

NOVOSTI! Prav nič se ne čudim, da se nekateri tako odločno upirajo uvajanju nove, predvsem računalniške tehnike. Vsak pač pozna le nekaj drobcev, ki jih po svoje povezuje, tu izvira tolikokrat ponovljen sklep, da je računalniška tehnika zaenkrat za nas še previsoka in da lahko shajamo tudi brez tega. Marsikdo še misli, da bi bila uporaba računalnikov preuranjena, oziroma smotrna šele, ko bi razčistili s štoparico.

KAJ JE RAČUNALNIK? Računalnik nikoli ni in ne bo v obliki, ki jo poznamo danes, predstavljal nič drugega, kot samo zelo izpopolnjen avtomat, ki pa je nekoristen, če ga ne programiramo. Bistvo in večina prednosti računalnikov so pravzaprav v tem, da lahko ista naprava opravlja različne naloge, od računanja do krmiljenja stroja, če ji le ustrezno priredimo program.

V ČEM SE KAŽE BLISKOVIT RAZVOJ TE TEHNIKE? Odgovor je v veliki zmogljivosti in ceni. Medtem, ko so veliki sistemi postali v zadnjih dveh desetletjih nekajkrat hitrejši, in ekonomičnejši pri ceni, ki se še vedno giblje okrog 5 do 20 milijonov dinarjev, pa predstavlja razvoj procesnih računalnikov pravo revolucijo. To so mini in mikroročunalniki, ki so od večjih vrstnikov do stokrat cenejši, predvsem ker so izdelani v večjih serijah in tako veliki kot zahtevajo potrebe na mestu uporabe.

Poglavje zase predstavljajo mikroročunalniki zaradi nizke cene in uporabnosti. Sodoben mikroročunalnik stane danes nekaj tisoč dinarjev. Najnovejši tehnični dose-

žki pa so združeni v mikroprocesorjih, katerih cena sega vse do 80 dinarjev.

KJE IN ZAKAJ SE UPORABLJAJO? Danes ni področja tehnike ali netehnične narave, kjer jih ne bi lahko zelo koristno uporabili, še posebej, ker mali računalniki postajajo že kar sestavni deli strojev in drugih naprav. Zakaj? Osnovna odlika računalnikov je zanesljivost. Vzdrževalni posegi so zelo dobro dokumentirani. Ni tako redko, da preizkušen sistem deluje neprekinjeno tudi več kot eno leto.

KAJ JE PROGRAMIRANJE? V računalništvu je to posebno področje. Nemalokrat sta le od sposobnosti strokovnjakov za pripravo programov odvisna izkoriščenost ter področje uporabe. Treba pa je poudariti, da je način programiranja malih računalnikov nekoliko drugačnejši, kot so to navajeni uporabniki velikih sistemov.

KATERE SO OSNOVNE FAZE UVAJANJA RAČUNALNIKA? Kljub temu, da postajajo računalniki vse manjši in cenejši ter navidez dostopnejši širšemu krogu uporabnikov, pa zahteva uvajanje razmeroma dolgotrajne priprave. Uspešnost je odvisna od dobre analize problema ter izdelane diagrama poteka. Faze uvajanja bi lahko razdelili na analizo problema, izbiro opreme, pripravo programa, realizacijo povezav s strojem in testiranje programa.

IN PERSPEKTIVE! Če želimo biti uspešni, potem se moramo še bolj osamosvojiti. Brez pravilnega vrednotenja novih dosežkov pa kaj lahko postanemo odvisni od tuje pomoči. Že danes izdajamo znatna sredstva za dodatna strokovna izpopolnjevanja posameznikov ali grup doma in v tujini in kljub temu da vemo, da gre v večini primerov za nenačrtovano, le trenutnim potrebam prilagojeno izpopolnjevanje. Pridobljenega znanja ne združimo in tako ga ne moremo še bolj koristno uporabiti. Vemo tudi, da imamo lepo število strokovnjakov, ki so sposobni slediti in uvajati nove dosežke, le da so vezani na delovnih mestih, kjer posamično nimajo podpore, niti sredstev za tako delo. Tudi novosti iz novejših obratov premalo prenašamo v ostale obrate.

Namesto računalništva bi lahko na podoben način obdelali tudi kako drugo pomembno področje, vendar je to zelo aktualno, še posebno, ker zahteva planiranje kadrov in sredstev dolgoročno. Nekateri pa so se računalniškega booma celo ustrašili, tudi z drugega ozko postavljenega stališča. Uvajanje novosti je že tako ali tako povezano z vrsto subjektivnih problemov.

Na koncu bi dodal le še to. Ne trdim, da dosedaj na področju, ki ga zadeva ta tema, ni bilo nič storjenega. Nasprotno, obstajajo interesi grup in posameznikov, ki želijo reševati pereče probleme iz proizvodnje na sodoben način, zato upajmo, da bomo v bodoče na tem področju napravili še bolj odločne korake.

SREČO VENGAR

IZOBRAŽEVANJE IN DELOVNA...

(Nadaljevanje s 1. strani)

— delovno mesto A zaseda 10 oseb,
— pozicija je v tem primeru 10. Seveda je zahtevnost in nivo pozicije neodvisna od oseb; pozicija je s tega vidika enaka delovnemu mestu. Razširitev primera:
— delovno mesto A, na katerem se zahteva visoka izobrazba, ima 10 pozicij,
— 5 pozicij je zasedenih ustrezno (5 delavcev ima visoko izobrazbo), 5 pozicij pa neustrezno (delavci imajo nižjo izobrazbo od zahtevane).

Razlike med ustrezno in neustrezno zasedenimi pozicijami smo analizirali le za nivo srednje, višje in visoke šole in dobili naslednje rezultate:

	1976	Plan 1980
Skupno število pozicij	757	800
Ustrezno zasedene pozicije	632	800
Skupno število delavcev	147	220
Visoka šola	211	190
SKUPAJ:	1.115	858

Izkazalo se je, da imamo torej v letošnjem letu skupaj približno 30 % več pozicij kakor ustrezno izobraženih kadrov. Pri tem se ta presežek ali primanjkljaj (kakor pač gledamo) povečuje z naraščanjem nivoja in znaša:

— srednja šola 20 %
— višja šola 40 %
— visoka šola 74 %

To pomeni, da imamo na pozicijah, za katere se zahteva visoka izobrazba, kar 74 % (ali 90 oseb), ki te izobrazbe nimajo. Kako naj s rezultate razložimo? Zlasti na dva načina:

1. Zahtevani nivo pozicij je realen, zato lahko izračunane odstotke smatramo kot čisti kadroviski ali bolj izobrazbeni primanjkljaj.

2. Pozicije so umetno napihnjene, zlasti zaradi nagajevanja. To domnevo delno podpira dejstvo, da se presežek povečuje z dvigovanjem nivoja pozicij in je največji prav pri visoki izobrazbi.

Najbolj verjetno je, da se oba razloga prepletata, pri čemer njihovega deleža seveda ni mogoče natančno določiti, zlasti ne brez natančne sistematizacije delovnih mest.

Rezultati so zanimivi tudi z vidika kadrovskega plana za razdobje 1976 do 1980, ki pa ga bo treba še izpopolniti. Kaže se namreč, da imamo že sedaj na nivoju visoke šole zasedenih več pozicij (211) kakor jih planiramo za leto 1980 (190).

Seveda je slika bistveno drugačna, če računamo samo z ustrezno zasedenimi pozicijami.

Ob idealno čistem modelu in upoštevajoč sedanji, ne še popolni plan 1980 — bi torej morali do leta 1980 storiti naslednje:

NA NIVOJU SREDNJE ŠOLE

— odpreti 43 pozicij in jih ustrezno izpolniti,
— premestiti ali došolati 125 neustrezno izobraženih sodelavcev ali jih izpolniti z novimi kadri;

NA NIVOJU VIŠJE ŠOLE

— odpreti 73 pozicij in jih ustrezno izpolniti,
— premestiti ali došolati 42 neustrezno izobraženih sodelavcev ali jih izpolniti z novimi kadri;

NA NIVOJU VIŠKE ŠOLE

— ukiniti 21 pozicij,
— premestiti ali došolati 89 neustrezno izobraženih sodelavcev ali jih izpolniti z novimi kadri.

Politika izobraževanja in štipendiranja, za redno šolanje in šolanje ob delu, ki je Železarna vodi že vrsto let, daje realne možnosti za uresničitev planiranih potreb. To je pozitivna ugotovitev. Zavedati pa se moramo, da je hkrati nujna — še bolj kot doslej — borba s predimenzioniranimi zahtevami nekaterih delovnih mest, »alternativni« razpisi in podobno. Če je bilo v preteklosti tako ravnanje večkrat edini izhod, pa je v sedanjih situacijah izobraževalnega razmaha ne le škodljivo, ampak za mnoge tudi nepravilno. S tem v nobenem primeru ne želimo povzdigovanja izobrazbe, ampak le mesto, ki ga v naši družbi mora imeti.

RAZMERJA MED STOPNJAMI IZOBRAZBE

Za nivoje srednje, višje in visoke šole smo izračunali medsebojna razmerja in dobili spodnjo sliko.

V letu 1976 pride potemtakem na eno pozicijo z zahtevano visoko izobrazbo 3,6 pozicij s srednjo izobrazbo, medtem ko pride dejansko 5,3 delavcev s srednjo izobrazbo na enega delavca z visoko izobrazbo. Za leto 1980 je načrtovano razmerje 1:4,2. Razmerje visoka : višja znaša letos po pozicijah 1:0,9, po ustrezni izobrazbi 1:0,7, za leto 1980 pa 1:1,2. Pomeni, da bomo imeli več kadra z višjo kakor visoko izobrazbo.

Opisana razmerja bi morali ovrednotiti, za kar pa potrebujemo ustrezne kriterije. Poleg znanih razmerij, ki vladajo v svetu oziroma razvitih industrijah, bomo morali vgraditi posebnosti našega šolskega sistema in profilov (ali je na primer značaj naših višjih šol podoben drugim po svetu). A ne samo to: natančno bomo morali preveriti našo tehniko in tehnologijo, ki diktira zahtevnost delovnih mest. To pa je obsežna naloga, ki smo jo delno že začeli in ki ne bo koristila le ozkim namenom, ampak celotnemu konceptu usmerjenega izobraževanja, ki že trka na vsa vrata »nekdanjih« srednjih, višjih in visokih šol.

Franc Belčič

RAZMERJA MED PLANIRANIMI IN SEDANJIMI POZICIJAMI TER DEJANSKO USTREZNO IZOBRAŽENIMI DELAVCI NA NIVOJU SREDNJE, VIŠJE IN VIŠKE ŠOLE

Tudi oni pravijo — deset za enega. Zakaj ne bi še jaz rekel: deset Nemcev za Gamsa.

Janez ni mogel strpeti v travi. Pogledal ga je kvišku, zakrožil je pred njima, se prijel za glavo in osupel vzdihnil:

»Ti mladi, prijazni fant, ali sploh veš, kaj je Nemec. Mislim, Nemec kot vojak? Si to skušal?»

»Že! Pa ne Nemca, bavbava, pred katerim ste jo vi pocedili, še preden ste ga zagledali. Priznam, tudi jaz sem bežal. Hudo sem jo cvrtnal, pa me domov. Bila je huda premoč in bi me že v prvo zmlelo. Ko pa se srečava z Nemcem v dvojce, potlej naj se skaže, če je res tak hudič, kot nas stari strašite.»

Iz Janezov zdraženih gibov je bilo v mesečini mogoče razbrati, kako se mu zdi Gamsovo čukanje bahavo, ošabno, otročje. Mahal je z rokami in godel.

»Govorenje, čukanje, je togotno rohnel Janez. »Pokažite mi že tega mrtvega Nemca, več Nemcev. Dozdaj sem le slišal: partizani so jih naklestili, zmerom nekje daleč. Po bili so čuda Nemcev. Zakaj pa tu pri nas v bližini nobenega ne počite?«

»Danči pravi, da smo določeni za politično delo,« se je zlobno namuznil Gams. Ni se mogel ubraniti posmeha. »Imamo druge naloge. Nemci, potlej.»

Danči je slutil, kako ga v temi prebadajo striceve oči. Za tako, Janez Brlogar ni imel posluha. V politiko se nikoli ni mešal. Še pred poroko pa se je nekajkrat v gostilni stegnil. Kot je slišal od drugih, je ob neki priložnosti, ko se je pet fantov spravilo nad njega, ga podrla, še leže suval s pestmi. Potlej pa je vsakega posamič tako namazal, da se ga nobeden, ki ga je poznal, ni upal več polotiti.

»Vi že veste. Po mojem, ampak jaz sem neumen kmet, po mojem, bi morali nekaj Svabov pobiti. Ljudem bi v teh časih zelo odleglo, če bi vedeli — tudi Nemci padajo na naši zemlji. Ne počno brez kazni le svinjarji, ampak jih dobijo tudi po glavi. No, pa vi že veste. Danči, si kaj hotel od mene?«

»Ja, to sem mislil, v vasi bi organiziral odbor Osvobodilne fronte. Povedal ti bom, kako je to...«

»Danči, ne bodi hud, ampak nič ne bom organiziral,« je z neizprosno odločnostjo zatrdil Janez. »Pustimo grunt, vsakdo pač od nečesa živi. Tri majhne otroke imam.«

»Jaz pa imam dva brata, dve sestre, starša nad katerimi se lahko Nemci vsak hip znesejo. Bomo računali samo sorodnike? Kočkor več ima kdo družinskih članov, toliko bolj je upravičljivo, da se ne upira,« je togotno kriknil Danči. Z rokami je divje mahal proti stricu. Glas se mu je drhtavo povišal. »Se boste tudi vi, zapriseženi vojaki, podčastniki v neslavni vojski samo izgovarjali? Enkrat na generale, ki so vas izdali, drugi na otroke, tretjič, da imamo premalo orožja, še neizkušene komandante? Vsakega izgovora se boste oprijeli, samo, da se ne bo treba bojevati?«

Nastala je mučna tišina. Celo zgovorni Gams je onemel. Prvi je molk pretrgal Janez.

»Si končal z očitki? Lahko povem, kaj si mislim?«

»Kar govori, ti, ki si proti čukanju,« je razburjen poočital Danči.

»Povem, ti — za mano vohljajo. Že nekajkrat sem opazil. Morebiti domnevajo, da se oglašaj pri meni, ali sumijo, da sem povezan s partizani. Nekajkrat sem presenetil vaščana, ki sta oprezala za mano. Potlej sem postal še previdnejši, zamikal sem se za pot in zmerom videl, kako sta hitela za mano v gozd. Tudi pred hišo sem ju že dobil. Dva psa so mi zastupili, ker sta z laježem izdala ljudi, ki so lazili okrog hiše...«

»Te bomo pa kar počili,« je mrzko rekel Gams in ostro pihnil skozi nos. »Tiho!« je zarohnel Danči.

»Po mojem je bolje, če ostaneta še živa. Tadvaj vsaj poznam. Če ju zmanjka, bodo posumili mene in določili druge. To hočem povedati: jaz ne bom ničesar organiziral po vasi. Mene bi precej dobili. Saj ne vem, kako bom preživel to vojno, ne bi pa rad, da bi me zaradi nekaj besed na kakem sestanku ustrelili. Če mi je že usojeno, da umrem, potem bi že raje s puško v roki. Danči, če vas bo res kmalu več, kot praviš, če se boste dobro bili, bom zraven. Do takrat, če te lahko prosim, poredko se oglašaj. Pridi, kadar bo nujno, če potrebuješ hrano, vzemi enkrat veliko. Saj me poznaš, ne bi rad takole, tvegano... Dobodi si druge. Ti bom povedal za dva kmeta v vasi, ki bosta rada sodelovala. Samo, toliko jim namigni, naj mene ne vključita. Izmisli si kaj, name pa računaj, ko bo pokalo.«

»Vidiš, to mi je pa všeč. Take imam rad: malo govori, veliko bi napravili. Za sebe. Janez, ti moram priznati: veliko govorim, ampak ko zgrabim, se tudi pozna. Ampak take, ki malo govori, imam rad. Da pridem sam bolj do besede,« se je tako samouščno zasmejal Gams, da je še Dančija posilil smeh. »Praviš pa, da bi bilo treba nekaj policistov počiti, drugače nam ljudje ne bodo kaj prida verjeli.«

»Nekaj mrtvih, pa boste videli, kako bo ljudi zgrabila želja, da bi bili zraven. Posebej mlade. Tiste, ki morajo v nemško vojsko, pa bi šli raje k vam.«

»Danči, nič ne bom rekel, ti že veš. Lahko delamo po tvoje, čeprav bi raje po Janezovo.«

Bolelo ga je izzivanje. Posebej, da je Gams tako odkrito potegnil z Janezom, ki je bil po srcu vojak. Ampak lahko Janezu, ki se ni bojeval. On pa je skušal kako nemočna je bila njihova četa. Res vsega enajst borcev, a ti so se hoteli bojevati; bili so pogumni, odločni, a kako se je vse končalo? In zdaj naj z Gamsom sama začneta in uspešno nadaljujeta, kar ni uspelo četi? Najprej upor, široko organizacijo, kot mu je naročal Dongo. Boji pa potlej, ko bodo prišle v kraje večje partizanske enote.

»Gams, če že tako ostro ločuješ,« je pomenljivo zategnil Danči, »potem ti morem povedati da bomo delali po moje. Tako kot menim, da je ta trenutek najbolje. Tudi vojskovali se bomo, pobijali Nemce. A prej moramo pridobiti več ljudi v partizane. Dva sekretarja so dobili, pa

nista poskušala z boji. Midva pa naj se nastavlja policistom?«

»Vidiš, v tem se ne razumeva. Midva bova policista le počila, nič drugega. Ne bova jih lovila, se preganjala za njima, vendar na vsake toliko časa je treba koga počiti, drugače to najino delo ne bo prida.«

Poprosil je Janeza, če bi se ob priložnosti oglašil v Mirjavi, obiskal mamo in ji rekel, če bi prišla na pogovor.

Mamo je Danči nestrno pričakoval. Ko pa jo je zagledal, kako hiti po kolovozu in se neprestano ozira med dreve, ga je zmogla ginjenost. Moral jo je pustiti mimo, da se je zbral. Potlej je zaklical. Mama se je zasuknila in ga gledala. Prihajal je k njej. Ni vedel, če mu bo stekla nasproti. Mama je kot otrpla stala na kolovozu. Polile so jo solze in to jo je navdalo z zadregom.

»To ni nič,« je drhtavo rekla in živčno mahala z roko, kot bi želela odgnati izdajalske solze. »Dolgo se nisva videla.«

Planila sta si v objem. Kako minuto sta bila tako objeta, ko se je začela mama izvijati. Proučevala je njegov obraz.

»Nekam starejši, bolj zresnjen si videti,« je rekla. Oči so ji srečno sijale. »Bil si ranjen in potlej pri nekem kmetu, ne,« je rekla in bahavo našobila usta.

»Take novice pa zveš v trgovini. Čudni ljudje, kaj?«

Mama ni mogla skriti osuplosti. Bila je užaljena, da je tako hitro razkril novico s katero ga je želela presenetiti.

»Si mi ti poslal pisanje?«

»Neko dekle se je samo spomnilo. Ostel sem jo zaradi tega. Tebe bi lahko nadzorovali.«

»Saj me,« se je ponosno zasmejala mama. »Pogosto uganem, da mi sledijo. Bolj nesprediti so, ko vprašujejo po tebi. Danči, ni bilo to drobno dekle s kitami? Zelo drobno in živahno?« ga je skušala mama.

»Si videla, da ti potiska listek v torbo?«

»Ne, takrat nisem vedela. Ampak teden dni sem premišljala in se skušala natanko spomniti, kje sem hodila, kdo je bil v moji bližini. Ostalo je le dekle. Ne bi se spomnila, a pogledala sem proti njej in opazila, kako je strmela vame. Njo sem posumila. Edino to me je begalo, ker jo potlej nisem več srečala. Si bil pri njih, doma?«

Prikimal je in povabil mamo globlje v gozd. Sedla sta v mah in pripovedoval ji je, kako je bilo v partizanih. Prav stežka je mami priznal, da je edini od čete, ki je preživel. Ampak mama je to drugače sprejela. Trdila je, da bo zato najbrž preživel tudi vojno. Trdila je, da v nobeni vojni vsi ne padejo. In če so vsi drugi njegovi tovariši padli, bo on preživel. Zaslužil je to upanje mater. Opijemljejo se vseh razlogov, iz vsakega gradijo upanje, da bo sin preživel. Začel jo je vpraševati, kako je v Mirjavi, kako so razpoloženi ljudje, če morda ve, kdo bi hotel sodelovati z njim?

»Vedela sem za dva, a je prepozno,« je potrto zavzdihnila mama. »Slavko me je prosil, če imam zvezo s tabo, s partizani. Morala sem mu povedati, da nimam. Z Jocom sta odšla v nemško vojsko.«

»Slavko in Joco,« se je začudil Danči. Zalostno se je nakremžil. »Za oba bi prisegel, da ne bosta nikoli nemška vojaka.«

»Sta že,« je zavzdihnila mama. »Potem je v zadregi povesila pogled. Tudi naš Albert je dobil poziv. Kot slutim, bo šel v nemško vojsko.« Pričakuje ga je pogledala. »Naj mu namignem, da bi šel v partizane?«

(nadaljevanje)

— Nič ti ne zaleže. Zame se ne boj. A ti? Ko bi vsaj za Filipa poskrbela! je zarenčal bolj sebi kakor njej.

To jo je spet spravilo na noge. Ker ni odgovorila, je poskusil še enkrat:

— Prepreči nesrečo in izgini v gozd. Tam se boš osvobodila uničujočih misli, ki so ti jih zmešali. To bi rad. Laže mi bo... Ali boš?

Njegov glas je bil zdaj proseč in roteč. Globoko v oči ji je pogledal, a jih je odmaknila. Zadel je ob njeno omajano notranjost. Potem je le rekla:

— Poskusila bom. A ti glej, da se zmažeš. Ne sili tja, kjer ni rešitve.

Aleš še ni mogel verjeti v to rahlo oblubo, zato je poprijel:

— Zareci se, da boš!

— Če sem obljubila, bom pač poskusila. Ne sili tako!

Aleš je zamišljen utihnil. Ni ga prepričala, ne potolažila. Mora jo pripraviti, da bo stopila na trdnjšo pot. Napeto je premišljeval kako bi se je lotil, da je dekle že mislilo, da ji popušča.

V Alešu je divjal boj. Pred njegovimi očmi so zaplesali rdeči in višnjevi krogi. Sunkovito je vstal in premagal bolečine v nogah. Vrglo ga je tesno k Martini, ki tega ni pričakovala. Trdo jo je zgrabil za ramena, da je mislila, kako jo bo močno objel. Stisnila se je k njemu. Bližina njenega obraza mu je priklicala v spomin lepoto vseh svetlih trenutkov, ki sta jih preživela skupaj. In kot bi mu to vtilo v roke izredno moč, je stisnil njene roke tako, da jo je zabolet. Njegov obraz so posule drobne znojne kapljice, iz Martininih oči pa je zatrepetal strah. Njegov prijem je bil vse trši.

Lepe besede niso zalegle. Zdal ji je ukazovalno zagrozil:

— Pojdi in uredi s Filipom. Ne prikaži se več sem! Veš, kam moraš! Če še prideš, te uničim s temi svojimi rokami! Operi umazanijo!

Še bolj se je skrčil njegov prijem in iz oči mu je sijala divja jeza.

Gledala ga je prestrašeno in še bolj začudeno. Ni mogla razumeti nenadnega napada. Samo gledala ga je, iz ust pa ni mogla spraviti besede.

IVAN JAN

MRTVI NE LAŽEJO

80

Aleševa moč je bila vsa v rokah. Zdal jo je stisnil tako močno, da je kriknila. Ni se poskušala braniti, le objeti ga je hotela. Zabolet jo je, da je vzdihnila:

— Ne nori!

— Boš ali ne boš? ni odnehal Aleš ter sikal vanjo.

To je priklicalo stražarja, ki sta stala takoj za vrati. Skočila sta k razkačenemu Alešu in mu iztrgala dekle.

Aleš se je tedaj zavedel. Onemoglo se je sesedel na stol in zadihano opazoval Martino, ki se je boječe umikala k vratom.

Aleš se je žalostno nasmehnil.

Tedaj se je Martina spet vrgla k njemu in zajokala. A ni vedela zakaj. Zaradi strahu, nemoči ali zaradi sprostitev? Zaprepadena je bila nad Aleševim početjem, morda je spoznala, da je bilo vse poniževanje zaman.

Aleš pa jo je samo gledal in si podpiral glavo z rokami, ki jih je oprl na mizo. Nobene besede ni našel več.

Dekle je spregovorilo prvo:

— Aleš, ne delaš prav. Pomagati sem ti hotela!

Stražarja pa sta že dvignila Aleša in ga gnala proti vratom. Ko je bil že med podboji, je skočila za njim in kriknila:

— Aleš ne bodi tak!

Aleš pa se zdaj ni mogel niti ozreti. Bilo je prehudo. Če še kaj, samo še zaničevanje ji lahko pomaga. Zgrbil se je med stražarjema in odšel dalje po hodniku.

— Aleš! je še enkrat kriknila za njim.

Med stražarjema se je zgubil za ogrom, ne da bi se ozrl. Martina se je sedela za mizo kakor pogorelec...

Aleš je slonel v celici tako slaboten, kot bi doživel najhujše mučenje. Vmes je tiho stokal in si zdaj želel smrti, zdaj spet divjo moč, da bi z njo razbil vse zidove in obračunal s Filipom. Neznosna teža ga je pritiskala tudi zato, ker se je čutil krivega za toliko smrti...

Noč je bila dolga in mučna. Podaljševale so jo še hude sanje. Vsi so preganjali vse, a nihče ni mogel bežati...

Nikoli se mu ni ponudila priložnost, da bi komu pošepnil ali karkoli povedal o Filipu. Nikoli na hodniku ni srečal nikogar. Za to so poskrbeli...

Šele prihodnji dan se je toliko umiril, da je skušal urediti misli. A tudi zdaj mu je neprenehoma kljuvalo po glavi, da je Martina zašla v umazane vode.

In v uniformi?

Kakor bi ga nalašč dražila in poniževala pred gestapovci. Ni si mogel razložiti, da je bil tako slab učitelj, še manj pa, da se lahko ljubezen, o kateri je govorila, lahko kaže v tako čudni obliki. Kdo ve, kaj je storil Werner? ga je razjedala nemoč. In čimbolj se je trudil, da bi si jo izbral iz glave, bolj ko jo je izganjal iz srca, bolj se je jezil nase. Zdal se bo gotovo spet začelo po starem. Čudno, da ga še niso razčetrtili?

Odgovor na to je bil že pripravljen: Moral je pred obersturmführerja!

ŠE MALO POLITIKE

Kot Jugoslavlani smo bili seveda tudi v osrčju glavnega mesta deležni naklonjenosti domačinov. Hitro smo začeli razgovor o Titu in Jugoslaviji in kajpak o nogometu, kar pomeni, o Džajdžu, Skoblarju, Čurkoviču in drugih asih. Njihove življenjepisne so bolj poznali kot mi. Zanimali so se, kako smo kaj z Izraelom, z Rusi, Amerikanci, in zadovoljni ugotovili, da smo kar pravih pogledov na odnose med državami; zataknilo se je le pri Španiji in Franku. Oni očitno nimajo nič proti tej deželi, oziroma Frankovi vladavini, ker mislijo, da je celo prijatelj, ki pomaga Arabcem. Takšen, za nas nerazumljiv odnos do frankističnega režima, smo opazili tudi pri gledanju televizijskih poročil, ki so mimogrede, zelo suhoparna in brez zadostnih filmskih prilog. Prav v tem času so bile v Španiji ogorčene demonstracije, tako da je bilo nekaj baskovskih delavcev celo mrtvih, tunizijska televizija pa je kazala vladni kabinet, kjer ministri razpravljajo o gospodarskih zadevah Španije, nato pa se odlomke iz dokumentarnega filma o bikoborbah v Madridu. Niti besede o upornem vduhu, ki je zajelo celo baskovsko pokrajino.

Ko že govorim o TV programu, naj bo, v tolažbo našim zahtevnim gledalcem, povedano, da bi se v Tuniziji krepko dolgočasil ob ekranih, kajti cele ure monotonega petja in guslanja ter kopica naivnih domačih melodram bi najbrž spravile ob živce še tako potrpežljivega gledalca.

SOŽITJE Z ŽIDI

Nasploh pa so Tunizijci dokaj liberalni in strpni do vseh političnih zadev; najbolj od vseh Arabcev, čeprav so močno in odločno pritrženi neuvrčenosti. Takšen vtis človek dobi, ko se pogovarja s kolikor toliko razgledanim domačinom. Dokaz, da je res tako, je tudi stališče Tunizije v izraelsko-egiptovskem spopadu leta 1967. V Tunisu in v sosednjih predmestjih živi še danes popolnoma nemoteno močna židovska kolonija, ki ima sinagoge, trgovske lokale in drugo imetje.

20

OKTOBER V TUNIZIJI

Če bodo Tunizijci še v naprej tako korektno ravnali z gosti, ne bo dolgo, da bodo vodilna turistična dežela v Sredozemlju. Od zgornjega portirja smo zvedeli, da uslužbenci hotela niso kdove kako dobro plačani. Njihov zaslužek za možko osebe je znaša mesečno okoli 130.000 naših starih dinarjev, za ženske, ki so pretežno sobarice in pomožne osebe v kuhinji, pa komaj 80.000 din. Najbolje so nagrajeni državni uslužbenci v raznih vladnih uradih, ki v poprečju dosežejo komaj nekaj nad 200.000 din, starih seveda. Tudi vratar nam je potrdil, da je kljub prizadevanjem vlade in predsednika Burgibe, ki ga ima baje strašno rad, v deželi veliko nezaposlenih in razmeroma težko življenje. Dosti je še nepismenih, kljub napredni šolski reformi, ki obvezuje starše, da morajo šolati tudi ženske otroke, poleg tega pa je osnovno šolstvo brezplačno. To obveznost pa na podeželju izpolnjuje komaj deset odstotkov državljanov. Mnogo bolje je v mestih, kjer je tudi veliko srednješolcev in študentov, ki so deloma tudi stipendirani.

UTRIP SODOBNE PRESTOLNICE

Ker se je čas krepko nagibal proti popoldnevu, smo se hitro spet odpeljali v Tunis. Tokrat nas je pot vodila v novi del prestolnice, ki šteje nekaj nad 700.000 prebivalcev. Na ogromnem parkirišču, blizu novega reprezentančnega hotela Lac (jezero), ki je s svojimi virtuoznimi elementi podoben desetnadstropni

piramidi, z vrhom obrnjeni navzdol, smo izstopili in se vsak zase podali v središče mesta.

Imeli smo srečo, da smo se znašli na začetku prostrane in najlepše Avenije Habiba Burgibe. Ta, skoraj 100 metrov široka magistralna cesta, ki jo z obeh strani obdajajo mogočne palače, z marmornatimi pročelji in širokimi pločniki za pešce, se v ravni črti vleče od obale do obzidja Medine, kjer se končuje pri Pariških vratih. Sredi avenije je štirivrstni dvoredov košatih dreves, ob katerih so z vsake strani enosmerne, široke ceste, v sredini pa sprehajališče. Tisti, ki so bili že v Parizu, so trdili, da ni dosti razlike med Elizejskimi poljanami in to avenijo. To smo tudi hitro pritrčili, ko smo se začeli prerivati med množico meščanov ob oglašujočem brnenju avtomobilskega prometa. Za naše sopotnice so bile moderne prodajalne in butike, zlasti pa drogerije, z izborom najbolj priznanih francoskih parfumov in kozmetike, prava vaba, ki se je ni mogla izogniti skoraj nobena. Moški smo kajpak najbolj siliili v kavarne in za mizice na pločnikih, kjer zlepa ni dobiti praznega sedeža. Večini se je vendar posrečilo priboriti prostor, odkoder smo pasli oči po elegantnih in brhkih dekletih in ženah, ki se po oblačenju in obnašanju v ničemer ne razlikujejo od meščank evropskih metropol. Morda so še bolj graciozne in ženstvene. Za njimi nič ne zaostajajo tudi lepo oblečeni fantje, med katerimi niso izjema tudi zakrknjeni hipiji, pa tu in tam tudi kakšen pravi Arabec v svoji beli nošnji. Žensk v svojih belih ogrinjalih, saksarijih, ali živobarvnih, volnenih taktilih, skoraj ni na spregled. Te so v stari Medini, ali pa doma. Morda nekaj več tudi v sprednjih ulicah, kamor je nekaj naših tudi zataval. Radovedni kot smo bili, smo se pri ljubeznivih fantih, ki so z nami sreballi kokakolo in čaj, zanimali, zakaj imajo tunizijske žene na deželi, vse po vrsti, z rjavo barvo namazane podplate, kot bi bili premazani z jodovo tinkturo. Zvedeli smo, da je v navadi v tunizijskih družinah, da s posebno rastlinsko tekočino mažejo podplate vsem poročenim ženskam. Smejali smo se, misleč, da je vlada predpisala vsesplošno dezinfekcijo ubogim ženičkam, ki ponavadi tacajo bose, moški pa imajo opanke ali druga obuvala.

8

ŽELEZAR

PROGRAM DELA AKTIVA KOMUNISTOV DELAVCEV – NEPOSREDNIH PROIZVAJALCEV

V okviru občinske organizacije ZKS Jesenice zelo prizadevno deluje tudi aktiv komunistov delavcev-neposrednih proizvajalcev. V svojem programu dela do septembra prihodnjega leta predvidevajo, da bodo imeli najmanj šest sej, ki bodo praviloma v prvi polovici vsakega drugega meseca. Razen teh rednih in vnaprej programiranih sej pa se bo aktiv sestajal po potrebi tudi izredno – na zahtevo sekretarja aktiva ali občinskih in republiških organov ZK.

Na rednih sejah bodo poleg aktualnih nalog obravnavali tudi šest tem, katerih vsebino bodo najprej predstavili znani družbenopolitični delavci, nato pa bodo skupno kritično pregledali stanje v občini po teh vprašanjih. Snov prve teme, in sicer: kako sta v ustavi in zakonu o združenem delu opredeljena družbena samozastita in samoupravna delavska kontrola, bo predstavil Bine Kobentar. Naloge in delo samoupravnih interesnih skupnosti ter izkušnje na tem področju v občini

REORGANIZACIJA TURISTIČNEGA DRUŠTVA

Na seji turističnega društva Jesenice, ki je bila v četrtek, 16. decembra, so med drugim razpravljali in se dogovarjali o bodoči organiziranosti. Glede na določila zakona o društvih so menili, da plakatiranje, vzdrževanje desk za plakatiranje, klopi in podobno, ne sodi v njihovo področje dela. Da bi se resnično lahko posvetili turistični dejavnosti, zaradi česar društvo pravzaprav obstaja, so sklenili, da bodo oddelek za komunalne in gradbene zadeve SOB Jesenice zaprosili, da se za ta dela dobi pravega izvajalca. Za to delo bi bilo verjetno najbolj primerno komunalno podjetje KOVINAR.

Drug zelo pomemben sklep je bil, da se brez deleža pridružijo poslovni skupnosti za turizem, ki se ta čas oblikuje v jeseniški občini in bo imela svoj sedež v Kranjski gori. V zvezi s tem so bili mnenja, da je treba v sodelovanju z Viatorjem, Kompasom, hoteli in trgovskimi delovnimi organizacijami najti skupno rešitev za delovanje informacijske in druge turistične dejavnosti turističnega društva Jesenice. Lep primer takšnega sodelovanja je v Trzinu, kjer imata SAP Ljubljana in turistično društvo Trzin skupen prostor vsak za svojo, vendar zelo podobno in sorodno dejavnost.

B.

ASFALTIRALI SO PIONIRSKO ULICO

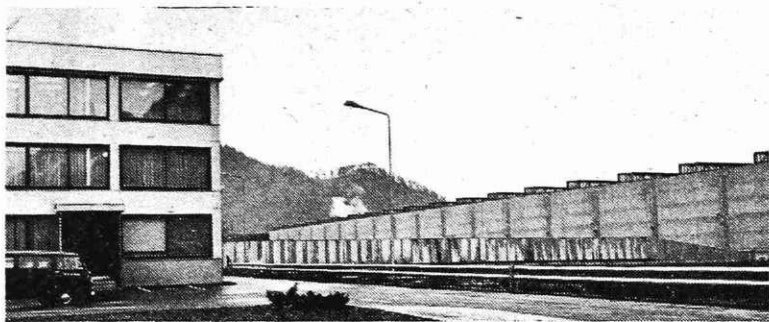
Skladno s srednjeročnim razvojnim programom in s programom krajevnih skupnosti Javornik-Koroška Bela so v novembru in decembru asphaltirali cestišče Pionirske ulice na Javorniku. Po predračunu komunalnega podjetja Kovinar znaša vrednost opravljenih del okrog 483.792 dinarjev. Ureditve in asfaltiranje Pionirske ulice na Javorniku sta bila dolgo vrsto let v obravnavi na zborih občanov. Še posebej v zadnjih dveh letih je bilo cestišče v skrajno slabem stanju in tudi nevarno, zlasti za starejše ljudi.

Komisija za gospodarska in komunalna vprašanja pri svetu krajevnih skupnosti Javornik-Koroška Bela je že pripravila program del za leto 1977. Najprej bodo upoštevali ulice, kjer je predvidena soudeležba SGP Projekt – TOZD Javornik in Vatrostalne – TOZD Jesenice. Na Koroški Beli naj bi nadaljevali s prizadevanji za ureditev naselja Janeza Šmida, kolikor bodo sodelovali tudi prebivalci sami in poleg krajevnih skupnosti še druge organizacije združenega dela.

Komisija za gospodarska in komunalna vprašanja ima v načrtu poleg urejanja navedenih cest še druga dela, ki pa jih bo lahko opravila le v primeru, če bo na voljo potreben denar.

Omenjena komisija v zadnjem času uspešno sodeluje pri izvedbi akcije »očistimo naše okolje«. V novembru so namestili v zgornjem delu Koroške Bele dva železna zaboja – kontejnerja. V programu te akcije, ki jo organizirajo skupaj z inšpekcijskimi službami občinske skupščine Jesenice, pa je v načrtu namestitev petih zabojev – kontejnerjev na Javorniku in še dveh dodatnih na Koroški Beli.

Jesenice bo predstavil Jože Resman. Delo samoupravne stanovanjske skupnosti in upravljanje s stanovanjskim fondom bo obravnaval Milan Mežnar. Vlogo in delovanje ZK v družbenopolitičnih organizacijah

O NOVEM ZAKONU IN O DELU V PRIHODNJE

V ponedeljek, 13. decembra, je bila razširjena seja sveta za spremljanje družbenega položaja žensk pri predsedstvu občinske konference SZDL Jesenice, na kateri so bili navzoči tudi člani izvršnega sveta za varstvo družine in odraslih, predstavniki strokovne službe skupnosti socialnega skrbstva ter predstavniki okrogne in občinskega sodišča. Razpravljali so o novem zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki prinaša mnogo novosti na to področje urejanja družinskih in zakonskih razmerij. Novost so predvsem predzakonske svetovalnice, ki jih bodo morale zagotoviti skupnosti socialnega skrbstva. Poleg tega pa so novosti tudi na področju sporazuma razveze zakonske zveze, na področju

in v temeljnih samoupravnih skupnostih bo predstavila Marija Zupančič-Vičar. Peto temo, in sicer: Sistem vzgoje ter izobraževanja bosta obravnavala Teodor Kreuzer in Bratko Škrli. Snov šeste teme Uveljavljanje delegatskega sistema pa bo podal Slavko Osredkar.

Člani aktiva bodo do področij in vprašanj, ki jih obsegajo navedene teme zavzeli svoja stališča in izoblikovali sklepe, ki jih bodo posredovali komiteju in občinski konferenci ZKS preko aktiva pa tudi osnovnim organizacijam ZK.

B.

določanja izvenzakonske skupnosti, odnosa med starši in otroki, dopusta je popolna posvojitve, novosti pa so tudi na področju rejništva.

Govorili so tudi o programu dela sveta v prihodnje, kjer je glavna naloga izvedba ankete, ki bo prikazala družbenoekonomski položaj jeseniške ženske, njeno prisotnost v samoupravnih organih in delegacijah ter njene možnosti za vključevanje v delegatski sistem. Med drugim imajo v programu tudi spremljanje štipendijske politike, usmerjenega izobraževanja, priprave na proslavo 8. marca, dneva žena, ter razpravo o zakonu o zdravstvenih ukrepih pri uresničevanju pravic do svobodnega odločanja o rojstvu otroka.

R.

V Dolini ...

NADALJEVALNI SEMINAR ZA ČLANE ZKS

Komite občinske konference ZKS Jesenice je za člane ZK, ki so uspešno zaključili uvajalni seminar, organiziral v času od 16. do 25. decembra nadaljevalni seminar. Seminar bo v prostorih gimnazije, in sicer ob četrtkih ter petkih od 15.30 do 19.30, ob sobotah pa od 8. do 13. ure.

Teme predavanj so programirane tako, da bodo vsi člani ZK v naslednjih letih obvladali teoretično in idejno politično vsa najbolj aktualna vprašanja izgradnje naše socialistične samoupravne družbe in si utrdili osnovna znanja iz temeljev marksizma.

SOCIALNO SKRBTSTVO PRED NOVIMI NALOGAMI

Dejavnost socialnega skrbstva v jeseniški občini je izredno razvejana. Novi zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki bo stopil v veljavo 1. januarja prihodnjega leta, pa daje skupnosti še nove naloge. Še posebno zahtevna naloga pa bo priprava zakonskih svetovalnic, ki naj bi začele delati leta 1980 in ki jih bo moral obiskati vsak zakonec pred sklenitvijo zakonske zveze.

Poleg tega pa dejavnost socialnega skrbstva posega tudi na druga področja, kot so: rejništvo, posvojitve, skrbništvo, priznavanje očetstva. V jeseniški občini je bilo v preteklem letu 113 nezakonskih rojstev, 20–30 primerov rejništva, na leto sta le ena do dve posvojitvi in še to le enostranski, redke pa so popolne posvojitve, to je, posvojitve popolnoma tujega otroka.

Seminarji bodo postali stalna oblika izobraževanja vseh članov ZK. Te seminarje bo komite občinske konference ZK organiziral v sodelovanju z delavsko univerzo Jesenice.

B.

IZVRŠNI SVET O REALIZACIJI PRORAČUNA

Na redni seji izvršnega sveta skupščine občine Jesenice, 15. decembra, so obravnavali pregled realizacije dohodkov proračuna jeseniške občine, nekaterih samoupravnih interesnih skupnosti ter skladov in računov v času od začetka leta do konca novembra letos.

Realizacija dohodkov proračuna jeseniške občine znaša nekaj nad 90 odstotkov, če pa upoštevamo še predvidena sredstva iz solidarnosti, je dohodek realiziran s skoraj 88 odstotki. Planirana realizacija v tem obdobju je nekaj nad 91 odstotki, vendar pa bo do konca leta prav gotovo dosežena 100 odstotna realizacija, za kar gre zasluga tudi prizadevanju davčne službe.

Med samoupravnimi interesnimi skupnostmi ima najboljšo realizacijo dohodkov od osebnih dohodkov raziskovalna skupnost, sledijo pa skupnost otroškega varstva, telesno kulturna skupnost Jesenice, izobraževalna skupnost, skupnost socialnega skrbstva ter kulturna skupnost Jesenice.

Samoprispevek, ki ga v jeseniški občini plačujejo za izgradnjo šolskega centra na Plavžu, pa je realiziran skoraj 91 odstotno. Delovni ljudje in občani so doslej vplačali 8 milijonov 236 tisoč dinarjev.

Na ločenih sejah zbora združenega dela, 15. decembra, zbora KS in družbenopolitičnega zbora OS, 14. decembra, so delegati obravnavali poročila o gibanju gospodarstva v devetih mesecih 1976 ter sprejeli odlok o gradnji zaklonišča, odlok o zamenjavanju, odlok o pripevku za uporabo mestnih zemljišč, odlok o kategorizaciji cest, odlok o obveznem prispevku za razširjeno reprodukcijo komunalnih objektov in naprav, odlok o merilih za ugotavljanje nove vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj, samoupravni sporazum o razdelitvi dela pristojbin, ki jih plačuje SOZD ALPETOUR za motorna cestna vozila, ter sklep o odstopu obračunskega obdobja prometnega davka na alkoholne pijače v 1976. letu TOZD, ki jih je v Bohinju prizadejal letošnji potres.

Na 68. seji izvršnega sveta OS, 14. decembra, so obravnavali osnutek resolucije o izvajanju družbenega plana SRS za 1977. leto, predlog smernic družbeno ekonomskega razvoja občine Radovljica za 1977. leto, poročilo inšpekcijske službe o črni gradnji, srednjeročni načrt šolskega centra Radovljica, predlog odloka o začasnem financiranju proračuna občine za prvo tromesečje 1977, poročilo o gibanju proračunskih dohodkov in izdatkov za razdobje od januarja do 31. novembra 1976, osnutek rebalansa občine za 1976. leto, dogovor o sofinanciranju izgradnje cest-obvoznice v Radovljici in na Bledu, poročilo iniciativnega odbora za gradnjo triglavskih žičnic in predlog za soglasje k investicijam Almir, Plamena, gozdarsko kmetijske zadruge Srednja vas, Verige, SGP Gorenje in lekarne Radovljica.

Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozastito SO Radovljica je na 28. seji, 8. decembra, soglasal s predlogom samoupravnega sporazuma o financiranju programov ljudske obrambe za 1977. leto. Na seji je bil sprejet sklep o določitvi naselij kjer se bodo gradila zaklonišča, kadrovske predloge sestave novega sveta za LO, varnost in družbeno samozastito ter sklep o podelitvi letošnjih plaket ljudske obrambe. Spregovorili so tudi o štipendiranju kadrov ljudske obrambe in o razširjenosti revije Naša obramba.

Na 4. seji koordinacijskega odbora za urejanje odnosov med samoupravnimi družbo in verskimi skupnostmi pri OK SZDL so sklenili, da bodo vsakoletni posveti z duhovniki radovljiske občine sklicali v torek, 28. decembra, ob 10. uri v mali sejni dvorani občinske skupščine. Beseda bo tekla o aktualnih vprašanjih medsebojnih odnosov in tekočih zadevah.

V torek, 14. decembra, je bila v Radovljici ustanovna seja skupščine občinske skupnosti za varstvo pred požarom, ki jo sestavlja 60 delegatov – od teh 22 iz TOZD, 10 iz KS, 20 iz gasilskih organizacij, 2 iz skupščine in občinskih DPO, 4 iz SIS in po eden iz kmetijskih združenj in združenja obrtnikov. Po poročilu predsednika iniciativnega odbora Viktorja Pogacarja so izvolili organe skupnosti, sprejeli statut, poslovnik, sklep o pristopu k požarni skupnosti SRS, program dela in finančni načrt za 1977. leto, ki znaša 2.796.744 din.

Na osrednji občinski proslavi praznika JLA, ki je bila v ponedeljek, 20. decembra v festivalni dvorani na Bledu so prejeli priznanja za zasluge na področju ljudske obrambe plakete ljudske obrambe občinske skupščine Radovljica za 1976. leto: garnizija »LA Bohinjska Bela, kolektiv knjigovodnice in tiskarne Radovljica, odbor za LO in družbeno samozastito KS Podnart, Štefka Kemperle iz KS Srednja vas v Bohinju in Stanko Habjan iz KS Kropa.

V smernicah družbenopolitičnega razvoja radovljiske občine za 1977. leto, ki so jih obravnavali zbori občinske skupščine 14. in 15. decembra je v industriji predvideno več pomembnih investicijskih naložb v osnovna sredstva, ki bodo znašale okoli 97.600.000 din. Z lastnimi sredstvi bodo krili 40 % vseh investicij, ostalo pa s krediti.

Tudi ob letošnjem prazniku JLA so vojski garnizije Bohinjska Bela v sodelovanju z OK ZSMS Radovljica organizirali okoli 40 skupnih športnih srečanj. V decembru so obiskali tovarne Elan Begunje, Plamen Kropa, Verigo Lesce in Vezine Bled, kjer so jim gostitelji razkazali proizvodne obrate in jih seznanili s samoupravljanjem in proizvodnimi programi. O zgodovini in vlogi JLA so rezervni in aktivni vojski starejši pripovedovali učencem vseh večjih šol v občini.

V 1976. letu so upravni organi občinske skupščine izdali po zazidalnem načrtu Pokljuka-Gorenje 12 lokacijskih dovoljenj za počitniške hišice, na Zatniku 22, na Strazi – Bled 2, na Taležu 24, na Polju 1. V tem času je bilo izdanih 16 odločb o odstranitvi počitniških hišic, 3 sklepi o dovolitvi izvršbe, 3 odločbe o možni legalizaciji objekta, namenjenega kmetijski dejavnosti, 1 odločba za popravila zunanega videza objekta, ustavljen pa je 1 postopek.

V srednjeročnem načrtu GG Bled planira, da bo v petih letih zgradilo na svojem delovnem območju v zasebnih in družbenih gozdovih okoli 24 km novih cest letno, ali skupaj 120 km. Ceste bodo gradili, kjer bo sečnja lesa največja in kjer so gozdovi najmanj dostopni za prevoz lesa.

Stanovanjska skupnost Radovljica v srednjeročnem obdobju do 1980. leta načrtuje izgradnjo 724 družbenih in 310 zasebnih stanovanj, izgradnjo doma starostnikov v Radovljici, obnovo objektov, ki jih je prizadel letošnji potres v Bohinju, in pomoč potresnem območju v Posočju. Po novem samoupravnem sporazumu bodo za stanovanjski gradnjo v tem obdobju izločali 6,5 % sredstev iz bruto OD zaposlenih. Razen za nakup, bodo sredstva namenili tudi za nove investicije.

Na območju TOZD Kooperacija Radovljica, v sklopu KŽK Kranj, so imeli kmetovalci 1972. leta 25, letos pa že 132 traktorjev, v istem obdobju je naraslo število molznih strojev od 20 na 46, pobiralnikov od 10 na 45, trosilnikov za gnoj od 18 na 43 in motornih kosilnic od 80 na 345. V tem času so zgradili 25 stolpnih silosov nad 50 kv. m in 30 dosevalnih naprav za krmno. Število krav molznic je od 1971. leta zmanjšano sicer za 6 %, vendar pa je narasla mlečnost za 32 %.

Uredništvo revije Mladina iz Ljubljane je v sodelovanju z OO ZSMS Bled in prostorih mladinskega kluba na Bledu prejšnji petek, 10. decembra, pripravilo ustni časopis za mlade aktiviste in predstavnike družbenopolitičnih organizacij. Osrednja tema pogovora je bilo vključevanje mladih v idejno politično, kulturno, športno in drugo dejavnost v radovljiski občini.

V soboto, 11. decembra, je komorni zbor KUD Stane Žagar iz Kroke v okviru dolgoletnega prijateljskega sodelovanja s slovenskim prosvetnim društvom Radiše na Koroškem priredil celovečerni koncert v tej slovenski vasi. Radišani so do zadnjega napolnili dvorano in navdušeno pozdravili kropske pevce. Domačinom so gostje iz Kroke podarili električno stensko uro-izdelek tovarne Iskra Lipnica, tere zbirko katalogov o muzejih radovljiske občine.

V šolskem centru Radovljica, ki ima v svojem sestavu pedagoško gimnazijo, ekonomsko srednjo šolo, poklicno kovinarsko šolo ter gostinsko šolo na Bledu, opravlja izobraževalno delo 32 učiteljev, od katerih je 16 stalnih, 4, ki delajo določen čas, in 12 v civilno pravem razmerju. V okviru šolskega centra so tudi oddelki za odrasle (šola za izdelovalce vijakov, tečaj za polkvalifikacijo gostinskih delavcev in šola za kuharje in natakarje).

Na 8. seji komisije za kulturo pri občinskem svetu ZSS Radovljica, 21. decembra, so obravnavali in ocenili potek in uresničevanje kulturne akcije za delovne kolektive v 1976. letu. Ugotovili so, da je navzlic precejšnjim podražitvam, zlasti gostovanj poklenih gledališč in ansamblov, program v celoti realiziran, preseženo pa je število razstav in drugih prireditve. Na seji so sprejeli program kulturne akcije za 1977. leto, ki predvideva 44 gledaliških predstav, 5 koncertov, 6 likovnih razstav, 2 literarna večera in 3 prireditve za delavce iz drugih republik.

Od 10. do 20. decembra je bila v festivalni dvorani na Bledu razstava fotografij in diapozitivov foto kluba RKUD Sloboda Vis Varazdin, ki so jo pripravili v počastitev 10-letnega sodelovanja z ZKPO Radovljica člani foto kino kluba Radovljica. 11 avtorjev je razstavilo 40 uspešnih črnbelih fotografij, štirje pa 103 najbolj uspele barvne diapozitive. Novembra so radovljiski fotomaterji razstavljali v Varazdinu.

Od 16. decembra do 3. januarja razstavlja v Sivčevi hiši v Radovljici slikar in grafik Ivan Pessi iz Bakra. Doslej je razstavljal v več krajih ožje in širše domovine, v Opatiji pa je njegovo razstavo posnela tudi RTV Zagreb. Njegove slike predstavljajo pejzaže iz Avstralije, hrvaškega Primorja in Kroke, odlikujejo pa se z značilnim zlatim koloritom pri polni dnevni svetlobi.

V počastitev 30-letnice foto-kino zveze in ljudske tehnike Slovenije je na 20. gorenjski razstavi fotografije v Kranju strokovna žirija v začetku meseca prisodila I. nagrado za umetniško fotografijo Jaku Gnilšku in II. nagrado Adiju Finku iz foto kino kluba Radovljica.

Ob zaključku športnih tekmovanj telesnokulturnih, sindikalnih in šolskih moštev v 1976. letu sta telesnokulturna skupnost in občinski svet ZSS Radovljica v soboto, 18. decembra, v festivalni dvorani na Bledu organizirala slavnostno prireditev. Ob tej priložnosti so podelili pokale in diplome najboljšim športnikom, telesnokulturnim in sindikalnim organizacijam ter šolskim športnim društvom za uspehe na letošnjih tekmovanjih in delavskih igrah.

Po podatkih komisije za šport in rekreacijo pri občinskem svetu ZSS Radovljica je v 1976. letu na občinskih sindikalnih prvenstvih v 10 športnih panogah nastopilo 1918 tekmovalcev iz 96 OO sindikata. V smučanju je tekmovalo 452 žensk in moških iz 71 OOS, v šahu 48 iz 27 OOS, v malem nogometu 160 igralcev iz 32 OOS, v streljanju z zračno puško 138 strelcev iz 28 OOS, v plavanju 123 iz 42 OOS, na avto rallyju 100 voznikov iz 25 OOS, v namiznem tenisu 53 igralcev iz 25 OOS, v balinanju 48 iz 15 OOS, v odbojki 112 iz 24 OOS in v kegljanju 688 nastopajočih iz 73 OOS. Najuspešnejši v vseh panogah so bili tekmovalci Iskre Otoče, pred Elanom Begunje in Verigo Lesce.

CESTE DO LETA 1980 V RADOVLJIŠKI OBČINI

V radovljiški občini bodo v okviru srednjeročnega načrta za izgradnjo cestnega omrežja vložena do leta 1980 mnogo večja sredstva kot so bila vložena v času od leta 1970 do 1975.

Prihodnje leto je namenjenih milijon 300.000 dinarjev za modernizacijo ceste od Fortune proti Kočni. Pričakovati je mogoče, da bo za ta denar položena asfaltirana plast do Poljan. Iz jeseniške strani pa bodo prihodnje leto na tej cesti opravljena šele začetna dela, več denarja pa je namenjenega za to cesto od Blejske Dobrave proti Kočni v letu 1978. V tem letu naj bi bila cesta v celoti rekonstruirana in asfaltirana, seveda če bodo načrtovana sredstva zadostovala.

Razen tega pa bodo v prihodnjem letu opravljena obsežna dela še na treh regionalnih cestah v radovljiški občini. Med Bohinjsko Bistrico in Bohinjskim jezerom bodo opravljena obsežna rekonstrukcijska dela, ki bodo veljala 10 milijonov 200.000 dinarjev. Za 8 milijonov dinarjev del bo opravljen na cesti Krnica - Mrzli Studenec, kar pomeni, da bo delno rekonstruirana in asfaltirana cesta med Zatrnikom in Mrzlim Studencem. Prav tako pa se bo približal asfalt Mrzlemu Studencu iz Bohinjske smeri, saj bodo opravili za milijon 200.000 dinarjev del na odseku med Bitnjami in Jereko, kar pomeni, da bo asfaltiran cestni odsek, s katerim bo sklenjena modernizacija ceste iz Spodnje v Zgornjo Bohinjsko dolino.

V letu 1978 pa bodo opravljena obsežna rekonstrukcijska dela med Bledom in Sotesko. Ta dela bodo veljala 13 milijonov dinarjev. Pet milijonov dinarjev pa je namenjenih za asfaltiranje ceste od Mrzlega Studenca proti Rudnemu Polju, razen tega pa bodo opravljena modernizacijska dela tudi na cesti pod Gorami iz Begunj proti Trziču. Za ta dela je namenjenih 8 milijonov 200.000 dinarjev.

V letu 1979, predzadnjem letu srednjeročnega načrta, bo vloženih skoraj 6 milijonov dinarjev za preostala dela na cesti med Bohinjsko Bistrico in Bohinjskim jezerom in za dela med Svetim Jezerom in Savico. Prav tako se bodo nadaljevala dela pri modernizaciji ceste skozi Zgornjo Bohinjsko dolino. Tudi za ta dela je namenjenih skoraj 6 milijonov dinarjev. Za dobrih 7 milijonov dinarjev pa bodo opravljena modernizacijska dela na cesti med Kropo in Podnartom. V 1980. letu, ko se bo

srednjeročni načrt izgradnje cestnega omrežja iztekla, bodo zaključena dela na cesti Bled - Gorje in Bohinjska Bistrica - Bohinjsko jezero, razen tega pa bo to leto v celoti rekonstruirana cesta Lesce - Bled, za kar je namenjenih 13 milijonov dinarjev. To leto je namenjenih tudi 2 milijona dinarjev za modernizacijo ceste Begunje - Žirovnica do občinske meje. Ker je tudi v načrtu za jeseniško občino leta 1978 dobrih 5 milijonov dinarjev za modernizacijo te ceste, je pričakovati, da bodo na njej opravljena obsežna rekonstrukcijska in modernizacijska dela.

Skupno bo po predvidevanjih srednjeročnega načrta za razvoj cestnega omrežja v Sloveniji med letom 1975 in 1980 vloženi v modernizacijo cest na prostoru radovljiške občine 99 milijonov 200.000 dinarjev, kar je trikrat več kot je bilo v prejšnjem srednjeročnem načrtu. Ker bodo vsa ta sredstva vložena v regionalno cestno omrežje, je pričakovati v prihodnjih letih na cestah v radovljiški občini obsežna gradbeno dela, ki bodo seveda spremljana tudi z nekaj slabše volje pri voznikih, posledica pa bo skoraj v celoti modernizirano regionalno cestno omrežje. Ostalo bo le malo belih cest, na mnogih cestah pa bo znatno izboljšana tudi varnost prometa. V primerjavi s sredstvi v jeseniški občini, ki so nominalno enkrat nižja, precej več kot polovica pa bo porabljena za magistralno cesto, je srednjeročni načrt odmeril regionalnim cestam v radovljiški občini skoraj petkrat toliko sredstev. Seveda pa ima radovljiška občina mnogo več regionalnih cest kot jeseniška.

Glede na dober vpis posojila za ceste in če bodo urejene tudi vse tiste sistemske rešitve, ki naj zagotovijo razvoju cestnega omrežja ustreznost sredstev, je mogoče pričakovati, da bo srednjeročni načrt v celoti izpolnjen in bodo vsa dela na cestah v radovljiški občini opravljena. Če pa sredstva v republiki ne bodo v celoti realizirana, se bodo nemara nekatera dela zavlekla tudi v leto 1981, vendar pa bodo opravljena, ker se vsa neizvršena dela iz prejšnjih načrtov prenašajo na prioriteto mesto v vsakem nadaljnjem načrtu.

Z.

KOMUNISTI O DELU SIS ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

V četrtek, 9. decembra, so se člani ZK, ki delujejo kot delegati v skupščini samoupravne interesne skupnosti zdravstvenega varstva, zbrali na svoji prvi seji, z namenom, da bi osnovali aktiv za hitrejšo uresničevanje ustavnih družbenoekonomskih odnosov v zdravstvu. Za sekretarja aktiva so izvolili Franca Lebana, za njegovo namestnico pa je bila izvoljena tovarišica Draga Rabič.

Na sestanku so razpravljali, oziroma poskušali napraviti čim bolj realno oceno preteklega dela samoupravne interesne skupnosti zdravstvenega varstva, oceno dela obeh zborov skupščine. Pri tem so se držali načela, da ima vsaka ocena dva bistvena namena, to je, da poudari dobre stvari in kritično prikaže pomanjkljivosti, seveda z namenom, da se pomanjkljivosti čimprej odpravijo.

Splošna ugotovitev za delo samoupravne interesne skupnosti za zdravstveno varstvo je bila, da oba zbora skupščine, tako zbor uporabnikov kakor zbor izvajalcev, aktivno sodelujeta na sejah skupščine. Uspešnost dela pa se kaže tudi v doseganju zelo dobrih rezultatov pri izvajanju stabilizacijskih ukrepov. Uspehi se kažejo že v finančnih poročilih za devet mesecev letošnjega leta.

Med pomanjkljivosti pa vsekakor moramo šteti to, da se delegati zbora uporabnikov premalo sestajajo s svojimi volilci, zato na sejah skupščine izražajo v glavnem le mnenja delegacije ali pa svoja osebna mnenja. To pomanjkljivost bo potrebno skupno s TOZD in socialistično zvezo delovnih ljudi čimprej odpraviti. Pri tem je opaziti, da so delegati zbora izvajalcev na posamezne točke dnevnega reda skupščine veliko bolj pripravljeni, in je videti, da so obravnavana vprašanja reševali v svojih kolektivih in na osnovi razprav tudi prišli na skupščino z mnenjem širšega kroga izvajalcev.

Pri nadaljnji oceni dosedanjega dela je bilo poudarjeno, da ne moremo še govoriti o svobodni menjavi dela, ker vse preveč še vplivajo državni mehanizmi na celotni razvoj. Celotna dejavnost zdrav-

stvenega varstva je vse preveč odvisna od količine zbranih finančnih sredstev, na osnovi predpisane prispevne stopnje, tako iz osebnega dohodka kakor iz dohodka TOZD. Dosedanje prispevne stopnje lahko samo kompenzirajo letne podražitve, nikakor pa ne zadoščajo za povečanje obsega zdravstvenega varstva. To nam dokazuje tudi dejstvo, da kljub vsakoletnim porostom dohodka SIS zdravstvenega varstva s finančnim planom načrtujemo vsakoletni primanjkljaj, le v redkih izjemah te skupnosti kažejo presežek.

Za koriščenje vseh dosežkov v medicini bo potrebno povečati prispevno stopnjo ali pa za posamezne dejavnosti uvesti povečan samoprispevek zavarovancev.

Aktiv je bil tudi mnenja, da lahko marsikaj dosežemo z boljšo organizacijo dela, s povečano preventivno zdravstveno službo, s povečano zdravstveno kulturo zavarovancev, z racionalnim koriščenjem zdravstvenih uslug, z zmanjševanjem vseh stroškov in končno tudi s smotnim združevanjem posameznih zdravstvenih ustanov v večje zdravstvene organizacije.

Kot stalna naloga aktiva Zveze komunistov pa je aktivno sodelovanje pri reševanju vseh tekočih problemov, zlasti pa pri uveljavljanju zakona o združenem delu, ob sprejemanju programov dela v zdravstvenih zavodih in seveda tudi na osnovi teh zagotoviti potrebna sredstva. Druga, nič manj važna naloga pa je stalno poglobljanje stikov delegat - baza, pa naj si bo to v TOZD, kakor tudi v krajevnih skupnostih. Delegati v samoupravni interesni skupnosti morajo izoblikovati posamezna stališča v bazi in potem tudi tam poročati o delu skupščine. Za uresničevanje tega pa bo potrebno iskati najbolj ustrezne oblike dela.

Stane Torkar

Veljko KOVAČEVIČ: **Kapelski kresovi**. Partizanska knjiga 1976. Ko vzameš to knjigo v roke, ti pade v oči znan obraz. To je obraz enega od dvojice partizanov, ki sedita sredi puste pokrajine: tistega, ki ima med nogami nahrbtnik, v naročju pa karabinko in ki svojemu tovarišu nekaj prav sugestivno dopoveduje. No, za poznavalca domačih filmov je to priljubljeni hrvaški igralec Boris Dvornik. Za vse druge... za vse druge pa je to **Dimnikar**, poznajo ga z malega zaslona, videli so ga v televizijski nadaljevalki, ki ima isto ime kot naša knjiga: **Kapelski kresovi**. Iz opreme je torej razvidno, da je slovenski izdajatelj verjetno botroval uspehu nadaljevanke, ta pa kajpak ne bi nikoli nastala, ko avtor ne bi bil napisal hrvaškega izvirnika.

Knjiga je posvečena »padlim tovarišem iz Primorsko-goranskega

Gledališče

SOBOTA, 25. decembra, PRAVLJICA O RDEČI KAPICI - lutkovna igrice ob 10. in 11. uri dopoldne - gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja; ob 17. in 19. uri Pavle Lužan: **TRIANGEL IN SALTO MORTALE** - groteski - skupni predstavi gledališča Pekarna Ljubljana in Prešernovega gledališča Kranj.

PONEDELJEK, 27. decembra, ob 16. uri Dragutin Dobričanin: BREZ DELA NI JELA - pravljica igrice - premiera,

ob 19.30 Tone Partljič: **O, NE, ŠČUKE PA NE** - komedija - za sindikat železarne Jesenice.

TOREK, 28. decembra, ob 16. uri Dragutin Dobričanin: BREZ DELA NI JELA - predstava za člane Ježkovega kluba Jugobanke, ob 18. uri D. Dobričanin: **BREZ DELA NI JELA**.

SREDA, 29. decembra, ob 16. uri D. Dobričanin: BREZ DELA NI JELA - predstava za krajevno skupnost Plavž.

ČETRTEK, 30. decembra, ob 16. uri D. Dobričanin: BREZ DELA NI JELA - predstava za Gorenjska oblačila Jesenice in za IZVEN, ob 18. uri D. Dobričanin: **BREZ DELA NI JELA**.

VABILO

Vabimo vse otroke v starosti od treh do šestih let z Blejske Dobrave, Lipc in Kočne, ki niso vključeni v vrtec, da nas obiščejo v zadnjem tednu starega leta. Vrtec bo za vse otroke vsak dan odprto od 9. do 13. ure. Organizirali bomo teden **DEDKA MRAZA**. To bo teden pravljic, iger in veselega pričakovanja. Dedek Mraz nas bo v vrtcu obiskal v sredo, 29. decembra.

Straši, pripeljite svoje otroke!

Vabijo cicibani in tovarišice VRTCA IVANKE KRNIČAR na Blejski Dobravi

JUGOBANKA

obvešča svoje najmlajše varčevalce in člane Ježkovega kluba, da si lahko dne 28. decembra, ob 16. uri popoldne v gledališču Tone Čufar na Jesenicah brezplačno ogledajo igrice:

BREZ DELA NI JELA!

Predstavo poklanja Ježek iz Jugobanke kot darilo dedka Mraza.

NOVOSTI NA POLICAH JESENISKE KNJIŽNICE

partizanskega odreda in Trinajste divizije... Veljko Kovačević je po rodu sicer Črnogorec, vendar se je vstaje udeležil na Hrvaškem, v hribovih, ki so zaledje Kvarnerja in Dalmacije. Poleg tega, da je bil član Glavnega štaba za Hrvaško, je bil komandant omenjenih dveh enot. Ne zgodi se pogosto, da bi se komandant tako oddolžil svojim borcec. Knjiga v tem oziru ne bi bila izjemna, ko bi šlo zgolj za zgodovinski prikaz bojev.

Znano je, da generali radi pišejo vojne spomine, čisto nekaj drugega pa je, če vojaški voditelj napiše roman, v katerem se z vsvo zavzetostjo pogloblja v značaje in usode navadnih borcev, od svojih tovarišev iz štaba, preko zdravnika v partizanski bolnišnici pa do Dimnikarja in Rusega, ki sta prava junaka teh zgodb. Knjiga v glavnem izžareva isti duh, ki ga poznamo iz nadaljevanke. Ustvarjalci nadaljevanke so imeli v knjižni nadevse hvaležno

predlogo. Iz nje so lahko dobili množico realističnih nadrobnosti, jasno predstavo o zgodovinskem ozadju, izvršno doživljeno značaje - in ne nazadnje pridih legendarnosti, ki pride zlasti do izraza v sklepnih poglavjih, ko dobimo občutek, da se je kruta resničnost vojne odmakne v Zgodovino. (Iz nadaljevanke vam je ostal morda v spominu prizor Dimnikarjeve smrti. Vendar to ni konec. Čisto na koncu knjige je prizor, v katerem Rusi ukazuje ujetim italijanskim generalom: Generali, naprejš!)

Pred leti so bili mnogi kulturni delavci prepričani, da televizija škoduje knjigi. Vendar se zdi, da si ta dva medija - TV in knjiga - nista tekmeča, ampak da, narobe, drug drugega podpirata in hranita. Upravičeno lahko domnevamo, da bo marsikdo od tistih, ki so z zanimanjem sledili Kapelskim kresovom na malih zaslonih, segel zdaj po knjigi.

Ob prvem snegu v decembru

NIČ VEČ SAMOVOLJNEGA SEKANJA NOVOLETNIH JELK

Gozdno gospodarstvo Bled obvešča vse prebivalce na področju občin Jesenice in Radovljica, da je izvršni svet SRS sprejel odlok o prevozu in prodaji noveletnih jelk, po katerem je prepovedano prevajati in prodajati noveletne jelke brez dokazila o njihovem izvoru. Potrdilo o izvoru izdaja Gozdno gospodarstvo Bled preko svojih temeljnih organizacij za gozdarstvo v Bohinju, na Pokljuki, Jesenicah in Radovljici.

Da se omogoči prebivalcem obeh občin Jesenice in Radovljice nakup noveletnih drevesc, bo od 17. decembra dalje organizirana prodaja v večjih naseljih in sicer na Jesenicah pri trgovskem podjetju Murka in v Radovljici ter na Bledu pri kmetijskih zadruham po vsakemu dostopnih cenah. Pri nakupu noveletne jelke mora vsakdo zahtevati potrdilo, ker služi kot dokaz o njenem izvoru.

V ostalih krajih naj se posamezniki ali organizacije povežejo s področno gozdarsko službo, katera bo vsakemu omogočila pridobitev noveletne jelke na zakonit način.

Opozarjamo, da bodo nadzor nad izvajanjem tega odloka izvajali organi za notranje zadeve ter organi tržne in gozdarske inšpekcije. Za prekršek po tem odloku je za posameznika predvidena kazen v znesku do 5.000.- din.

Gozdno gospodarstvo Bled

IZBRANA DELA TONETA ČUFARJA ZA DELAVCE ŽELEZARNE

V založbi kulturno umetniškega kluba pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice, so v zbirki Mala Čufarjeva knjižnica izšla izbrana dela Toneta Čufarja z obsežnim zapisom o njegovem delu in življenju v dveh knjigah.

STONE ČUFAR - IZBRANO DELO I in II

lahko naročite na spodnji naročilnici na uredništvu Železarja do 31. decembra 1976. V sporazumu s finančno-računskim sektorjem, bodo z vašim soglasjem od vaših osebnih dohodkov odtrgali mesečni obrok, kar bo razvidno tudi iz izplačilnega obrazca.

Izbrana dela Toneta Čufarja, pisatelja, pesnika, dramatika, publicista, revolucionarja in komuniste in nekdanjega delavca naše železarne, so izšla v dveh delih, skupaj na 650 straneh. V dveh delih je objavljeno njegovo življenje in delo, ki ga je po mnogih pričevanjih in dokumentih napisal književnik in literarni zgodovinar Emil Cesar, medtem, ko je njegova dela izbral Čufarjev prijatelj in najboljši poznavalec njegovih del, rojen Jesenčan, književnik Cvetko Zagorski. Knjigi sta vezani v rdeče umetno platno in tiskani na kakovostnem papirju ter zaščiteni v kartonskem ovitku.

Zaradi pomembne finančne podpore izdaje delovnega kolektiva železarne in kulturne skupnosti Jesenice, je cena obeh knjig izbranih del le 120,00 din, ki jih boste plačali v štirih zaporednih obrokih po 30,00 dinarjev, s pričetkom 15. januarja 1977.

TAKOJ Z ODDAJO NAROČILNICE NA UREDNIŠTVU ŽELEZARJA (nekdanja Kovačeva hiša nasproti glavne pisarne) **BOSTE LAHKO ŽE DVIGNILI KNJIGO.** To lahko s prinosom naročilnic opravi ena oseba za več delavcev skupaj.

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam Tone Čufar Izbrano delo I in II

Priimek in ime

obrat

TOZD

delavska številka

S to naročilnico dajem tudi soglasje, da se mi od osebnih dohodkov v štirih zaporednih obrokih odtrga po 30,00 din, to je do cene knjige 120,00 din.

Datum

Lastnoročni podpis

PO STEZAH PARTIZANSKE JELOVICE

Pod geslom PO STEZAH PRVIH PARTIZANOV, ob 35-letnici legendarne dražgoške bitke in ob 40-letnici prihoda našega tov. Tita na čelo KPJ - ZKJ ter njegove 85-letnice rojstva, se bomo te velike manifestacije med drugimi organizacijami udeležili tudi člani ZB NOV, v nedeljo, dne 9. januarja 1977. Pohod se bo izvajal iz raznih smeri, iz območja Jesenice sta primerni le dve:

1. Kondicijsko sposobni udeleženci za peturni pohod, se bodo odpeljali z vlakom z Jesenic ob 6.20 in se ob 7.15 zbrali na železniški postaji v Soteski. Od tu bo pohod preko zahodnega pobočja Jelovice na Rovtarico in naprej v Dražgoše, kjer bo ob 13. uri osrednja proslava pri novem spomeniku.

Po končani svečanosti bodo ti pohodniki šli peš ali na smučeh v Rudno, od koder bo organiziran avtobusni prevoz do Škofje Loke in dalje do Jesenic z lastnim plačilom. Pohod bo potekal pod vodstvom izurjenih planincev in članov GRS z Jesenic, katerih navodila bo treba dosledno upoštevati.

Tudi za udeležence pohoda Jesenice - Soteska - Rovtarica - Dražgoše je treba poslati prijavo OO ZB NOV Jesenice pisмено ali na tel. št. 81-643, zaradi rezervacije vlaka in zagotovitve nove spominske jubilejne značke, katero bo prejel vsak udeleženec pohoda.

2. Za člane ZB NOV in starejše udeležence predlagamo najlažjo varianto pohoda: Rudno - Dražgoše pod geslom Dražgoška bitka, ponos mladim. V Rudnem bo izpred gasilskagadoma ob 11. uri skupinski odhod v Dražgoše, kjer bo ob 13. uri osrednja svečanost pri novem spomeniku. Z Jesenic do Rudnega se bomo odpeljali z avtobusom ob 9. uri izpred občine Jesenice, ki bo do Vrbe ustavljal na vsaki avtobusni postaji. Cena avtobusnega prevoza v obe smeri je 40,00 din za vsakega udeleženca. Prevoz z avtobusom bomo organizirali samo v primeru, če bo dovolj prijaviteljev. Prijave sprejema OO ZB NOV Jesenice do 4. januarja 1977, s predplačilom 40 din za avtobusni prevoz.

Okrepčila na pohodu in hrano v Dražgošah (razen toplega čaja) si morajo udeleženci zagotoviti sami.

Vsi udeleženci morajo biti primerno oblečeni, glede na zimske razmere in pogoje pohoda. S seboj vzemite rezervno oblačilo in smučarske palice, posebno pohodniki pod točko 1.

Pohod bo ob vsakem vremenu in poskušajte zainteresirati čim večje število udeležencev za to veliko manifestacijo.

Prijave pošljite do navedenega datuma, ker zakasnelih ne bo mogoče upoštevati pri delitvi novih spominskih značk in pri rezervaciji.

Pod enakimi pogoji sprejema OO ZB NOV prijave tudi za udeležence pohoda iz ostalih organizacij.

Občinski odbor ZB NOV
Jesenice

PROGRAM PRAZNOVANJA NOVOLETNE JELKE

Letošnje novoletno praznovanje ima predvsem poudarek na kulturnih vrednotah, ob prizadevanju, da bi bil vsak otrok enako deležen radosti novoletnega praznovanja, ki se bo odvijalo po naslednjem razporedu:

NEDELJA, 26. decembra:

Ob 10. uri v KS Podmežaklja z lutkovno igrico Rdeča kapica, ki so jo pripravili člani lutkovnega krožka osnovne šole Prežihov Voranc. Prireditelj je namenjena vsem predšolskim otrokom na območju krajevnne skupnosti, v starosti od tretjega leta dalje.

Ob 14.30 bo v gostišču pri Belcjanu v Planini pod Golico prireditelj z lutkovno igrico Rdeča kapica in obdaritev predšolskih otrok KS Planina, od tretjega leta dalje.

Ob 15. uri prireditelj v kulturnem domu na Hrušici z igrico Ostržkove dogodivščine in obdaritvijo otrok, od tretjega leta dalje, in šolskih, do drugega razreda osnovne šole.

PONEDELJEK, 27. decembra:

Ob 15. uri na otroškem oddelku bolnice Jesenice lutkovna igrica Rdeča kapica in skupinska obdaritev otrok.

Ob 16. uri bo v domu Franceta Berglja ponovitev kulturnega programa iz bolnice s kolektivnimi obdaritvami.

Ob 17. uri spreved dedka Mrza s spremstvom na področju krajevnne skupnosti Plavž.

TOREK, 28. decembra:

Ob 9. uri bo dedek Mraz s spremstvom obiskal in obdaril predšolske otroke v VVU Angelce Očepke na Plavžu.

Ob 10. uri je predviden obisk z istim programom v podružničnem oddelku ustanove, v stolpnici (S-3).

Ob 14. uri bo v dvorani delavskega doma na Javorniku kino predstava za učence osnovne šole Zirovnica. Dedek Mraz jim poklanja kulturno darilo - ruski barvni film Siba in dve šolski torbi.

Ob 15.30 bo prikazan isti film učencem osnovne šole Koroška Bela.

Ob 15.30 bo v domu TVD Partizan Jesenice prireditelj za tiste predšolske otroke, od 3. leta dalje, ki ne obiskujejo VVU in prebivajo na področju KS Sava in Plavž. Program vsebuje lutkovno igrico Rdeča kapica in obdaritev dedka Mrza. Zaradi lažje kontrole morajo vsi otroci prineseti s seboj zdravstveno izkaznico.

Ob 17.30 interna prireditelj z obdaritvijo in lutkovno igrico Rdeča kapica v domu TVD Partizan Jesenice. Prireditelj je namenjena najmlajšim telovadcem.

SREDA, 29. decembra:

Ob 8.30 v VVU na Koroški Beli interna prireditelj z obdaritvijo vseh varovancev.

Ob 9. uri obisk dedka Mrza s spremstvom v VVU Julke Pibernik na Savi.

Ob 10. uri prireditelj v delavskem domu na Javorniku z igrico Nana pri vodnjaku želja in obdaritvijo učencev, od 3. r. osnovne šole Koroška Bela.

Ob 11. uri prireditelj z obdaritvijo vseh predšolskih otrok, od tretjega leta dalje, ki prebivajo na območju KS Blejska Dobrava. Prireditelj bo v tamkajšnji šoli.

Ob 12. uri kino predstava v Kranjski gori, kjer dedek Mraz poklanja šolskim učencem kulturno darilo - ruski barvni film Siba in dve šolski torbi.

Ob 14. uri si bodo isti film ogledali učenci osnovne šole Mojstrana v kino dvorani na Dovjem.

Ob 15.30 bo v bivši osnovni šoli v Ratečah prireditelj z dedkom Mrzom, ki bo obdaril vse predšolske otroke, od tretjega leta starosti, ki ne obiskujejo VVU. V programu bo sodelovala tudi mladina iz Rateč.

Ob 16. uri bo v gledališču Tone Cufar igrice Kdor ne dela, naj ne je za predšolske otroke VVU z Jesenic, ki jim jo za novoletno darilo poklanja KS Plavž.

Ob 17.30 spreved dedka Mrza s spremstvom po prometnejših predelih mesta.

Ob 18. uri bo dedek Mraz otvoril svečano prireditelj na ledu v Podmežaklju, kjer nastopajo najmlajši člani drsalnega kluba.

ČETRTEK, 30. DECEMBRA:

Ob 9. uri prihod dedka Mrza s spremstvom na osnovno šolo Tone Cufar, kjer bo v telovadnici po krajšem kulturnem programu obdaritev učencev, do 3. r.

Ob 10. uri obisk na posebni osnovni šoli z obdaritvijo učencev nižjih razredov.

Ob 11. uri bo dedek Mraz v telovadnici šole po krajšem programu obdaril tudi učence, do 3. r., osnovne šole Prežihov Voranc. V tem času si bodo učenci jeseniških šol, ki pridejo v poštev za obdaritev, izmenično ogledali ruski barvni film Siba in dve šolski torbi - darilo dedka Mrza.

Ob 9.30 bo v telovadnici osnovne šole Kranjska gora prireditelj za vse predšolske otroke KS, od tretjega leta, in šolske, do 3. razreda. Člani lutkovnega krožka bodo predvajali lutkovno igrico Činca Marina, nato bo obdaritev. Ob 13. uri pa bodo učenci višjih razredov zaključili novoletno praznovanje z veseljem rajanjem in srečelovom.

Ob 15. uri je v kino dvorani na Dovjem odrska prireditelj Čudežni korenček. Po predstavi bo dedek Mraz obdaril vse predšolske otroke KS Mojstrana in šolske, do 3. r.

Ob 15.30 je v delavskem domu na Javorniku igrice Trbuc in razbojnik za tiste predšolske otroke, od tretjega leta naprej, ki ne obiskujejo VVU. Po predstavi bo obdaritev. Zaradi kontrole naj otroci prinesejo s seboj zdravstvene izkaznice. Ponovitev igrice je ob 17.30, za učence višjih razredov osnovne šole Koroška Bela. Vabljeni tudi odrasli.

Ob 16. uri bo praznovanje v telovadnici osnovne šole Zirovnica, najprej bo na sporedu program šolskega krožka, nato lutkovna igrica Rdeča kapica, potem bo dedek Mraz obdaril vse otroke, od tretjega leta do 3. r. osnovne šole, ki prebivajo na območju KS Zirovnica.

Ob 18. uri bo dedek Mraz zaključil novoletno praznovanje s pohodom po Jesenicah, kjer se bo pred železniško postajo poslovil od občinstva.

Časovni potek novoletnih praznovanj in obhodov dedka Mrza bo sproti objavljen v lokalnem radiu Triglav, zato prosimo občane, da prisluhnejo posameznim oddajam.

Naša želja je, da bi dedek Mraz prinesel vsem otrokom in odraslim obilo veselja in novoletnega razpoloženja.

Koordinacijski odbor za praznovanje novoletne jelke se najlepše zahvaljuje vsem, ki so in ki se bodo prispevali sredstva v ta namen, ter želi vsem občanom obilo uspehov, notranjega zadovoljstva in sreče v novem letu 1977!

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru strojnih delavnic Jesenice se najlepše zahvaljujem za pozornost in denarno pomoč v času svoje daljše bolezenske odsotnosti.

Sodelavcem želim vse najboljše v novem letu 1977.

Dušan Brun

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 25. decembra, bo na Jesenicah od 15. do 19. ure odprta

SAMOPOSTREŽNA
TRGOVINA ROŽCA
na Plavžu, Titova 79.

V soboto, 25. decembra, od 15. do 19. ure in v nedeljo, 26. decembra, od 7. do 10.30 bo v Kranjski gori odprta trgovina

EMONA MARKET
Kranjska gora.

V Gozd Martuljku je odprta samopostrežna trgovina od 1. decembra 1976 dalje vsako soboto do 19. ure in vsako nedeljo od 7. do 10.30.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

ZAHVALA

Ob smrti naše sestre in tete

MILKE MARKELJ

se zahvaljujemo zdravniškemu osebju jeseniške bolnice, znancem za poklonjeno cvetje, sstanovalcem za venec in spremstvo na njeni zadnji poti. Pavlu Pogačniku za poslovilne besede in pevskemu zboru z Jesenic za žalostinke. Posebno zahvalo pa izrekamo sstanovalki Krivčevi za vso pomoč in skrb.

Še enkrat vsem iskrena hvala.

Sestre, nečaki in nečakinje

ZAHVALA

Ob bridki izgubi žene, mame in stare mame

MARIJE POTOČNIK

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za pomoč in ki so prišli, da bi jo spremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sodelavcem Sob Jesenice, zavarovalnice Sava, pekarni Žito Lesce in bivšim sodelavcem livarne za vence in ostalim darovalcem cvetja. Hvala tudi tistim, ki so nam ustno ali pisмено izrazili sožalje, ter na kak drug način počastili njen spomin.

Posebno smo dolžni zahvalo dr. Grošlju, za zdravljenje in pa za njegovo požrtvovalno lajšanje bolečin v poslednjih dneh. Prav posebno hvala tudi dr. Jurcovi.

Hvala govorniku za poslovilne besede, pevskemu zboru za žalostinke, zastavonošem in vsem, ki so v težkih dneh čutili z nami in nam pomagali.

ŽALUJOČI: mož Janez, hčerki Minca in Ivanka, sinovi Stan-ko, France in Gregor z družinami

ZAHVALA

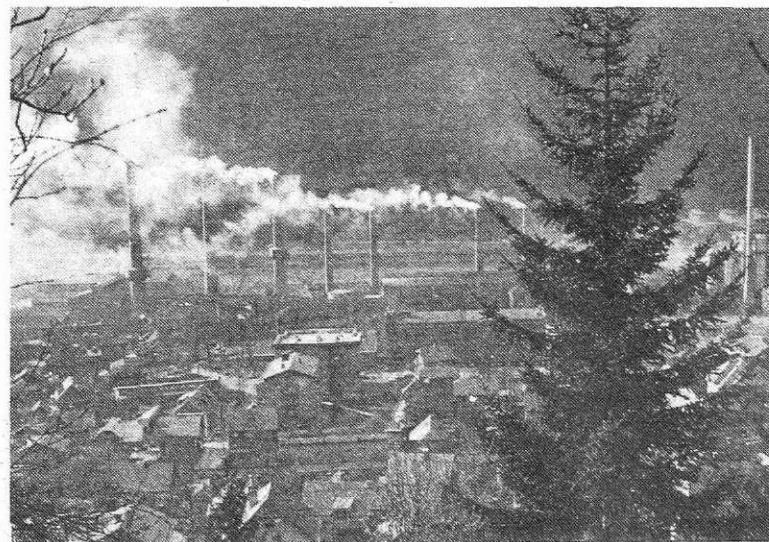
Ob smrti drage žene, mame, stare mame in sestre

MARIJE ŠIFRER

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste sočustvovali z nami, nam osebno ali pisмено izrazili sožalje, poklonili cvetje in vence ter jo spremili na njeni zadnji poti.

Posebej smo hvaležni dr. Grošlju, ki ji je lajšal bolečine in daljšal ure življenja. Hvala sosedu Jamrovu za humano pomoč v času najhujše bolezn.

Mož Franc, hčerka Francka, sin Edo

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

25. decembra jap. barvni risani film MACEK NA DIVJEM ZAHODU, režija Yasui Mori, ob 15. uri.
25. in 26. decembra zap. nem.-jug. CS barvni film WINNETOU I. del, režija Harald Reins, v gl. vlogi Pierre Brice, ob 17. in 19. uri.

27. in 28. decembra amer. barvni film MOŽ Z ZLATO PIŠTOLO, režija Guy Hamilton, v gl. vlogi Roger Moore, ob 17. in 19. uri.

29. decembra amer.-italij. barvni film PLAMEN IN PUŠČICA, režija Jacques Toornier, v gl. vlogi Burt Lancaster, ob 17. in 19. uri.

30. decembra zaprto!

31. decembra italij. barvni CS film BELI OČNJAK, režija Lucio Fulci, v gl. vlogi Franco Nero, ob 17. in 19. uri.

1. in 2. januarja zap. nem.-jug. CS barvni film WINNETOU - II. del, režija Harald Reins, v gl. vlogi Pierre Brice, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

25. in 26. decembra amer. barvni film MOŽ Z ZLATO PIŠTOLO, ob 18. in 20. uri.

27. in 28. decembra zap. nem.-jug. CS barvni film WINNETOU - II. del, ob 18. in 20. uri.
29. decembra zaprto!

30. decembra amer. barvni film PEKLENSKI POGON, ob 18. in 20. uri.

31. decembra amer.-italij. barvni film PLAMEN IN PUŠČICA, ob 18. in 20. uri.

1. in 2. januarja franc. barvni film BORSALINO IN KOMPANIJA, ob 18. in 20. uri.

Kino KRANJSKA GORA

25. decembra amer. barvni film ZALJUBLJENI BOLNIČAR, ob 20. uri.

26. decembra amer. barvni film BLIŠČ IN BEDA HOLLYWOODA, ob 20. uri.

29. decembra amer. barvni film MOŽ Z ZLATO PIŠTOLO, ob 20. uri.

1. januarja zap. nem.-jug. CS barv. film WINNETOU - I. del., ob 20. uri.

Kino DOVJE-MOJSTRANA

25. decembra italij. barvni film DOBRO JE TREBA LJUBITI, ob 19.30.

26. decembra amer. barvni film ZALJUBLJENI BOLNIČAR, ob 19.30.

1. januarja amer. barvni film MOŽ Z ZLATO PIŠTOLO, ob 19.30.

VATROSTALNA ZENICA - TOZD JESENICE

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. samostojni referent - priprava dela
2. delovodja

POGOJI:

pod 1: višja strokovna izobrazba metalurške ali gradbene smeri in 3 leta delovnih izkušenj
ali srednja strokovna izobrazba ustrezne smeri in 5 let delovnih izkušenj
pod 2: dokončana delovodska šola in 8 let delovnih izkušenj

Prijavo pošljite na naslov: Vatrostalna Zenica TOZD Jesenice, v roku 8 dni po objavi razglaš.

Informacije na telefon: 81-743 ali 725 - ŽJ.

OBJAVA PROSTIH DELOVNIH MEST

Odbor za medsebojna razmerja delavcev OZD ELIM Jesenice objavlja na podlagi 13. čl. samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev

več prostih delovnih mest:

1. VK ključavničarjev
2. KV ključavničarjev
3. PK ključavničarjev
4. NK delavcev

Pogoji za sprejem so sledeči:

- ad 1.) PŠ kovinarske stroke in tečaj z izpitom za VK ključavničarja
- ad 2.) PŠ kovinarske stroke
- ad 3.) OŠ in tečaj z izpitom za priučenega ključavničarja
- ad 4.) OŠ

Delovne izkušnje v kovinarski stroki zaželjene.

Za vsa navedena delovna mesta velja trimesečno poiskusno delo. Rok prijav je do zasedbe delovnih mest.

Prijave s potrebnimi dokazili o strokovnosti naj kandidati pošljejo na naslov: OZD ELIM Jesenice, kadrovski oddelek.

ZAHVALA

Ob prerani smrti

LUDVIKA TORKARJA

se zahvaljujemo vsem znancem in prijateljem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Se posebno se zahvaljujemo za cvetje in žalostinke ter poslovilne besede predstavnikom družbenopolitičnih organizacij, ZB NOV in SZDL KS Podmežaklja in govorniku Vatrostalne Zenica - TOZD Jesenice.

ŽALUJOČI: sestre Zalka in Ida, bratje Henrik, Jože in Franc z družinami

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru strojnega vzdrževanja se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč ob potresu, kateri mi je prizadejal veliko materialno škodo na hiši.

Še enkrat hvala za humanost.

Jože Stare

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru adjustaže bluming se najlepše zahvaljujem za dodeljeno darilo.

Anton Kralič

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem sodelavcem iz elektrodne obrata za denarno pomoč, namesto venca na grob ob smrti očeta.

Anica Platiša

ZAHVALA

Zahvaljujem se sindikatu martinarne za denarno pomoč, ki mi prav pride v dolgotrajni bolezni.

Sodelavcem želim srečno novo leto 1977.

Štefan Horvat

OPRAVIČILO

Opravičujem se Mihi Tolarju zaradi neutemeljene obdolžitve, ki sem jo izrekel na sestanku.

Enes Mahić

**GLAS
v vsako
gorenjsko hišo!**

REVIJA MOJSTROV V PODMEŽAKLJI

Veliki mednarodni železarski turnir, ki ga je HK Jesenice organiziral v počastitev 35-letnice JLA, je povsem upravičilo pričakovanja. Češkoslovaški prvotlač Zetor iz Brna, nekdanje moštvo ZKL Brno, lanskolletni prvak Poljske Baildon iz Katowice ter domači ekipi Olimpija in Jesenice, so prikazali zares hiter, razburljiv in kvaliteten hokej, ki bi ga radi čimvečkrat gledali. Po pričakovanjih so prvo mesto osvojili hokejisti iz Brna, ki so sicer v zadnjem srečanju imeli precej težav z razigranimi Poljaki, kljub temu pa so zbrali pet točk. Drugo mesto so osvojili Jeseničani s tremi točkami, kolikor jih je imela tudi Olimpija na tretjem mestu, vendar s slabšo razliko v golih. Na zadnjem, četrtem mestu pa so hokejisti Baildona, ki so si edino točko priborili pri v zadnjem srečanju proti zmagovalcu Zetorju (5:5).

Na turnirju so podelili tudi nekaj pokalov in priznanj posameznim igralcem. Za najboljšega strelca je proglašen Čada – Zetor, ki je dosegel sedem zadetkov, za najboljšega vratarja M. Žbontar – Jesenice, hokejsko podjetje Gorenjka pa je prispevalo posebno darilo za najboljšega hokejista domačega, jeseniškega moštva. Tričlanska komisija se je enoglasno odločila za napadalca Edija Hafnerja. Turnir je popolnoma uspel, vse tekme so bile zelo lepe, hiter in razburljiv, gledalci pa so lahko videli prav vse tisto, najlepše, kar nudi hokej na ledu.

Srečanja na turnirju so bila še ena resnejša preizkušnja reprezentantov pred odhodom na svetovno prvenstvo, kajti znano je, da tudi letos ne bodo imeli prav posebno obsežnih priprav. Prav reprezentantje pa so bili, tako pri Jesenicah kot tudi pri Olimpiji, med najboljšimi v svojih moštvi.

Ze prvi dan je prinesel odličen hokej. Najprej je Olimpija igrala zelo dobro proti favoritom, Zetorju iz Brna. Ljubljanci so celo vodili z 2:1, vendar so v nadaljevanju morali priznati premoč Čehoslovakov, kljub temu, da lahko njihovo igranje ocenimo kot zelo uspešno. Srečanje je Olimpija izgubila z 2:6. V drugem srečanju pa so Jeseničani po sijajni igri proti Baildonu zmagali z 8:4.

Res je, da pri Zetorju nista nastopila dva reprezentanta, nam dobro znana, vratar Dzurila ter Mahač, toda, kljub temu se je že po prvem dnevu videlo, da so Čehoslovaki najboljši. Tudi v vrstah Baildona so manjkali trije reprezentantje Poljske, kar je bila prehuda vrzel za hokejiste iz Katowice.

V soboto je Olimpija v hali Tivoli premagala Baildon s 6:2, Jeseničani pa so po odlični igri proti Zetorju klonili s 5:8.

Tudi v tem srečanju so igrali jeseniški hokejisti zelo dobro. Gostje so jih res povsem nadigrali v drugi tretjini, toda v prvi, se zlasti pa v zadnji, pa so bili Jeseničani skoraj povsem enakovredni. V zadnjih dvajsetih minutah pa so zapravili vrsto ugodnih priložnosti, da zatresejo mrežo. S tem seveda ne moremo zanikati večje uigranosti in hitrosti gostov iz Brna, toda z veliko borbenostjo so domačini povsem zadovoljili svoje zveste simpatizerje.

Zadnji dan je pravzaprav prinesel en odličen in en povprečen dvoboj. Odličen hokej smo gledali v dvoboju med Baildonom in Zetorjem. Poljaki so presenetljivo, toda povsem zaslužno vodili že s 4:0, nato pa še s 5:4, vendar so hokejisti iz Brna izenačili na 5:5. S tem rezultatom se je dvoboj tudi končal, čeprav so Poljaki imeli vrsto priložnosti, da bi povedli. To je še en dokaz, kako so v hokeju odločilni trenutno razpoloženje, borbenost in tudi slučaj.

Čeprav so mnogi v drugem dvoboju pričakovali zanesljivo zmago Jesenic proti Olimpiji, se je tekma povsem zaslužno končala z neodločenim rezultatom 4:4. Jeseničani so sicer povedli s 3:0, na kar so se Ljubljanci razigrali in tri minute pred koncem izenačili rezultat na 4:4. Tekma je bila precej enakovredna, oba vratarja pa sta se izkazala, kajti imela sta polne roke dela. Jeseničani bi lahko v zadnjih minutah srečanje tudi izgubili, kajti Ljubljanci so imeli nekaj zrelih priložnosti, pa jih je odlični M. Žbontar uspešno ukrotiti.

Ob koncu se enkrat povejmo, da je turnir povsem upravičilo pričakovanja, organizatorjem pa resnične čestitke za odlično organizacijo.

GORENJSKA LIGA

PRISTAVA : BLEJSKA DOBRAVA 3:5

Kljub porazu so se domačini dobro upirali favorizirani ekipi Blejske Dobrave. Povedli so z dvema goloma razlike, toda kmalu so gostje prevzeli igro v svoje roke in na koncu slavili skromno, toda zaslužno zmago.

Sodnika sta sodila z manjšimi napakami. Strelci za Pristavo: Smolej B. 2 in Bregant, za Blejsko Dobravo: Rozman in Štenfelj po 2 in Polak 1.

Rezultati II. kola: Blejska Dobrava : Kokrica 3:3, Zabnica : Ljubno 3:5, Zelin (Naklo) : Jesenice 5:9, Pristava : Strazisce 9:4.

OBRATNI TURNIR V STRELJANJU OB DNEVU JLA

V počastitev 35-letnice Jugoslovanske ljudske armade je izvršni odbor sindikata hladna valjarstva Bela v petek, 17. decembra, v prostorih strelske družine Javornik – Koroška Bela organiziral obratni turnir v streljanju med ekipami: osnovne organizacije ZK, osnovne organizacije ZSMS, izvršnega odbora sindikata in obratovodstva HVB, za prehodni pokal HLADNA VALJARNJA BELA.

Po zelo ogroženem in izenačenem boju so se ekipe razvrstile: 1. obratovodstvo, 2. IO sindikata, 3. osnovna organizacija ZK in 4. osnovna organizacija ZSMS.

Najboljši posamezniki pa so bili: 1. Drago Košir, 2. Božidar Šimic, 3. Milan Pristov, 4. Zarko Petrovič, 5. Anton Ravnik itd.

S turnirjem so počastili jubilej naše armade, tako srečanja pa koristijo tudi konceptu SLO, prispevajo pa tudi k spoznavanju in zbljevanju sodelavcev mladega delovnega kolektiva hladna valjarstva Bela.

Za pomoč pri izvedbi uspešnega turnirja se zahvaljujemo strelski družini Javornik – Koroška Bela, sekretarju podjetja Dušan Staretu, IO OO sindikata Železarne – komisiji za šport in vsem, ki so nam pri izvedbi pomagali.

IO sindikata HVB

Kegljanje na ledu

MEDNARODNI TURNIR

V nedeljo, 19. decembra, so se na ledeni ploskvi zopet zbrali kegljanci na ledu in se pomerili na četrtem mednarodnem turnirju za pokal Murke. Turnir je organizirala ekipa Murke, pod pokroviteljstvom istoimenskega trgovskega podjetja iz Lese.

V močni konkurenci petnajstih ekip iz Kranjske gore, z Bleda, Rateč, Jesenic in sosednje Avstrije so si ekipe po šesturnem boju priborile naslednja mesta: 1. PGD Bled – 24 točk, 2. Murka Jesenice – 22, 3. SV Viktorija – Avstrija – 22 (količnik 1.188), 4. Kokal – Bled – 20, 5. Vatrostalna Jesenice – 18, 6. Krivec Jesenice – 16, 7. Karol Zanzmaier Avstrija – 14 (1.233), 8. Universal Jesenice – 14 (1.146), 9. Kranjska gora – 13, 10. Sava I. Jesenice – 12, 11. Globasnica – 11, 12. Železar Jesenice – 8, 13. Slovenijašport Jesenice – 6 (0.739), 14. Rateče – 6 (0.597) in 15. Jesenice – 4 točke. C. M.

ZA IV. PIONIRSKI POKAL GIMNASTIKE

V Brezicah so se 18. in 19. decembra srečale najboljše pionirke Slovenije na tekmovalstvu za IV. PIONIRSKI POKAL GIMNASTIKE. Tekmovali so tudi pionirji ter člani in članice zveznega razreda. Pionirsko tekmovalstvo je veljalo tudi za V. Holjev memorial.

Pionirji in pionirke so imeli v oktobru izbirno tekmovalstvo, zato je na pokalnem tekmovalstvu sodelovalo samo 12 najboljših pionirjev in 18 pionirk. Med temi je kot osemnajsta iz izbirnega tekmovalstva sodelovala tudi pionirka TVD Partizan Jesenice – Lea Mesarič.

Tekmovalje so breziški organizatorji pripravili v novi gimnazijski telovadnici, ki pa je bila premajhna za tako zahtevno tekmovalstvo, ko tekmujejo istočasno moški in ženske. V soboto so se pomerili v mnogobojju, po štirje najboljši na vsakem orodju pa so v nedeljo tekmovali še v finalu. Po navadi tekmuje v finalu na posameznih orodjih po šest ali vsaj pet najboljših. To pot pa je organizator moral to število zmanjšati na štiri, zaradi organizacijskih težav.

Jeseniška pionirka Mesaričeva v mnogobojju ni mogla pričakovati kake vidnejše uvrstitve, ker je že na izbirnem tekmovalstvu ujela uvrstitve na to tekmovalstvo prav za rep. Njena težava je preskok čez konja in je bila z oceno 7,05 najslabša na tem orodju. Vse njene nasprotnice so bile prav tu občutno boljše. Na bradlji je vedela vajo lepo in brez večje napake, ocena 8,15 pa je zadostovala, da je pustila za seboj štiri tekmovalke. Še vedno ji manjka en element težine »B«, to pa predstavljajo odbitek pol točke.

Na gredi je vajo izvedla z dvema manjšima in eno večjo napako, ravno dovolj, da je izgubila dve desetinki točke ter prešla oceno 8,80 točke, ter se uvrstila na šesto do sedmo mesto. Za nastop med štirimi finalistkami bi morala prejeti oceno 9,00 točk. Kljub temu je šesto mesto izredno lep uspeh. Na gredi so bile pred njo samo tekmovalke, ki so že tekmoval v državni pionirski reprezentanci na balkanskem prvenstvu.

V partni vaji je prejela prav tako oceno 8,80 točke in bila deveta do deseta, z oceno 9,0 pa bi bila že tretja do četrta. Iz tega je vidna izredna izenačenost v tej disciplini. Že majhna napaka pri enem elementu predstavlja eno ali dve desetinki točke in občutno slabša uvrstitev. Vendar je treba reči, da je za izvedeno vajo zaslužila višjo oceno. Sodnice so bile bolj naklonjene tekmovalkam s težjo akrobatiko, pa četudi izvedba ni bila dovršena. Več strokovnjakov je Mesaričevi izreklo pohvalo za najbolj estetsko, ritmično in dovršeno izvedeno vajo. Res pa je, da ji manjkata za oceno preko deset točk še vsaj dve salti v kombinaciji štirih akrobatskih elementov, kar se po pravilih zahteva za tako kvaliteten razred tekmovalk.

JESENICE : VRHNIKA (člani) 69:70

Jesenice, 18. decembra, prvenstvena tekma sedmega kola slovenske košarske lige, gledalcev 50, sodila sta Plevnik in Rebersak (Ljubljana).

Jeseničani so doživeli že tretji zaporedni poraz z najmanjšo možno razliko, tokrat na domačem igrišču proti Vrhniku. Medtem ko so na gostovanju doživeli nesrečno poraza po dobri igri, so tokrat igrali slabo, tako da so gostje vodili vso tekmo. Posebno slab je bil začetek, ko so gostje povedli z desetim točkami prednosti. Boljšo igro so Jeseničani pokazali le ob koncu obeh polčasov. Na koncu tekme jim je zmaga ušla le za las, kajti v nasprotnem napadu jim je zmanjkalo časa.

Slaba igra je tudi posledica poškodb nekaterih igralcev, saj je Božič nastopil s poškodovano tetivo, Vauhnik pa si je tako na začetku tekme poškodoval roko. Nekateri mladi igralci so sicer zaigrali dobro, vendar je bilo to premalo za odločilen preobrat.

Zadnje tekmo v letošnjem letu igrajo Jeseničani v soboto, 25. decembra, v Domžalah, proti istoimenski, doslej neporaženi ekipi.

Nastopili so: Smolej 7, Eržen, Lozar 2, Šmid 4, Božič 29, Šter 4, Berginc 2, Vauhnik 11, Mišič 2, Noč 10.

V MOJSTRANI ZMAGA JESENISKIH PIONIRJEV

V tretjem kolu prvega dela gorenjske košarske lige za pionirje in pionirke, je ekipa SSD osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice gostovala v Mojstrani, kjer so odigrali dve tekmi proti ekipama pionirki in pionirjev osnovne šole »16. decembra«.

Najprej so igrala dekleta in premagala sovratnike z rezultatom 39:57. K tej zmagi je nedvomno zelo veliko prispevala Tadeja Potočnik, saj je dosegla kar 43 košev. Uspešni pa sta bili še Crnovčič, ki je dosegla osem košev, in Bešičeva s šestimi koši.

Za dekleti so igrali fantje. Tudi ti so premagali nasprotnike s sorazmerno visokim rezultatom 31:74. Za ekipo SSD osnovne šole Prežihov Voranc so bili uspešni: Rakovič 18, Tomaž Novak 23, Noč 6, Jakšič 12, Samardžija 6, Župančič in Pogačnik po dva koša.

Po tej tekmi sta ekipi pionirjev in pionirk SSD osnovne šole Prežihov Voranc na prvem mestu v gorenjski šolski košarski ligi, saj se nista bili poraženi.

Uroš Župančič, 8. c

PREPRIČLJIVA ZMAGA DOMAČIH

V tretjem kolu prvega dela pionirske košarske lige so pionirji SSD Tone Čufar gostili sovratnike s Koroške Bele. Po pričakovanju so domači takoj pritisnili in že v šesti minuti vodili z 21:0, nato pa so popustili in na odmor odšli z rezultatom 29:10. V drugem polčasu pa so zaigrali boljše in kljub čudnemu sojenju sodnika Bačiča, ki jim je kar serijsko dosojal osebne napake, zmagali z rezultatom 63:20.

Koše za SSD Tone Čufar so dosegli: Kosmač P. 28, Čarni 13, Malej 10, Vidali 8 in Lomcar 4, za Koroško Belo pa: Kosič 8, Hočvar 5, Torkar 4, Šimic 2 in Janc 1.

Tekma drugega kola med SSD Žirovnica in SSD Tone Čufar v Žirovnici je bila na pritožbo SSD Tone Čufar razveljavljena in bo odigrana kasneje. P. K.

Odbojka

OK POLSKAVA : OK JESENICE (člani) 3:0

Jeseniški odbojkarji, ki so v nedeljo, 19. decembra, nastopili v Slovenski Bistrici proti moštvo OK Polskava v postavi: Gasar, Bogataj, Domjan, Divjak, Kravanja in Čučnik, so se vrnili domov brez novih prvenstvenih točk, saj so tekmo gladko izgubili z 0:3.

Ze rezultat srečanja, še bolj pa rezultati posameznih nizov povedo, da Jeseničani tokrat sploh niso bili doreali nasprotnik moštvo Polskave, čeprav le-to po kvaliteti in doseženih rezultatih najbrž ne sodi med močnejša moštva enotne slovenske lige.

Res je sicer, da Jeseničani niso igrali v najmočnejši postavi, vendar si takega spodrsilja ne bi smeli privoščiti. Zavedati se morajo namreč, da bo za varen obstanek v ligi treba zasesti vsaj šesto mesto, to pa ob kvaliteti, ki jo kažejo na zadnjih tekmah, nikakor ne bo lahko.

V soboto, 25. decembra, bodo ob 18. uri Jeseničani odigrali tekmo petega kola doma, v telovadnici osnovne šole Jesenice, proti moštvo OK Novo mesto.

BOJ

GOLOVEC : JESENICE (članice) 3:1

Jeseničanke so v četrtem kolu gostovale v Celju. Nastopile so v postavi: Mahnič, Rabzelj, Baloh, Toman, Lukek, Tušar, Lužnik, Purger in Kelbi.

V dobri uri so domačinke popolnoma nadigrale gostujočo ekipo, katere igralke so prikazale eno najslabših letošnjih igr. Ze prvi set so domačinke z dobrimi servisi, ki so onemogočili organizacijo igre naše ekipe, povedle z 8:0. Naše so popolnoma odpovedale pri sprejemu servisa. V nadaljevanju so uspeli le malo ublažiti poraz.

V drugem setu je nastal popoln preobrat. Gostje so zaigrale tako, kot zanjo, in domačinke popolnoma nadigrale v vseh elementih igre. Vendar so v tretjem setu ponovno popustile in niso mogle osvojiti niti točke. V četrtem setu so gostje ponovno poskušale presenetiti domače igralke, vendar le do sredine seta, ko so domačinke z enostavno igro uspeli osvojiti tudi ta set in s tem zmagati. Nasim igralkam zamerimo predvsem neborbenost in premajhno željo po zmagi. Napravile so vse preveč napak, da bi lahko nadigrale domačinke. Predvsem pa bodo nekatere morale temeljito spremeniti svoj odnos do odbojke in soigralk.

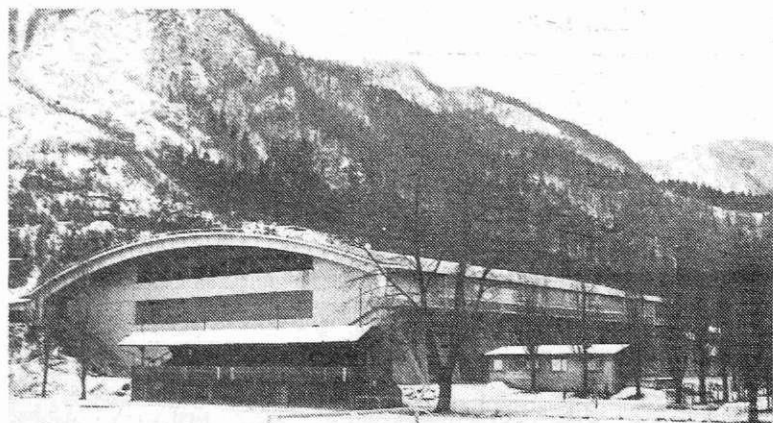
Mladinke so v zadnji tekmi nadigrale vrstnice iz Kamne gorice, zaključile prvi del tekmovalstva brez izgubljene tekme in s tem zasedajo prvo mesto v skupini tretje ljubljanske regijske lige.

JESENICE : KAMNA GORICA (mladince) 3:0 (15:5, 15:10, 15:8)

Jeseničanke so na Lipnici nastopile v postavi: Tušar, Rabzelj, Baloh, Lukek, Purger, Pazlar, Kelbi, Golob in Primc, in brez težav premagale borbeno domačinke.

Predvsem je bila to priložnost, da so tudi mlajše pokazale, kaj so pridobile z rednimi treningi v letošnji sezoni. Vendar se bodo z resnim delom v obdobju do spomladanskega dela morale še marsikaj naučiti.

V petem kolu članice gostijo ekipo Ljubljane, ki, poleg ekipe Fužinarja, še ni bila premagana. Ponuja se priložnost, da se naše igralke oddolžijo za poraze proti tej ekipi in z dobro igro vsaj nekoliko popravijo slab start v novi sezoni. ACO

Športna hala v Podmežaklji

Šah

ŽE TRETJIČ NEODLOČENO

V zadnjem, devetem kolu prve slovenske šahovske lige so na Jesenicah gostovali igralci ljubljanske Iskre in že po tradiciji igrali neodločeno 5:5. S tem rezultatom pa so se Jeseničani z uvrstitvijo na osmo mesto uspeli obdržati v ligi.

Jeseničani so tudi tokrat igrali zelo dobro, saj so bili Ljubljanci po kategorijah mnogo močnejši nasprotnik, zanje nastopa en mojšter ter kar štirje mojstrski kandidati, medtem ko je pri Jesenicah mojstrski kandidat le Zorko, ki pa je zelo učinkovito premagal mojstra Preinfalka. Krajnik, ki je bil dalj časa v krizi, pa je tokrat našel samega sebe in premagal bivšega slovenskega prvaka Paplerja. Marušičeva je z dobro igro in zmago potrdila, da je v odlični formi. Železnik pa je zabeležil že osmo točko in s tem dosegel najboljši rezultat v ligi, saj je le dvakrat remiziral, vse ostale partije pa je dobil. Tokrat sta remizirala Pongračeva in Rodman, medtem ko so izgubili Pavlin, Krajncar, Čiuh in Poljanšek.

Osmo mesto v ligi ni neuspeh, saj moramo vedeti, da je bila liga letos prvotno enotna, sestavljena iz dveh lanskolletnih prvih lig (vzhod in zahod) in je bil cilj Jesenicovan ostati v družbi najboljših. Čeprav so v večini kol nastopili nekompletni, so zadani cilji dosegli.

HITROPOTEZNO PRVENSTVO JESENIC

Skozi vse leto je SD Jesenice organiziralo vsak mesec hitropotezno turnirje, ki so šteli za hitropotezno prvenstvo Jesenic. Po posebnem točkovnem sistemu je na vsakem turnirju prvih deset igralcev dobilo točke od ena do deset. Poprečno je na vsakem turnirju nastopilo 16 igralcev, končni zmagovalci pa je postal Krajnik, ki je iz sedmih turnirjev nabral 61 točk. Sledijo: Pavlin (7) 59,5 točke, Ravnik (7) 50,5, Železnik (6) 37,5, Poljanšek (6) 37,5 točke, Trante (6) 34,5, Krnjčar (6) 33,5, Jan (6) 22,33, Laharnar (5) 15, Majtan (5) 11,5, Košir (2) 10,5, Zorko (1) 10, Koranter (3) 9,5, Korošec (2) 8,33, Čiuh (3) 8,33 točke.

Vsega skupaj je na teh turnirjih nastopilo preko 60 različnih igralcev, točke pa je osvojilo preko 20 igralcev. Vsi ti podatki potrjujejo, da je šah na Jesenicah zelo priljubljena igra, zato se bo SD Jesenice potrudilo, da bo v prihodnjem letu organiziralo čim več takih in podobnih turnirjev. M. Jan

NA STEŽAJ ODPRTA VRATA

Vse kaže, da bodo tudi letošnje zimo, tako kot prejšnjo, obojna vrata na kegljišče v športnem parku v Podmežaklji »brana« in nekoliko dobre volje odgovornih bi prav gotovo prihranili precej ton premoga.

Ze več kot leto dni tudi ni nikogar, ki bi v gostišču namestil pred beljenjem odstranjene zaves. Radoveden sem, ali bi kdo od odgovornih držal v svojem stanovanju toliko časa brez zaves.

Pred beljenjem gostišča (tudi več kot leto dni) so bili odstranjeni tudi obešalniki. Nič več kot osem vijakov bi bilo potrebno priviti v že vstavljene vložke in obešalniki bi bili uporabni. Sedaj pa obešalniki lepo visijo na obešalniku v garderobi kegljačev.

Mogoče bo ta prispevek koga le toliko razjezil, da bo poizkusil gornje »malenkosti« rešiti. J. S.

DRSALNI KLUB JESENICE

obvešča, da bo vpisovanje v začetno in nadaljevalno drsalno šolo dne, 4. januarja 1977 ob 15.15 na drsalnišče v Podmežaklji. Pričetek drsalne šole bo 4. januarja 1977 ob 15.15. Pogoji so lastne drsalke.

Odbor DK Jesenice

29. DECEMBRA NA SVIDENJE V ŠPORTNI HALI V PODMEŽAKLJI

Jeseniški drsalni klub že po tradiciji pripravlja za 29. december ob 18. uri v športni hali v Podmežaklji drsalno revijo s prihodom dedka Mraza. Mladi drsalci se bodo predstavili s peštrim revialnim programom in igrice Rdeča kapica, dedek Mraz pa bo obiskal mlade na drsalnišču v spremstvu zajčkov, medvedov...

Nasvidenje, 29. decembra ob 18. uri v športni hali v Podmežaklji.